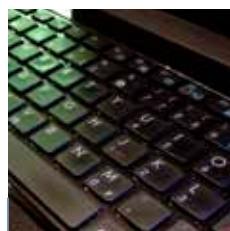

SkatteFUNN Årsrapport 2012

Årsrapport 2012

SkatteFUNN

© **Norges forskningsråd 2013**

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
bibliotek@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no/

Publikasjonen kan bestilles på
www.forskningsradet.no/publikasjoner

eller grønt nummer telefaks: 800 83 001

Trykk: 0-7 Gruppen
Opplag: 450

Oslo, april 2013

ISBN 978-82-12-03206-4 (trykksak)
ISBN 978-82-12-03207-1 (pdf)

FORORD

Da SkatteFUNN ble etablert i 2002 var man spent på hvordan næringslivet ville motta og bruke ordningen. I dag, etter å ha sett 30 000 prosjektsøknader, opplever vi at SkatteFUNN har en viktig rolle og gjør en forskjell. Finansdepartementet melder om innrapporterte FoU-investeringer på 56 milliarder kroner og skattefradrag på 10,7 milliarder kroner i perioden 2002-2012. Det er spesielt de små og mellomstore bedriftene som har nytte av SkatteFUNN. Hele 88 % av 2012-prosjektene tilhørte bedrifter med færre enn 100 ansatte. Mange av de som søker for første gang, sier at SkatteFUNN er deres eneste offentlige prosjektstøtte, men at de samtidig er blitt oppmerksomme på Forskningsrådets øvrige tilbud.

SkatteFUNN oppmuntrer bedriftene til å tenke systematisk gjennom sin utvikling, og oppmuntrer til iderikdom og mangfold i norsk næringsliv. Ordningen bidrar til at bedrifter som normalt ikke har aktiviteter ut over daglig drift og produksjon, får økonomisk frihet til nødvendig forskning og utvikling av varer, tjenester og produksjonsprosesser.

SkatteFUNN-sekretariatet har gjennom året opplevd en stigende søknadsmengde og en tiltagende interesse for SkatteFUNN i ulike medier og kommunikasjonskanaler.

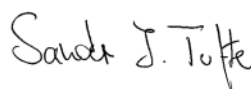
Vi vil takke for nok et år med godt samarbeid med kolleger i Forskningsrådet samt med Innovasjon Norge, Nærings- og handelsdepartementet, Finansdepartementet, Skatteetaten, Designrådet, samt det store mangfoldet av offentlige og private næringsaktører rundt om i landet.

Oslo, 30.04.2013

Norges forskningsråd

Anne Kjersti Fahlvik
Divisjonsdirektør
Divisjon for innovasjon

Sander J. Tufte
Avdelingsdirektør
SkatteFUNN

Innhold

Årsrapport 2012.....	1
SkatteFUNN.....	1
FORORD.....	1
Innhold	2
1 Sammendrag.....	4
2 Utviklingstrekk.....	5
2.1 Antall søknader og nye prosjekter.....	5
2.2 Sektorvis fordeling	5
2.3 Geografisk fordeling	6
2.4 Bedriftsstørrelse	7
3 Likningsoppgjøret for 2011-prosjektene	8
4 Resultater i 2012.....	9
4.1 Søknadsmengde, budsjetterte kostnader og skattefradrag.....	9
4.1.1 Nye prosjekter	9
4.1.2 Aktive prosjekter	10
4.2 Geografisk fordeling	11
4.3 Sektorer	12
4.3.1 Administrasjon	14
4.3.2 Bygg og Anlegg	16
4.3.3 Helse.....	18
4.3.4 IKT	20
4.3.5 Jordbruk/Mat	23
4.3.6 Kraft/Energi.....	25
4.3.7 Kultur/Underholdning	28
4.3.8 Marin/Sjømat.....	31
4.3.9 Maritim.....	34
4.3.10 Metall	39
4.3.11 Miljø.....	42
4.3.12 Petroleum/Olje og gass.....	44
4.3.13 Reiseliv/Turisme	47
4.3.14 Skog/Tre	50
4.3.15 Transport	53
4.3.16 Annet	56
4.4 Bedrifter i SkatteFUNN	59
4.4.1 Bedriftsstørrelse	59

4.4.2	Organisasjonsform	60
4.4.3	Nye og gamle bedrifter i 2012.....	60
4.4.4	Bedrifts- og prosjektledelse – kjønnsperspektiv	61
4.5	FoU-institusjoner.....	62
4.5.1	FoU-institutter	63
4.5.2	Universiteter	64
4.5.3	Høgskoler	64
4.6	Forskning eller utvikling i SkatteFUNN	65
5	Administrasjon av SkatteFUNN-ordningen	67
5.1	Sekretariatet.....	67
5.2	Administrasjonskostnader	67
5.3	Administrativt samarbeid med Innovasjon Norge	67
5.4	Administrativt samarbeid med Skatteetaten.....	67
5.5	SkatteFUNNs klageutvalg.....	68
5.6	Forbedring av SkatteFUNN	68
5.6.1	Nytt søknadsskjema og saksbehandlingsverktøy	68
5.6.2	SkatteFUNNs kommunikasjonsstrategi	69
6	Samspill i virkemiddelapparatet.....	71
6.1	Forskningsrådet	71
6.2	Innovasjon Norge	71
6.3	Designrådet: Designdrevet innovasjonsprogram (DIP)	71
7	Vedlegg	73
7.1	Aktive prosjekter i 2012 per fylke fordelt på sektorer	73
7.2	Aktive prosjekter i 2012 per sektor fordelt på fylker	83
7.3	Nye prosjekter i 2012 per fylke fordelt på sektorer	94
7.4	Nye prosjekter i 2012 per sektor fordelt på fylker	103
7.5	Kvinneandel ledere – Aktive prosjekter.....	113
7.5.1	Sektorvis fordeling	113
7.5.2	Fylkesvis fordeling.....	114
7.6	Kvinneandel ledere – Nye prosjekter.....	115
7.6.1	Sektorvis fordeling	115
7.6.2	Fylkesvis fordeling.....	116

1 Sammendrag

SkatteFUNN er en rettighetsbasert skattefradragssystem for å motivere bedrifter til forskning og utvikling. Rettigheten gjelder for bedrifter som er skattepliktige til Norge, men er ikke betinget av at bedriften faktisk betaler skatt. SkatteFUNN er for alle næringer og selskapsformer, og bedriften velger selv tema for sitt prosjekt. Et prosjekt må være godkjent av Forskningsrådet v/SkatteFUNN før bedriften kan kreve skattefradrag for kostnader i prosjektet. Svært mange bedrifter over hele landet har økt sin FoU-innsats gjennom SkatteFUNN-prosjekter i perioden 2002-2012. SkatteFUNN har mottatt i underkant av 30 000 søknader, og ca. 22 600 har fått godkjenning. De godkjente prosjektene tilhører over 9 600 bedrifter.

I 2012 ble det godkjent **1 654 nye prosjekter** i SkatteFUNN. Totalt kom det inn 1 976 søknader i løpet av året. Samlet kostnadsbudsjett for **nye** godkjente prosjekter i SkatteFUNN er i 2012 på til sammen 4,8 milliarder kroner, og budsjettert skattefradrag er 785 millioner kroner.

De **nye** prosjektene i 2012 er eiet av 1 429 unike bedrifter. 872 av disse bedriftene har også tidligere hatt godkjente SkatteFUNN-prosjekter, mens 557 bedrifter fikk støtte fra SkatteFUNN for første gang i 2012.

SkatteFUNN hadde totalt **3 811 aktive prosjekter** i 2012. Totalt budsjetterte kostnader for disse var i 2012 på ca. 12,1 milliarder kroner, og det samlede budsjetterte skattefradraget på vel 1,9 milliarder kroner. Tilsvarende tall for 2011 var henholdsvis ca. 10,9 milliarder og ca. 1,8 milliarder kroner, og i 2010 henholdsvis ca. 10,1 milliarder og ca. 1,7 milliarder kroner. De aktive prosjektene fordeler seg på 2 988 unike bedrifter.

Sektorene med flest **aktive** prosjekter i 2012 er IKT (711), Marin/Sjømat (415) og Petroleum/Olje og gass (392). Det er flest aktive prosjekter i Oslo (742), Hordaland (385) Akershus (378), og Sør-Trøndelag (359). Det er færrest aktive prosjekter i Finnmark (17), Aust-Agder (54), Sogn og Fjordane (60) og Hedmark (67).

Det er betydelig grad av samspill mellom SkatteFUNN og andre deler av virkemiddelapparatet (programmer i Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Norsk Designråd), både når det gjelder finansiering, og øvrig samhandling.

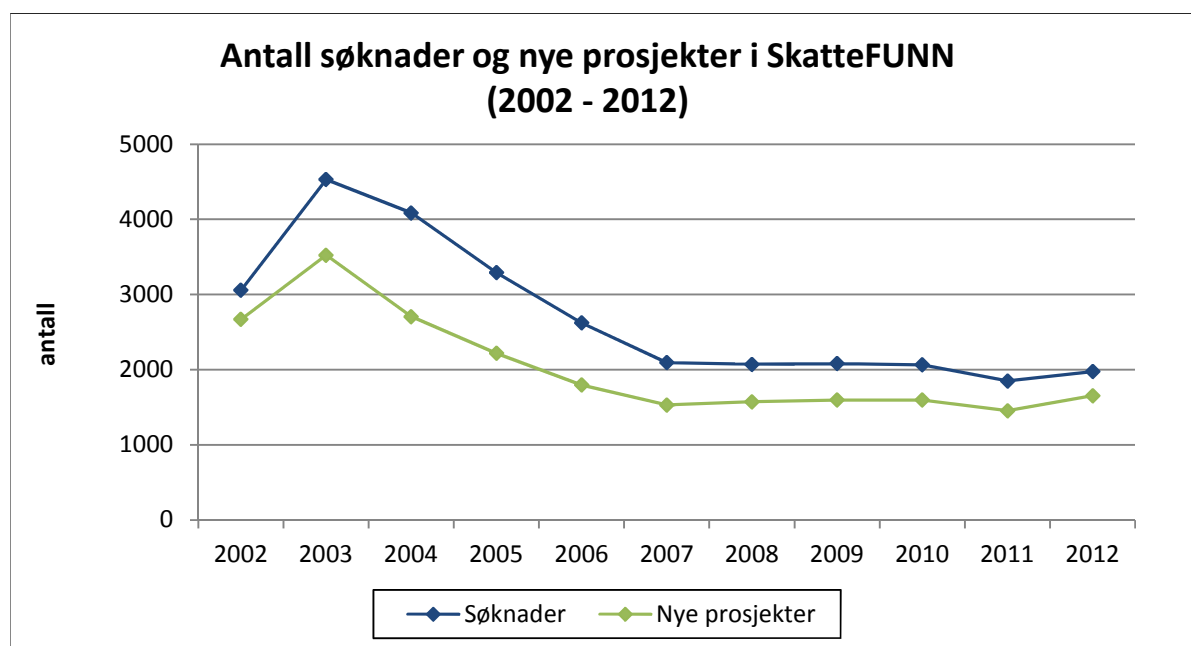
Ferdigstillelse av nytt søknadsskjema og arbeid med proaktiv kommunikasjon, herunder bruk av sosiale medier, har hatt prioritet i 2012.

2 Utviklingstrekk

2.1 Antall søknader og nye prosjekter

Fra SkatteFUNN ble etablert høsten 2002 til utgangen av 2012 har norske bedrifter sendt inn 29 728 prosjektsøknader. 22 582 prosjekter har fått godkjenning, noe som utgjør 76 % av søknadene. Andelen godkjente søknader i 2012 var 83,7 %, som er det høyeste siden oppstarten i 2002. Lavest andel godkjente søknader var i 2004 (66,2 %).

Søknadsutviklingen og sammenhengen mellom antall innsendte søknader og **nye** godkjente prosjekter i SkatteFUNN over tid framgår av Figur 2.1.

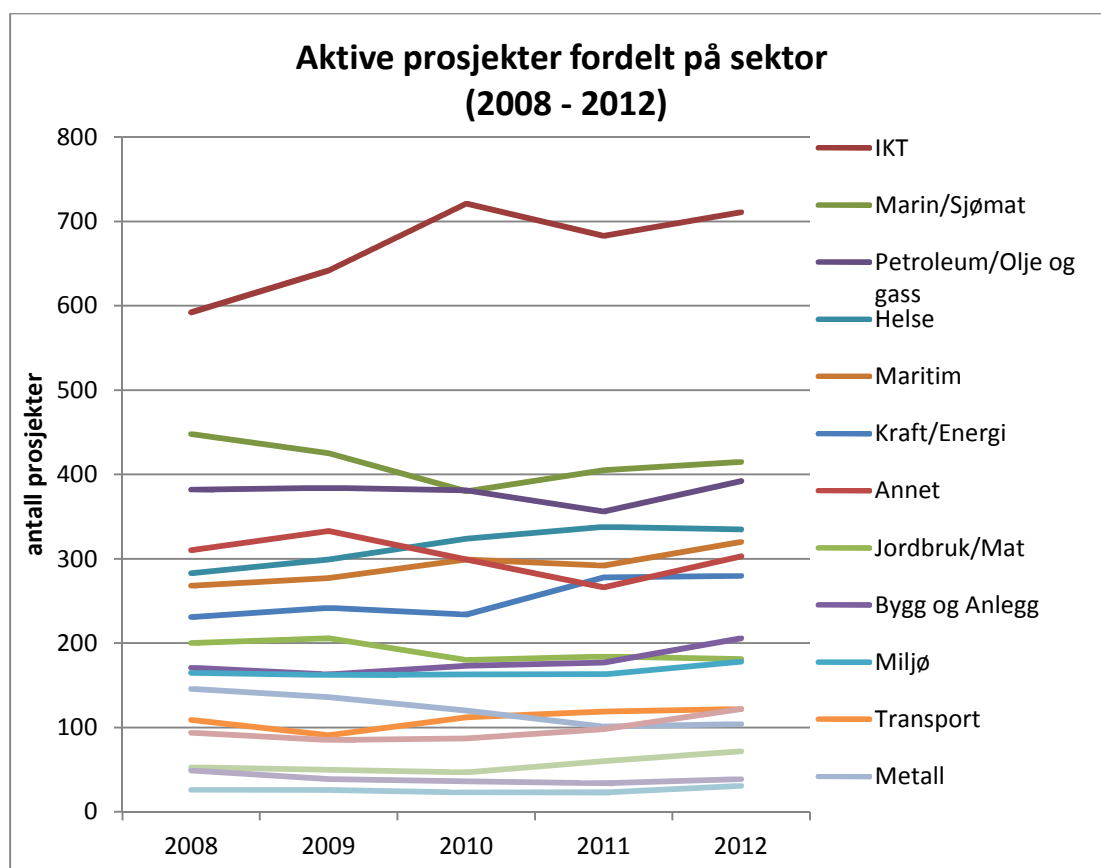

Figur 2.1: Antall innsendte søknader – og nye godkjente prosjekter (2002-2012).

2.2 Sektorvis fordeling

Figur 2.2 viser utviklingen for **aktive** prosjekter (dvs. alle prosjekter med godkjenning for samme år) i perioden 2008-2012, fordelt på sektor.

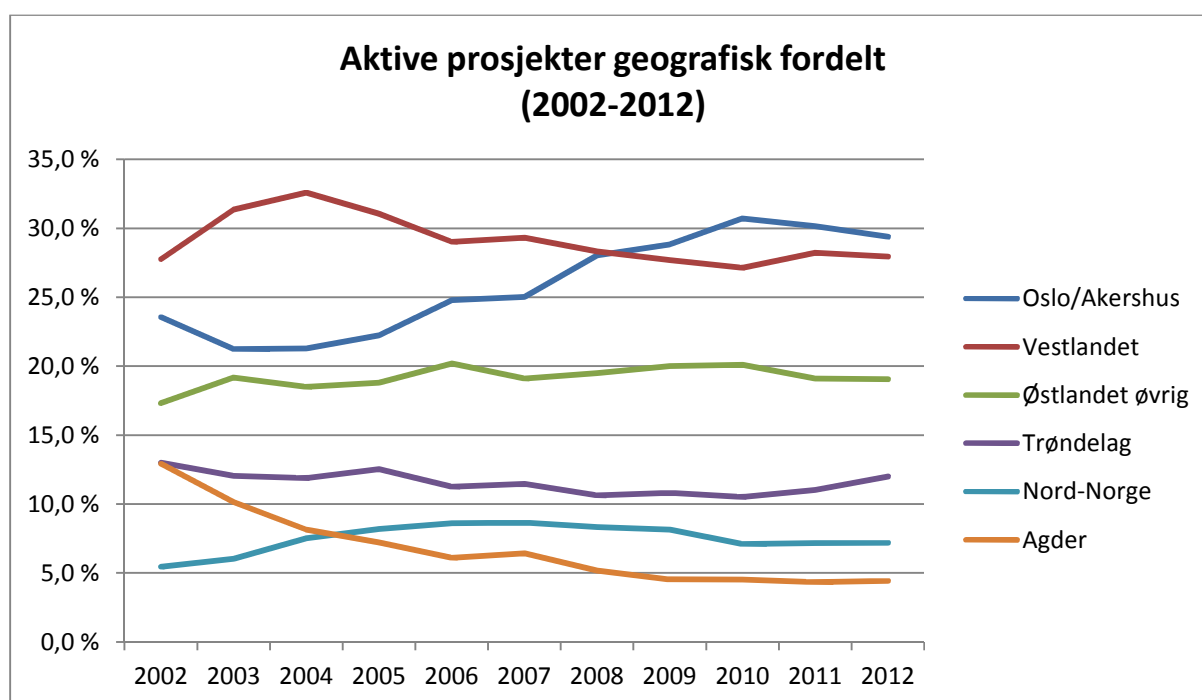

Figur 2.2: Aktive prosjekter fordelt på sektor (2008-2012).

2.3 Geografisk fordeling

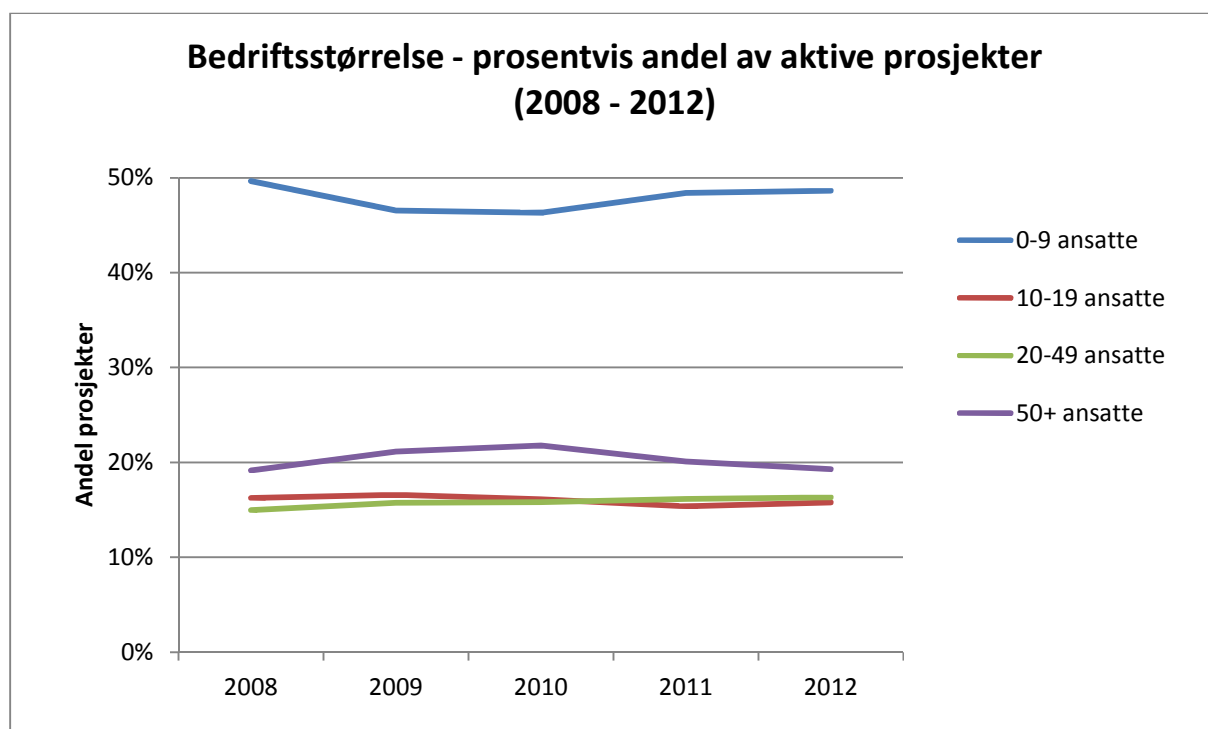
Figur 2.3 viser geografisk spredning av bedrifter med aktive SkatteFUNN-prosjekter i **perioden** 2002 – 2012.

Figur 2.3: Aktive prosjekter – geografisk fordelt 2002-2012.

2.4 Bedriftsstørrelse

Nær halvparten av alle aktive prosjekter i SkatteFUNN kommer fra bedrifter med færre enn 10 ansatte. Bedrifter prosentvis sortert på bedriftsstørrelse 2008-2012 vises i Figur 2.4.

Figur 2.4: Bedriftsstørrelse – prosentvis andel av aktive prosjekter (2008-2012).

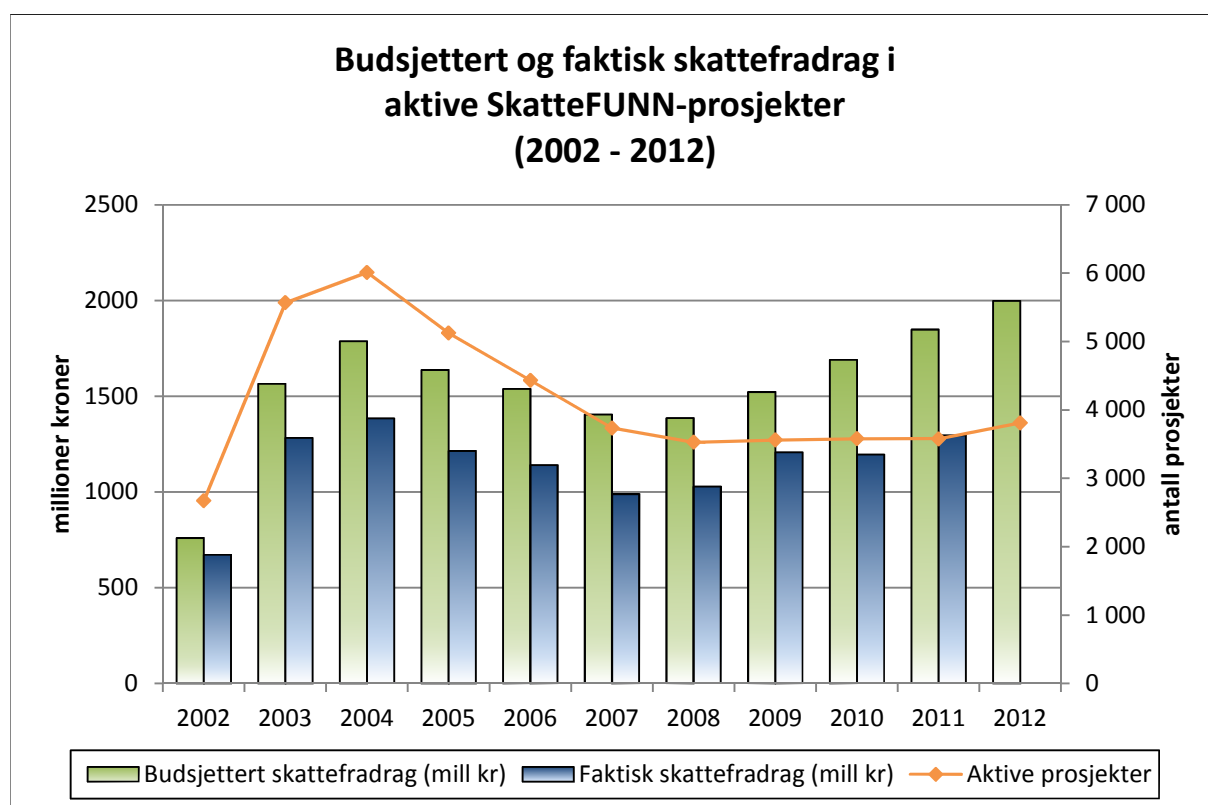
3 Likningsoppgjøret for 2011-prosjektene

Opplysninger fra Finansdepartementet viser at det for 2011 ble rapportert medgåtte kostnader i SkatteFUNN-godkjente prosjekter på 7,5 milliarder kroner. Skattefradraget ble i underkant av 1,3 milliarder kroner.

Til sammenligning var samlede budsjetterte kostnader i 2011 (3 577 aktive prosjekter med SkatteFUNN-godkjenning), 10,9 milliarder kroner, og budsjettert skattefradrag var på 1,8 milliarder kroner.

De innrapporterte kostnadene fra SkatteFUNN-bedrifter i 2011 var dermed 69 % av deres totalbudsjett slik det framgår av prosjektsøknaden, og faktisk skattefradrag var 69 % av budsjettert skattefradrag. Slik overbudsjettering har vært observert i SkatteFUNN hvert år siden oppstart i 2002.

Figur 3.1 viser budsjettert skattefradrag og likningsoppgjør for SkatteFUNN-prosjekter i perioden 2002-2012. (Tall for faktisk skattefradrag i 2012 forelå ikke på rapporteringstidspunktet.)

Figur 3.1: Budsjettert skattefradrag og faktisk skattefradrag – aktive prosjekter 2002-2012. Kilde for faktisk skattefradrag: Finansdepartementet, skatteøkonomisk avdeling.

SkatteFUNN ble lansert på høsten 2002, og tall fra dette året skiller seg derfor fra senere år.

4 Resultater i 2012

Denne rapporten presenterer data knyttet til *nye* prosjekter i 2012, *aktive prosjekter* (*total portefølje*) i 2012, og sammenlikninger med tidligere år der dette er relevant.

nye prosjekter er prosjekter godkjent i 2012.

aktive prosjekter er summen av nye prosjekter og prosjekter som tidligere har fått godkjenning for 2012.

Dersom ikke annet er nevnt, er *prosjektkostnader*, *skattefradrag* og *FoU-innkjøp* basert på de *budsjetterte* tallene i søknaden og kun knyttet til *godkjente prosjekter*.

4.1 Søknadsmengde, budsjetterte kostnader og skattefradrag

Søknadstilfanget og antall nye godkjente prosjekter i 2012 viser en svak økning fra 2011. De nye godkjente prosjektene og de aktive prosjektene i 2012 har et noe høyere samlet kostnadsbudsjett enn de nye og aktive i 2011. Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett har gått noe ned i de nye, men opp i de aktive prosjektene fra 2011 til 2012.

- 1 976 mottatte søknader i 2012 (1 836 i 2011)
- 1 654 nye godkjente prosjekter i 2012 (1 454 i 2011)
- 3 811 aktive prosjekter i 2012 (3 577 i 2011)

Nye prosjekter i 2012 (tall for 2011 i parentes):

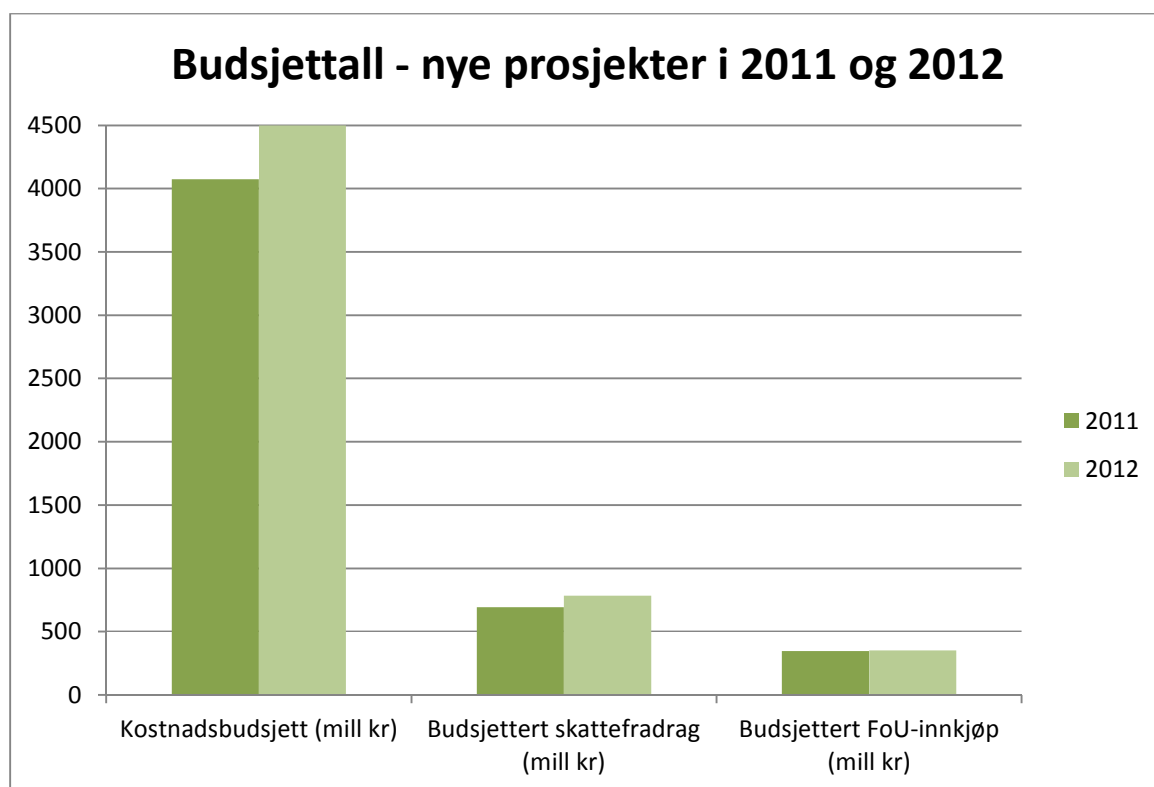
- Samlet kostnadsbudsjett: 4,8 milliarder kroner (4,1 mrd.)
- Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett: 2,9 millioner kroner (2,8 millioner)
- Samlet budsjettert skattefradrag: 784,5 millioner kroner (694 millioner)
- Gjennomsnittlig budsjettert skattefradrag: 474 000 kroner (477 000)

Aktive prosjekter i 2012 (tall for 2011 i parentes):

- Samlet kostnadsbudsjett: 12,1 milliarder kroner (10,9 mrd.)
- Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett: 3,2 millioner kroner (3,0 millioner)
- Samlet budsjettert skattefradrag: 1,9 milliarder kroner (1,8 mrd.)
- Gjennomsnittlig budsjettert skattefradrag: 524 000 kroner (503 000)

4.1.1 Nye prosjekter

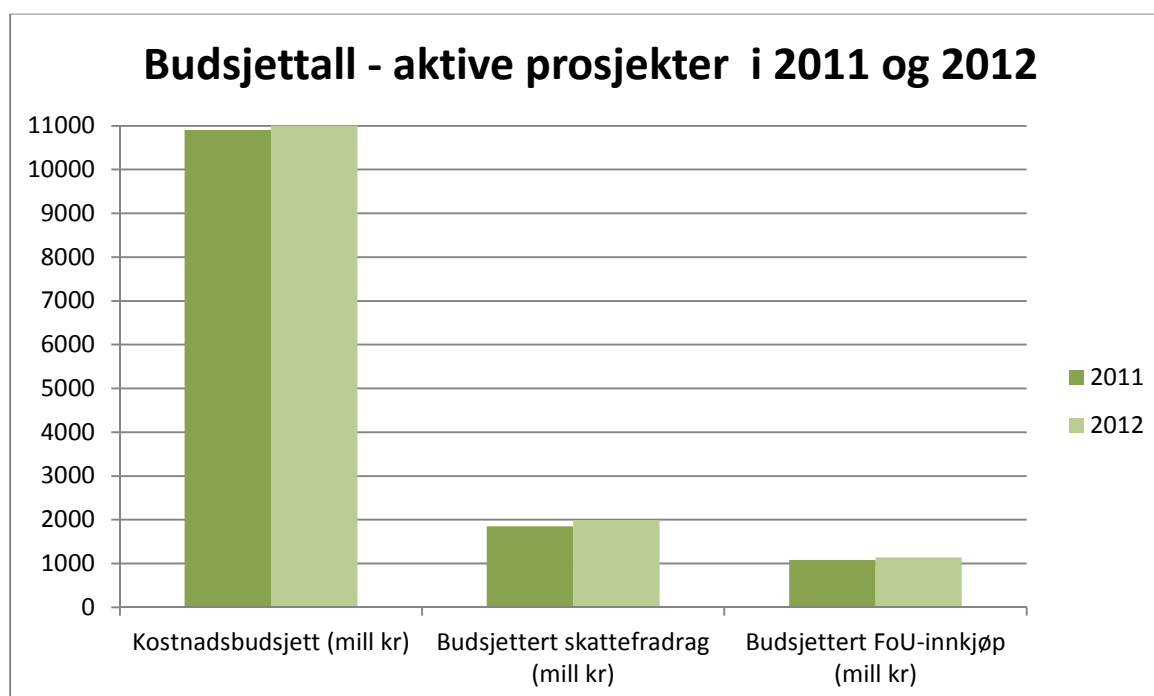
Figur 4.1 sammenligner de **nye** godkjente prosjektene i 2012 med de **nye** i 2011: Kostnadsbudsjett, budsjettert skattefradrag og budsjettert kjøp av FoU fra godkjente FoU-institusjoner.

Figur 4.1: Budsjettall – nye prosjekter i 2011 og 2012.

4.1.2 Aktive prosjekter

Figur 4.2 sammenligner de **aktive** prosjektene i 2012 med de **aktive** i 2011: Kostnadsbudsjett, budsjettert skattefradrag og budsjettert kjøp av FoU fra godkjente FoU-institusjoner.

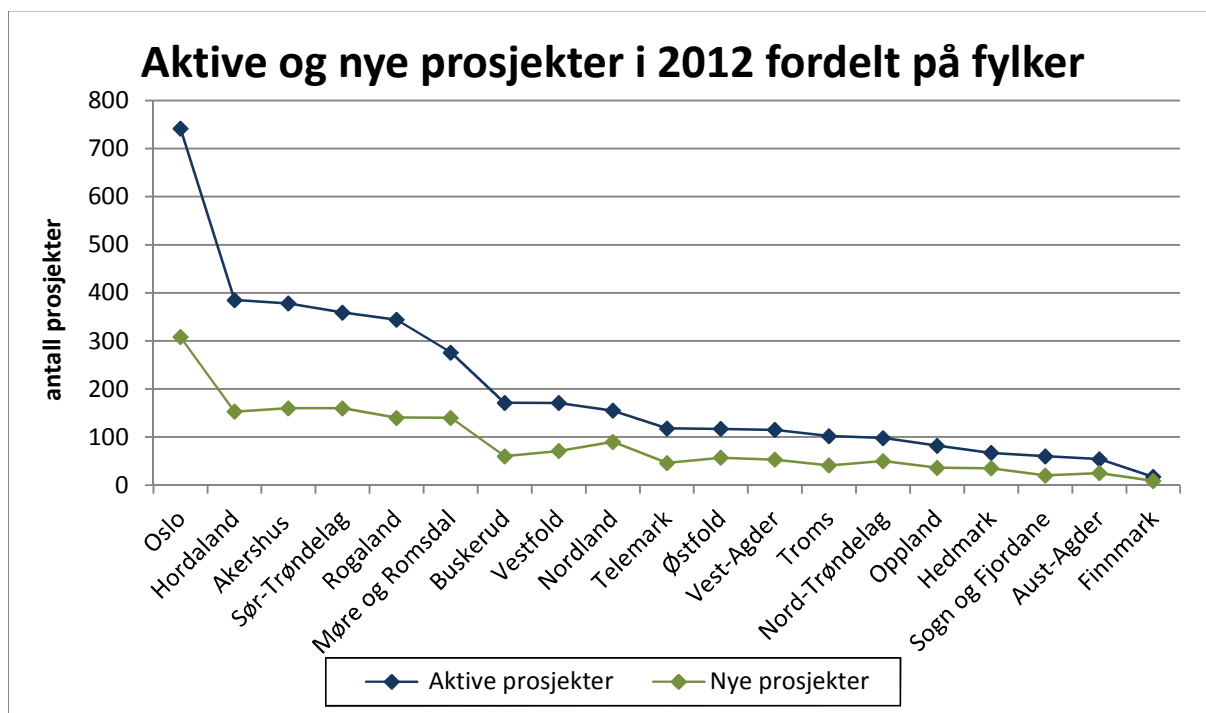
Figur 4.2: Budsjettall – aktive prosjekter i 2012 og 2011.

Gjennomgående har kostnadsbudsjett og budsjettert skattefradrag økt siden 2008, mens antallet nye og aktive prosjekter har vært konstant i samme periode. Det er sannsynlig at økningen i prosjektstørrelse er relatert til hevede fradragssrammer som ble innført fra og med 2009.

4.2 Geografisk fordeling

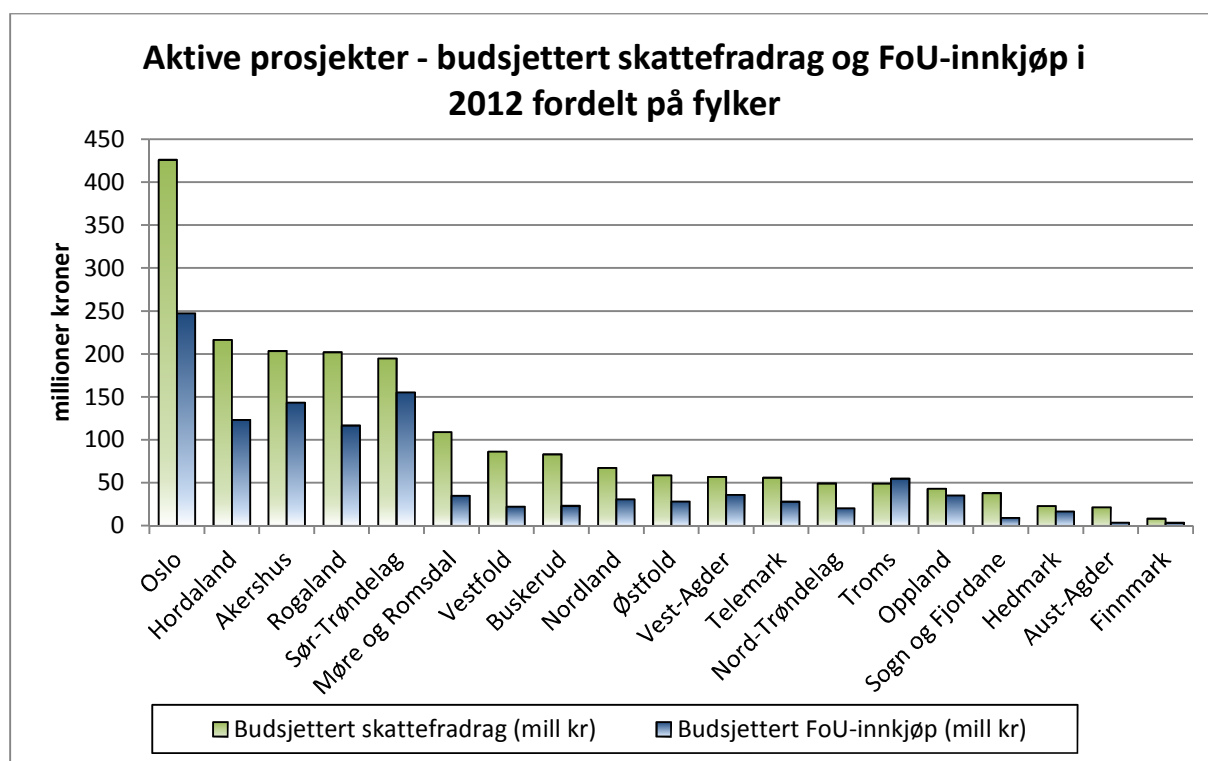
Fylkene med flest **aktive prosjekter** i 2012 er Oslo (742 prosjekter), deretter følger Hordaland (385), Akershus (378), Sør-Trøndelag (359) og Rogaland (344). Færrest aktive prosjekter i 2012 finner vi i Finnmark (17), Aust-Agder (54), Sogn og Fjordane (60) Hedmark (67) og Oppland (82).

Fylkene som har flest **nye** godkjente prosjekter i 2012 er Oslo (308 prosjekter), Akershus og Sør-Trøndelag (begge 160) og Hordaland (153). Færrest nye prosjekter finner vi i Finnmark (9), Sogn og Fjordane (20) og Aust-Agder (25).

Figur: 4.3 Aktive og nye prosjekter i 2012 fordelt på fylker.

Figur 4.4 viser aktive prosjekter i 2012 – budsettert skattefradrag og FoU-innkjøp, fordelt på fylker.

Figur 4.4: Aktive prosjekter – budsjettert skattefradrag og FoU-innkjøp i 2012 fordelt på fylker.

For oversikt over aktive prosjekter i hvert fylke fordelt på sektorer, se Vedlegg 7.1.

4.3 Sektorer

SkatteFUNN ber om at bedriftene selv kategoriserer prosjektsøknaden i én av **16 sektorer** (Tabell 4.1).

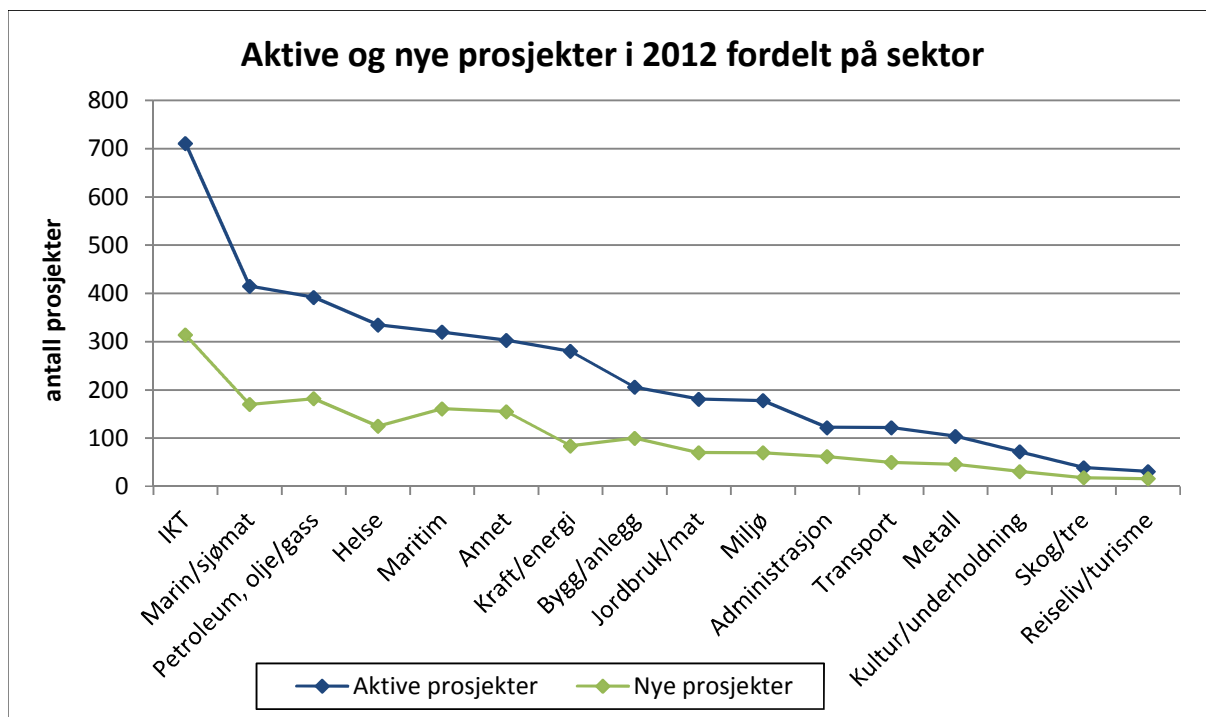
Tabell 4.1: Sektoroversikt.

Administrasjon	Kultur/Underholdning	Petroleum/Olje og gass
Bygg/Anlegg	Marin/Sjømat	Reiseliv/Turisme
Helse	Maritim	Skog/Tre
IKT	Metall	Transport
Jordbruk/Mat	Miljø	Annet
Kraft/Energi		

Nye og aktive prosjekter

SkatteFUNN godkjente 1 654 nye prosjekter i 2012. Majoriteten av de nye prosjektene kommer fra sektorene IKT (314), Petroleum/Olje og gass (182), Marin/Sjømat (170) og Maritim (161). Fullstendig sektorfordeling framgår av Figur 4.5.

Majoriteten av de 3 811 aktive prosjektene i 2012 har en sektorfordeling som er relativt lik fordelingen for de nye prosjektene, se Figur 4.5.

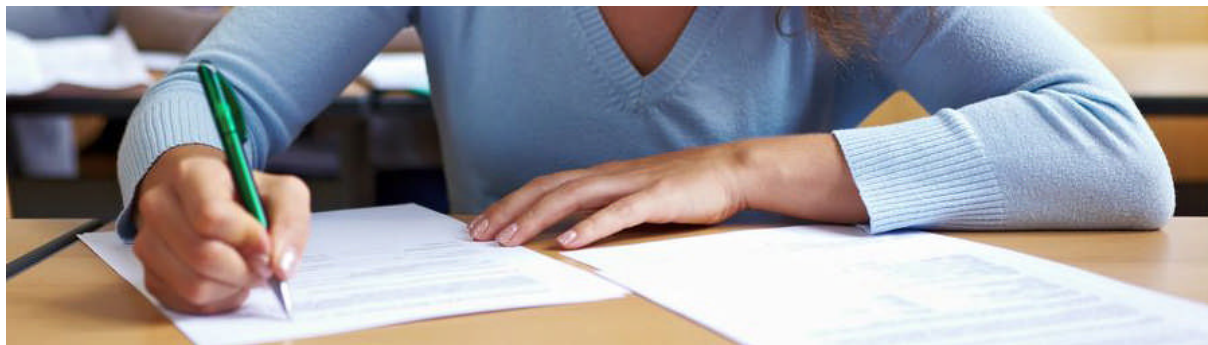

Figur 4.5: Aktive og nye prosjekter i 2012 fordelt på sektor.

For oversikt over aktive prosjekter i hver sektor fordelt på fylker, se Vedlegg 7.2. De 16 sektorene presenteres med flere detaljer i egne sektorkapitler (kap 4.3.1 - 4.3.16).

4.3.1 Administrasjon

Administrasjon. Foto: Shutterstock

Sektor Administrasjon omfatter utviklingsprosjekter som går ut på å lage tjenester eller administrative systemer, gjerne med IKT som muligjørende teknologi.

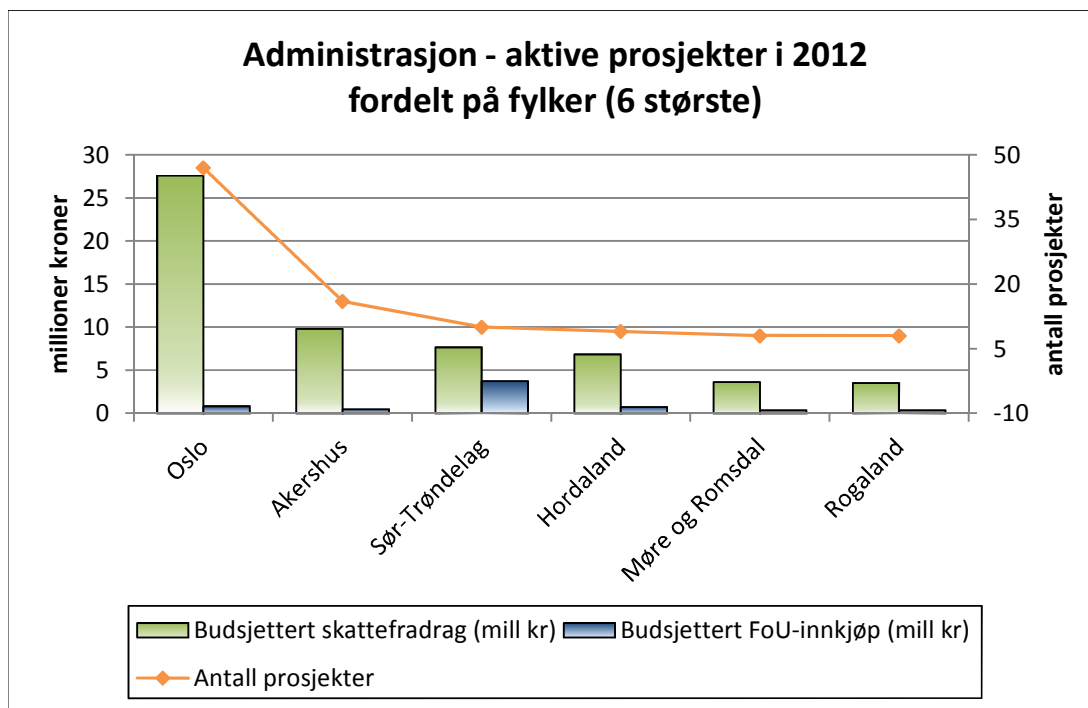
Tabell 4.2 Nøkkeltall for sektor Administrasjon. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	62	0	185,7	0,9	34,5	3,00
Nye 2011	45	1	154,5	0,8	26,9	3,43
Aktive 2012	122	1	410,4	6,6	70,9	3,36
Aktive 2011	98	1	319,2	3,5	57,3	3,26

Sektor Administrasjon har tidligere vært en av de minste sektorene i SkatteFUNN, men er en av de sektorene som har økt i størrelse de siste par årene. I 2012 ble det godkjent 62 nye søknader. Dette utgjør nesten en fordobling siden 2010 (34 nye søknader). De budsjetterte kostnadene og forventet skattefradrag for aktive prosjekter øker, noe som følger av det økte antallet av både nye og aktive prosjekter.

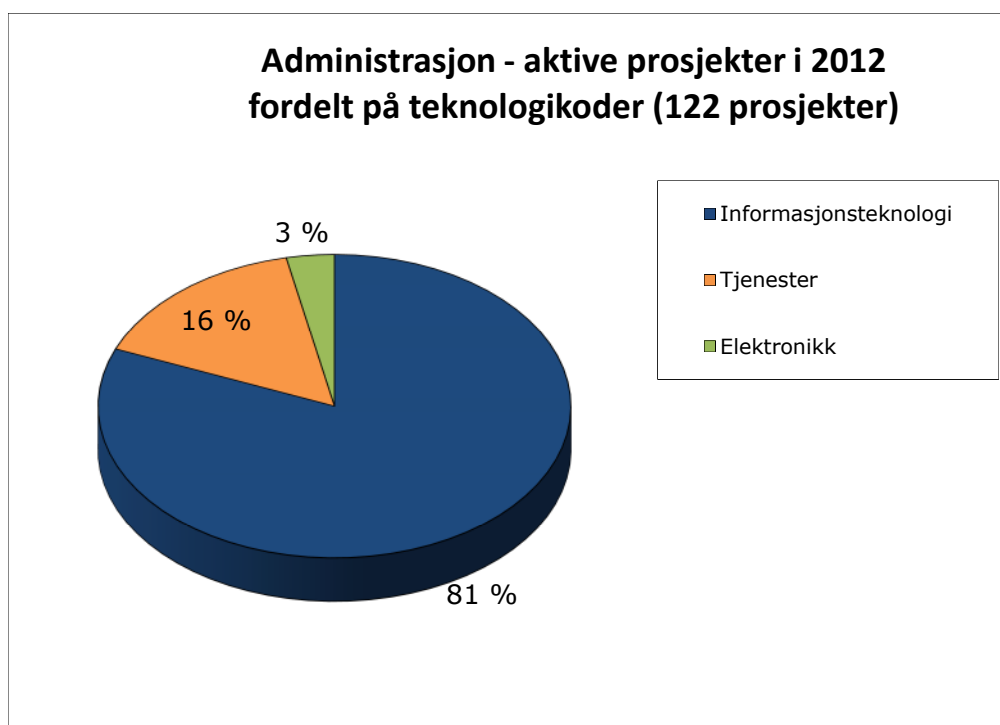
Bedrifter i sektor Administrasjon kjøper i liten grad tjenester fra godkjente FoU-institusjoner. Innkjøp av tjenester fra godkjente FoU-institusjoner utgjorde 6,6 millioner kroner for aktive prosjekter mot 3,5 millioner kroner i 2011.

Over halvparten av de aktive prosjektene har tilhørighet i Oslo eller Akershus. Resten av prosjektene fordeler seg på landets øvrige fylker. For oversikt over aktive prosjekter fordelt på fylker, se Figur 4.6.

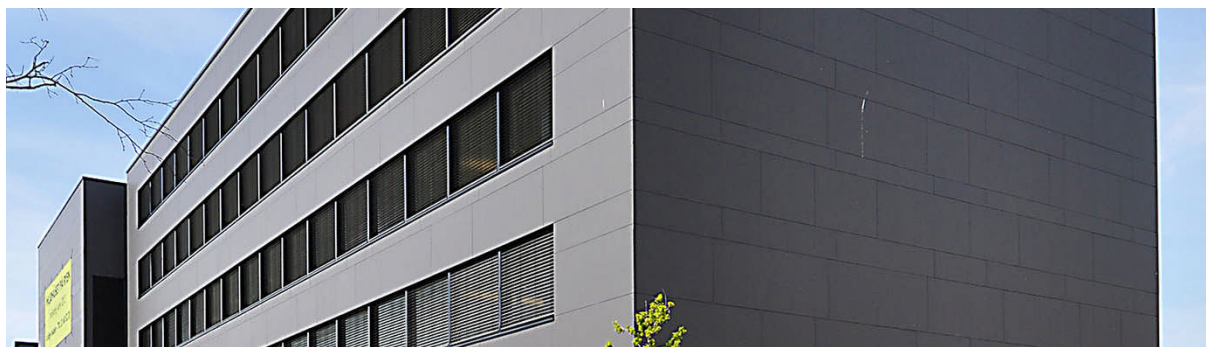
Figur 4.6: Administrasjon – aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (6 største).

Som tidligere år, fordeler prosjektene i Administrasjon seg på 3 ulike teknologiområder. *Informasjonsteknologier* er det desidert største teknologiområdet, etterfulgt av *Tjenester* og *Elektronikk*. For en oversikt over aktive prosjekter i 2012 fordelt på teknologikoder, se Figur 4.7.

Figur 4.7: Administrasjon – aktive prosjekter i 2012 fordelt på teknologikoder (122 prosjekter).

4.3.2 Bygg og Anlegg

Bygg og anlegg. Foto: GK Miljøhuset AS

Prosjekter fra Bygg- og anleggssektoren omfatter forskning og utvikling rettet mot nye løsninger i verdikjeden byggevarer og konstruksjonsløsninger til bygge- og anleggsplassen, nye løsninger for selve byggingen, og tjenester relatert til materialer, prosjektering og produksjon. De omfatter også nye løsninger for maskiner og utstyr som effektiviserer de enkelte ledd i bygge- og anleggsprosessen, og nye løsninger for drift og rehabilitering av bygg og anlegg i levetiden.

Tabell 4.3 Nøkkeltall for sektor Bygg og Anlegg. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	100	7	216,4	17,6	38,2	2,16
Nye 2011	65	1	127,6	4,8	23,5	1,96
Aktive 2012	206	8	492,5	30,2	88,2	2,39
Aktive 2011	177	7	406,3	13,3	74	2,30

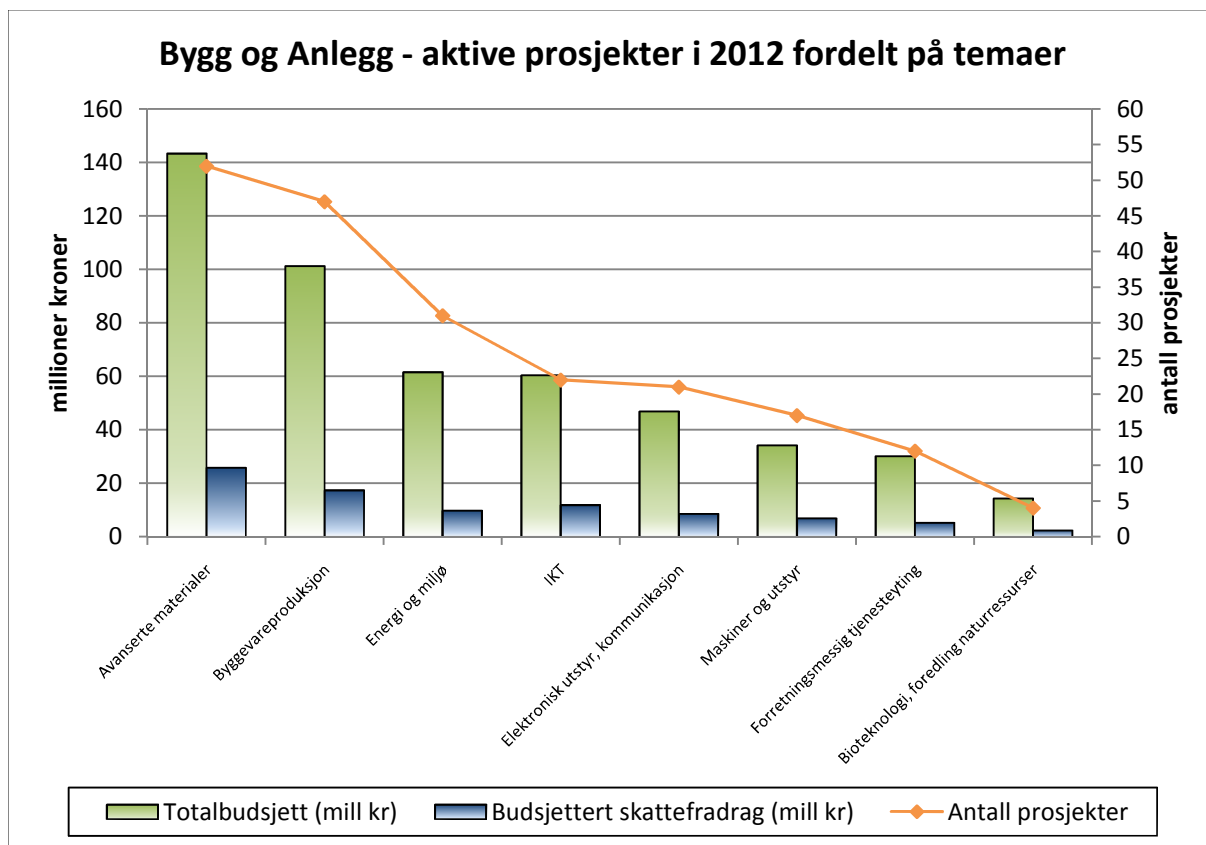
Antall godkjente prosjekter i 2012 er det høyeste siden 2008. Aktive Bygg- og Anleggsprosjekter viser et planlagt kostnadsforbruk som nærmer seg toppnivået i 2008 på 534 millioner kroner. Gjennomsnittlige kostnader per prosjekt økte i 2012. Det meste dreier seg om prekompetitiv utvikling.

Fylkesfordelingen bekrefter at Bygg- og anleggsnæringen er en betydelig distriktsnæring. Det er Bygg- og anleggsprosjekter i porteføljen for 2012 fra alle fylker. Satsingen rundt om i landet endrer seg imidlertid fra år til år. Antall aktive prosjekter i 2012 var høyest i Rogaland og Oslo med 26 prosjekter hver, og lavest i Troms, Finnmark og Aust-Agder. De andre fylkene hadde mellom 5 og 20 prosjekter hver.

Bygg- og anleggsprosjekter innen byggevarer og materialer, dominerer naturlig temavalgene. Energi- og miljøtemaet øker og er også delmål i mange andre prosjekter. Bygg og anleggsnæringen forbereder seg på forskriftskrav i retning av passiv- eller lavenergihus. Temaene IKT og elektronisk utstyr og kommunikasjon rettes ofte mot IT-hjelpemidler for effektiv planlegging og drift av bygg, og mot sensorer og installasjoner for energieffektivisering og kontroll av maskiner og konstruksjoner.

Innovasjon i og for offentlig sektor vil komme som bi-effekt fra mange prosjekter, fordi mellom 35 og 40 % av det næringen produserer, kjøpes av offentlig sektor. Figur 4.8 viser forde-

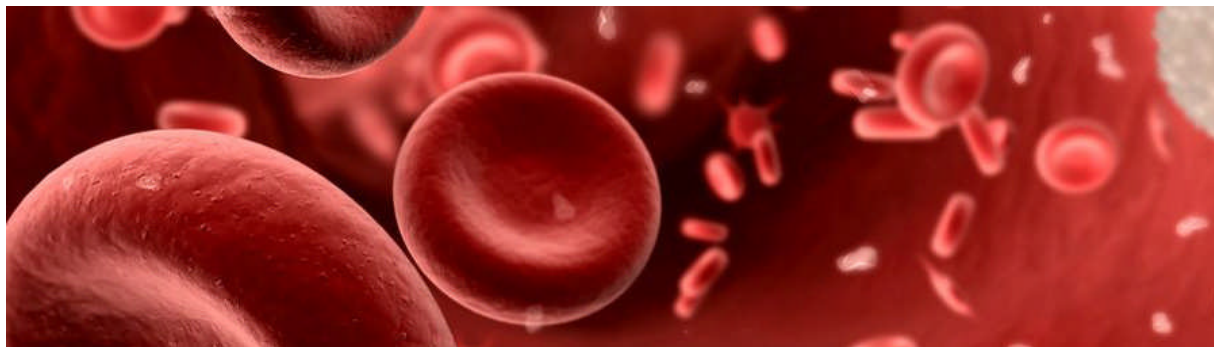
ling på temaer.

Figur 4.8: Bygg og Anlegg – aktive prosjekter i 2012 fordelt på temaer.

Andel prosjekter med en kvinne i styringsposisjon enten som bedriftsleder eller prosjektleder på 12 %, bedret seg ikke i løpet av 2012.

4.3.3 Helse

Helse. Foto: Shutterstock

Sektor Helse er den 4. største sektoren i SkatteFUNN, målt i antall godkjente prosjekter i 2012, men er den 3. største etter IKT og Petroleum/Olje og gass, målt i størrelse på samlet kostnadsbudsjett.

Sektoren er den desidert mest forskningsintensive, målt i antall aktive Forskningsprosjekter i forhold til antall Utviklingsprosjekter (48,3 % mot et gjennomsnitt for alle sektorer på 16,5 %).

Sektoren har også den høyeste andelen av prosjekter med internasjonalt FoU-samarbeid i nye godkjente prosjekter i 2012 (56 % mot et gjennomsnitt for alle sektorer på 39 %).

Sektoren har den høyeste prosentandel kvinnelig daglig leder i de aktive prosjektene (19,1 % mot et gjennomsnitt for alle sektorer på 7,3 %).

Både antall nye og aktive søknader i sektor Helse holder seg konstant i 2012 i forhold til 2011. Den signifikante økningen som en ser i totalt antall SkatteFUNN-søknader ligger derfor i andre sektorer enn Helse. En sannsynlig forklaring på dette er at firmaer innenfor sektor Helse allerede er godt kjent med SkatteFUNN-ordningen og har brukt den lenge.

Helse-prosjektene har tradisjonelt et vesentlig innhold av forskning og utvikling som er relativt enkelt å formulere og definere som SkatteFUNN-prosjekter.

Tabell 4.4 Nøkkeltall for sektor Helse. Budsjettall i millioner kroner.

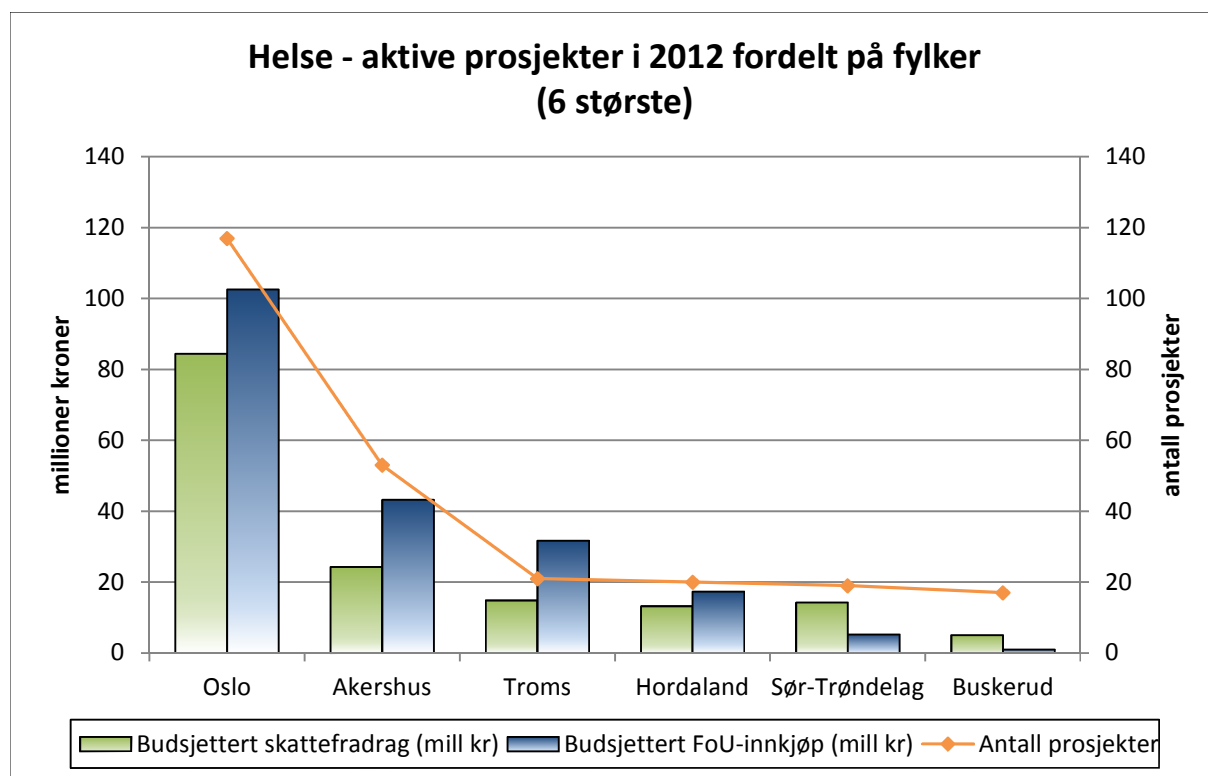
Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	125	51	461	38	63	3,69
Nye 2011	129	68	383,1	69,5	62,8	2,97
Aktive 2012	335	162	1316,2	219,3	192,7	3,93
Aktive 2011	338	169	1257	236,1	185,3	3,72

Prosjektene henvender seg mot ulike deler av helsemarkedet. De største områdene er utvikling av nye diagnostikk- og analysemetoder, nye legemidler, nye behandlingsmetoder, samt utvikling av tekniske og elektroniske hjelpemidler til bruk for både helsepersonell og pasienter. En stor del av prosjektene har et vesentlig innslag av IKT, for eksempel i form av nye systemer for behandling av helseinformasjon og elektroniske løsninger for tolkning og sam-

ordning av diagnostiske analyser.

Det norske helsevesenet og de norske forskningsmiljøene er viktige for idé-utvikling og utprøving av nye produkter, selv om det endelige målet for bedriftene er å nå ut til det internasjonale markedet.

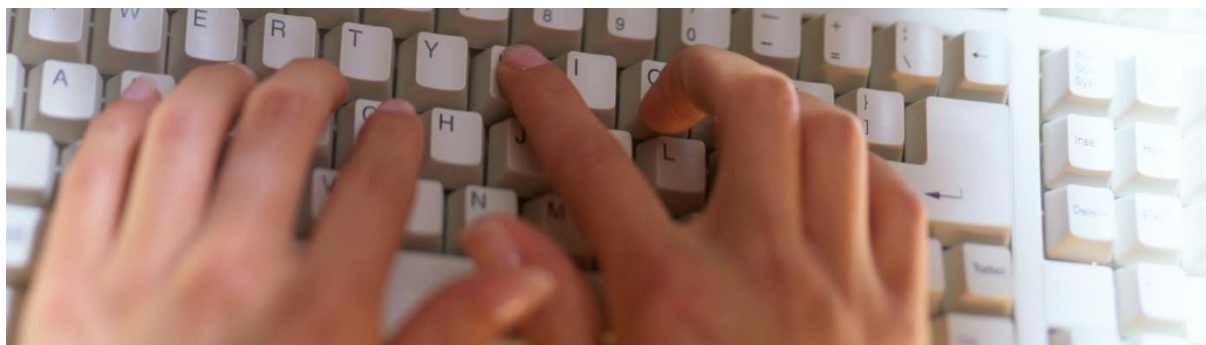
Den geografiske fordelingen i Norge av firmaer som har SkatteFUNN-prosjekter viser en klar oppkonsentrering i nærheten av universitets- og sykehussentra. Figur 4.9 viser en oversikt over aktive prosjekter fordelt på fylker.

Figur 4.9: Helse – aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (6 største).

4.3.4 IKT

IKT. Foto: Forskningsradet.no

314 **nye** prosjekter ble godkjent i sektor IKT i 2012. Dette er en kraftig økning på 18 % fra 2011 (255 nye prosjekter). De nye prosjektene i sektoren hadde et samlet kostnadsbudsjett på 931 millioner kroner for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012, og 2 404 millioner kroner for alle årene av prosjekter.

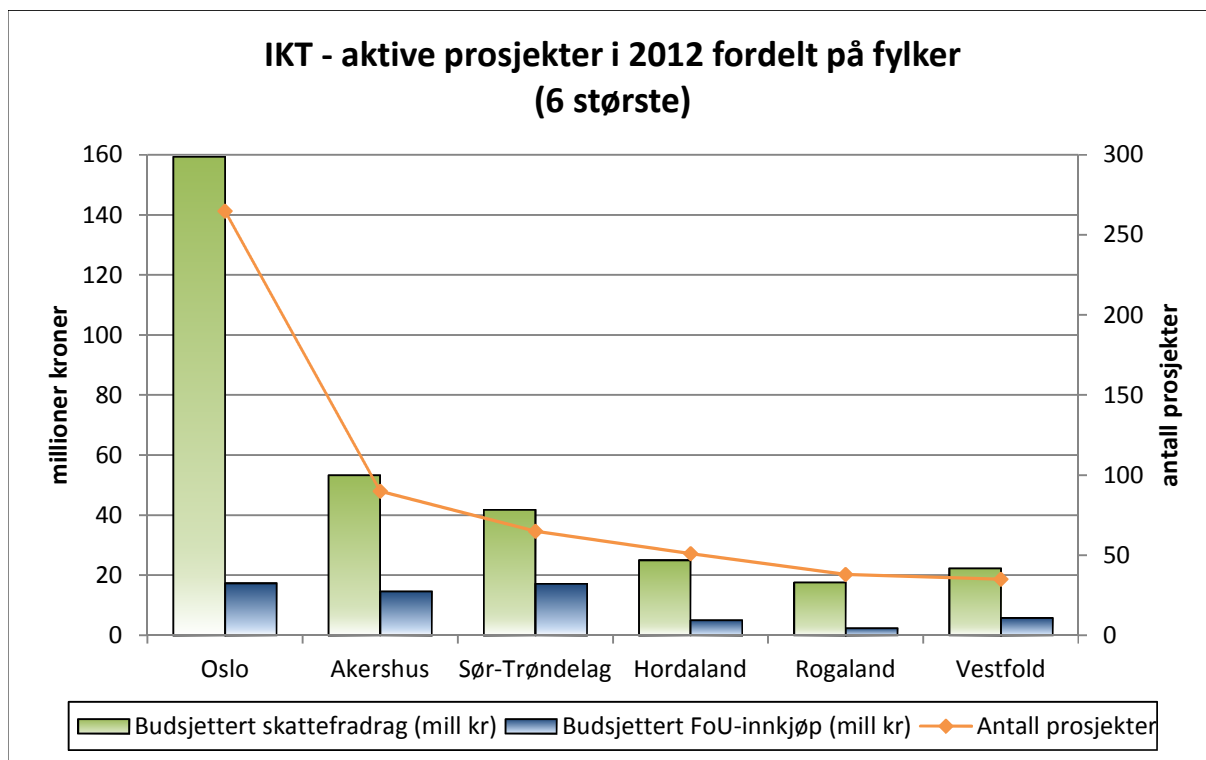
Tabell 4.5 Nøkkeltall for sektor IKT. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	314	33	931,1	12,7	164,2	2,97
Nye 2011	255	23	809,4	24,6	145,4	3,17
Aktive 2012	711	77	2365,7	77,9	411,2	3,33
Aktive 2011	683	67	2379,5	77,9	417,8	3,48

I sektor IKT var det 711 **aktive** prosjekter i 2012. Dette er en liten reduksjon fra 2011 (721 aktive prosjekter). De aktive prosjektene i sektoren hadde et samlet kostnadsbudsjett på 2 366 millioner kroner for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012, en reduksjon sett mot budsjetterte tall for aktive prosjekter i 2011 (2 376 millioner kroner). Budsjettert skattefradrag for aktive prosjekter i IKT er på ca. 411 millioner kroner.

Alle fylker har prosjekter tilhørende sektor IKT. Oslo er det fylket som har flest aktive prosjekter i 2012 (265 prosjekter), fulgt av Akershus, Sør-Trøndelag, Hordaland, Rogaland og Vestfold. Se figur 4.10. Fire fylker, Nordland, Østfold, Vest-Agder, og Troms har 18 prosjekter og budsjettert skattefradrag og FoU-innkjøp ligger på samme nivå, mellom 8,5 og 12 millioner kroner. Kostnadsbudsjettet for IKT-prosjektene i Oslo er på ca. 873 millioner kroner, og samlet skattefradrag for de samme prosjekter er ca. 159 millioner kroner.

31 prosjekter (10 %) av de godkjente nye prosjektene har planlagt FoU-innkjøp fra godkjente FoU-institusjoner. Også budsjetterte kostnader til FoU-innkjøp har økt i fylkene Akershus, Sør-Trøndelag og Østfold i 2012, mens budsjetterte kostnader til innkjøp av FoU har gått ned i Oslo, Hordaland og Buskerud, fra 13 millioner i 2011 til 5 millioner i 2012. Figur 4.10 gir en oversikt over aktive prosjekter fordelt på fylker.

Figur 4.10: IKT – aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylke (6 største).

Antall godkjente prosjekter i sektor IKT klassifisert som industriell forskning (F) har økt fra 9 % i 2011 til 10,5 % i 2012. Prosjekter med støtte fra SkatteFUNN finnes også i andre programmer i Forskningsrådet, eksempelvis i programmene Forny og BIA, og i Innovasjon Norges IFU- og OFU-programmer.

De 314 nye prosjektene tilhører 229 unike bedrifter. Det er en observasjon at det i sektor IKT var 129 bedrifter med nytt godkjent prosjekt(er) i 2012, og 24 nyetablert bedrifter i 2012, mot 12 i 2009, som brukte SkatteFUNN som “startup”.

Gjennomsnittlig prosjektvarighet av nye prosjekter i sektor IKT er 2,2 år.

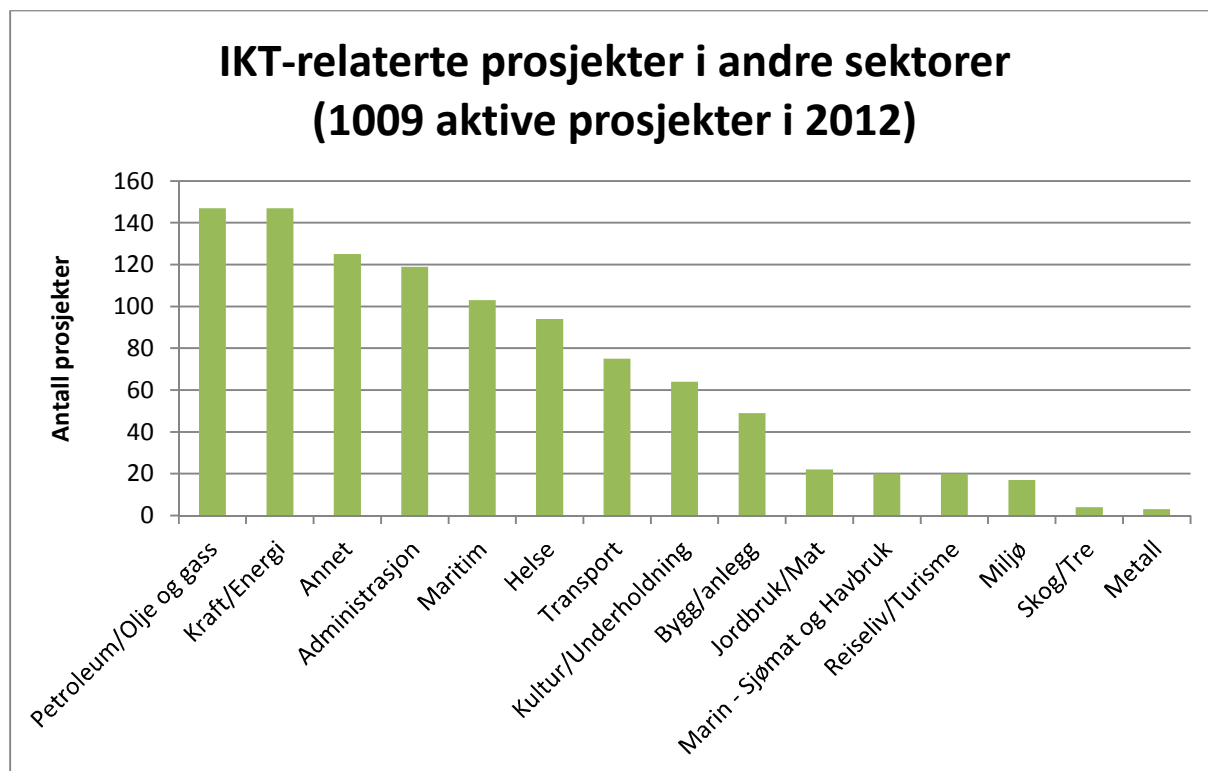
Nær 70 % av de nye prosjektene i sektor IKT sorterer under teknologikodene *Datasystemer og programvareanvendelser*, *Kommunikasjon for data, lyd og video*, og *Internett infrastruktur informasjonsteknologi, datateknologi og/eller annen informasjonsteknologi*, og *Annen informasjon/data/underholdning*. 142 av IKT-prosjektene har teknologikoden *Datasystemer og programvareanvendelser*, en oppgang fra 2011 (123 prosjekter).

IKT i alle sektorer

IKT som teknologi og verktøy finnes i alle sektorer og i alle bransjer. Det totale antall IKT-relaterte prosjekter er derfor høyere enn det som framkommer i sektor IKT alene. IKT-prosjekter finnes også i alle SkatteFUNNs 16 sektorer. En telling indikerer at 1 720 aktive prosjekter i 2012 kan klassifiseres som IKT-prosjekter inkludert de 711 prosjektene innenfor sektor IKT. Dette tilsvarer 45 % av alle aktive prosjekter (3 811 aktive prosjekter totalt), som i 2011. Sektorene Kraft/Energi, Petroleum/Olje og gass og Annet har høyt antall IKT-relaterte prosjekter i SkatteFUNN. Sektor Administrasjon har den høyeste andelen (97,5 %) av de IKT-relaterte, (119 IKT-relaterte prosjekter av 122 aktive prosjekter i sektoren).

Det totale kostnadsbudsjettet for disse prosjektene er på 6,2 milliarder kroner, og budsjettert skattefradrag er på ca. 1,1 milliarder kroner. Se Figur 4.11.

Figur 4.11: IKT-relaterte prosjekter fordelt på sektor (uten sektor IKT), aktive i 2012.

4.3.5 Jordbruk/Mat

Jordbruk/Mat. Foto: Shutterstock

Det er et overordnet politisk mål å holde ved like et bærekraftig landbruk og bio-økonomisk matproduksjon over hele landet. Tilgang og produksjon av nok, høykvalitets råvarer og trygg mat med god smak og aroma er et sentralt fokus for næringsmiddelindustrien globalt. Dessuten, konsumentenes bevissthet rundt mat og måltidsopplevelser samt mindre matavfall er økende. Produksjonsprosesser langs hele verdikjeden må derfor optimaliseres for å produsere nok og sunne råvarer til matproduksjon i henhold til forventninger og miljømessige aspekter. Eksisterende og framtidig restråstoff må utnyttes optimalt. En bærekraftig, innovativ og konkurransedyktig næringsmiddelindustri med reduserte kostnader og høy produktkvalitet krever kunnskap om forbrukerpreferanser, riktige prosesser, teknologier, metoder for analyse og sporing m.m.

Stadig flere nye og innovative SkatteFUNN-søknader med gode konsepter for å styrke og øke lønnsom matproduksjon langs hele verdikjeden mottas fra norske bedrifter. SkatteFUNN-ordningen spiller en meget viktig rolle og bidrar til verdiskapning innen den norske næringsmiddelindustrien.

Prosjektene retter seg mot bedre utnyttelse av råstoffer, bevare positive helsemessige egenskaper i mat under prosessering, mattrygghet, økt matkvalitet, forlenget produktholdbarhet, prosessoptimalisering, sikte på attraktive markedsføringskonsepter, forbrukerforståelse, etc. Metoder, teknologi, utstyr, inklusive IKT som støtter opp under slike prosjekter, hører også inn under sektoren.

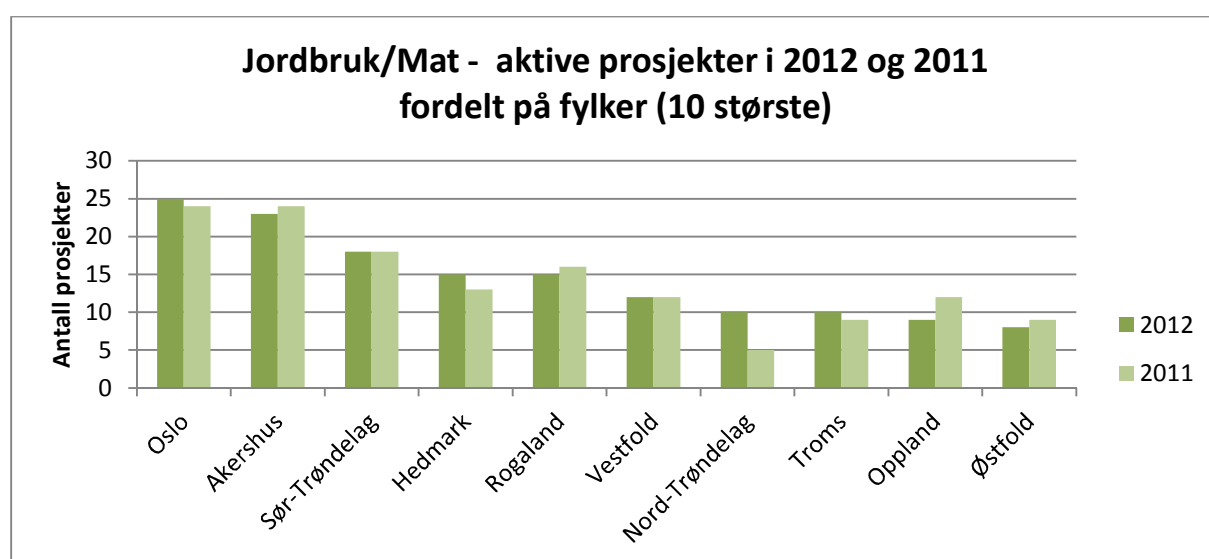
Tabell 4.6: Nøkkeltall for sektor Jordbruk/Mat. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	70	12	147,6	12	25,6	2,11
Nye 2011	71	17	118,8	11,5	21,7	1,67
Aktive 2012	181	38	370,7	38,5	68,2	2,05
Aktive 2011	184	44	390,9	30,7	68,2	2,12

Antall nye og aktive Jordbruk/Mat-prosjekter var på omtrent samme nivå i 2012 som i 2011. Det er 181 **aktive** Jordbruk/Mat-prosjekter i 2012, med en total kostnadsramme på ca. 371 millioner kroner og et budsjettert skattefradrag på ca. 68 millioner kroner for 2012. Av de aktive prosjektene er 21 % Forskningsprosjekter og 79 % Utviklingsprosjekter og 56 % samarbeider med FoU-institusjoner. De 5 fylkene som har fleste aktive prosjekter er Oslo (25),

Akershus (23), Sør-Trøndelag (18) og Rogaland og Hedmark (15). Ingen søknader ble mottatt fra Finnmark.

Det var 70 nye prosjekter i 2012. Dette er en nedgang på 1 % i forhold til 2011. De nye prosjektene i sektoren hadde et samlet kostnadsbudsjett på 148 millioner kroner for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012. Antall nye søknader fra denne sektoren har hatt en stabil trend de siste år, mens størrelsen på prosjektene er økt med ca. 29 millioner kroner sett mot budsjetterte tall for nye prosjekter i 2011. Av de nye prosjektene, er 17 % Forskningsprosjekter og 83 % Utviklingsprosjekter og 53 % samarbeider med FoU institusjoner. Dessuten, innkjøp av FoU-tjenester var i 2012 på ca. 12 millioner kroner i de nye prosjektene. Det betyr at bedriftene brukte mye av de midlene (42 %) de får inn i skattefradrag på å kjøpe FoU-tjenester fra godkjente FoU-institusjoner. Alle fylker unntatt Finnmark og Sogn og Fjordane har nye prosjekter tilhørende sektor Jordbruk/Mat. Oslo er det fylket som har flest nye prosjekter i 2012 (10 prosjekter), fulgt av Akershus, Sør-Trøndelag og Rogaland med 7 prosjekter hver. For oversikt over aktive prosjekter i 2012 og 2011 fordelt på fylker, se Figur 4.12.

Figur 4.12: Jordbruk/Mat - aktive prosjekter i 2012 sammenlignet med 2011, fordelt på fylker (10 største).

Av de 70 nye prosjektene var 9 % ledet av kvinnelig prosjektleder. Av de aktive prosjektene var det 6 % som hadde kvinnelig prosjektleder i 2012. 40 % av de nye prosjektene var helt eller delvis planlagt gjennomført innenfor et internasjonalt FoU-prosjekt, eller FoU-aktiviteter inngikk i prosjektet i samarbeid med internasjonale samarbeidspartnere.

4.3.6 Kraft/Energi

Kraft/energi. Foto: Statkraft

Kraft/Energi er blant Norges største næringer, og det har vært en vekst av prosjekter innenfor fornybar energi de siste årene. Men 2012-tallene i SkatteFUNN kan tyde på at denne veksten har stagnert slik at aktiviteten har gått tilbake tilfeldig eller permanent. Vi antar at SkatteFUNN tar temperaturen på sektoren på en presis måte, da en høy andel av de bedrifter som er aktive innenfor sektoren er søkere.

Tabell 4.7 Nøkkeltall for sektor Kraft/Energi. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	84	21	282	34,7	38,3	3,36
Nye 2011	135	25	468	73,1	71,7	3,47
Aktive 2012	280	68	1121,1	178,7	165,2	4,00
Aktive 2011	278	66	1066,4	193,6	165,6	3,84

Antall nye prosjekter har sunket med 37 % fra 2011 til 2012, det vil si at etter 2 år med kraftig vekst i antall prosjekter er det nå en markant nedgang. Dette kan være en tilfeldig trend, eller det kan ha sin årsak i at veksten er tatt ut gjennom de aktive prosjektene og at antall nye prosjekter vil ha et lavere omfang permanent. Vi vet for eksempel at solenergiområdet har fått en markeds knekk, og at også andre områder sliter med blant annet for høye kostnader.

På grunn av den kraftige veksten i 2010 og 2011, så er det et høyt antall aktive prosjekter også i 2012, det vil si omtrent det samme som i 2011. De budsjetterte kostnadene økte med 5 % i forhold til 2011 som igjen økte med hele 35 % i forhold til 2010. Sektor Kraft/Energi var den hurtigst voksende sektoren i SkatteFUNN i 2011, men trenden er som nevnt snudd i 2012.

Det at antall nye prosjekter synker såpass kraftig, gjør også at budsjettert innkjøp FoU-tjenester og budsjettert skattefradrag synker markant i 2012 i forhold til 2011.

Økningen i prosjektvolum har også stoppet opp ved at volumet per prosjekt er noe redusert.

Det er 59 prosjekter med et kostnadsbudsjett **over** 5,5 millioner kroner, derav 11 nye i 2012, mens 19 prosjekter har et volum **over** 11 millioner kroner hvorav 7 prosjekter har minst 5,5 millioner kroner i budsjettert innkjøp av FoU-tjenester.

Det er budsjettert med kostnader i perioden 2012 til 2015, men bare 7 prosjekter har varighet

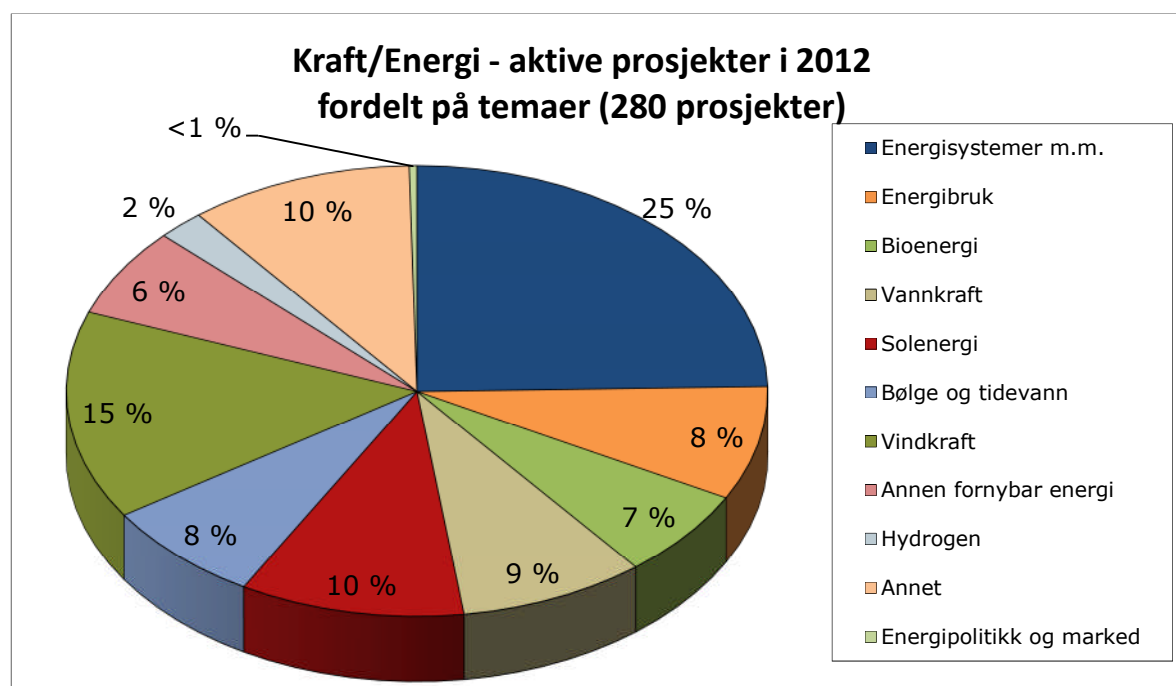
til 2015. Budsjetterte kostnader totalt for denne perioden er 2,9 milliarder kroner for de aktive prosjektene, med tilhørende forventet skattefradrag på 442 millioner kroner.

Kraft- og energisektoren er mannsdominert, og bare 5 prosjekter (4 %) har kvinnelig prosjektleder og 6 prosjekter (6 %) kommer fra bedrift med kvinnelig daglig leder.

Kraft- og energiprojektene sorteres etter følgende temaer:

- Energipolitikk og marked
- Energisystemer, infrastruktur, planlegging og forsyningssikkerhet
- Energibruk
- Bioenergi
- Vannkraft
- Solenergi
- Bølger- og tidevannskraft
- Vindkraft
- Annen fornybar energi
- Hydrogenteknologi
- Transport
- Annet

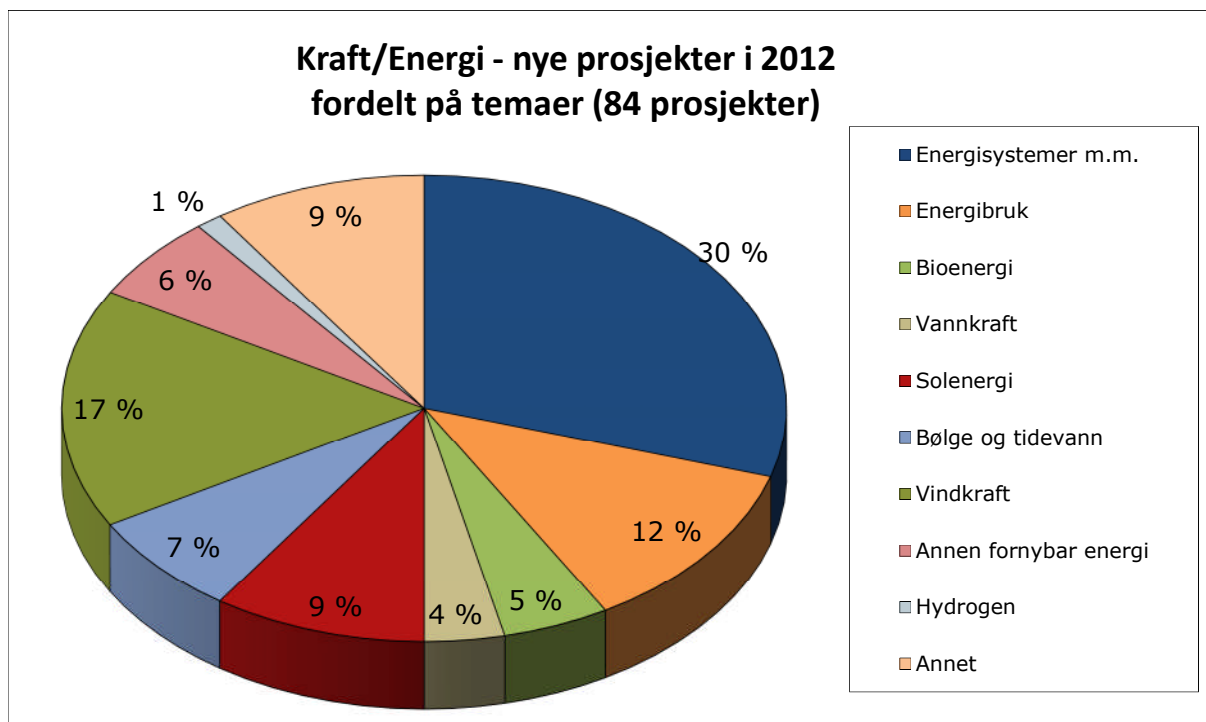
For oversikt over fordelingen av *aktive* prosjekter på temaer, se Figur 4.13.

Figur 4.13: Kraft/Energi – aktive prosjekter i 2012 fordelt på temaer (280 prosjekter).

For oversikt over fordelingen av *nye* prosjekter fordelt på temaer, se Figur 4.14.

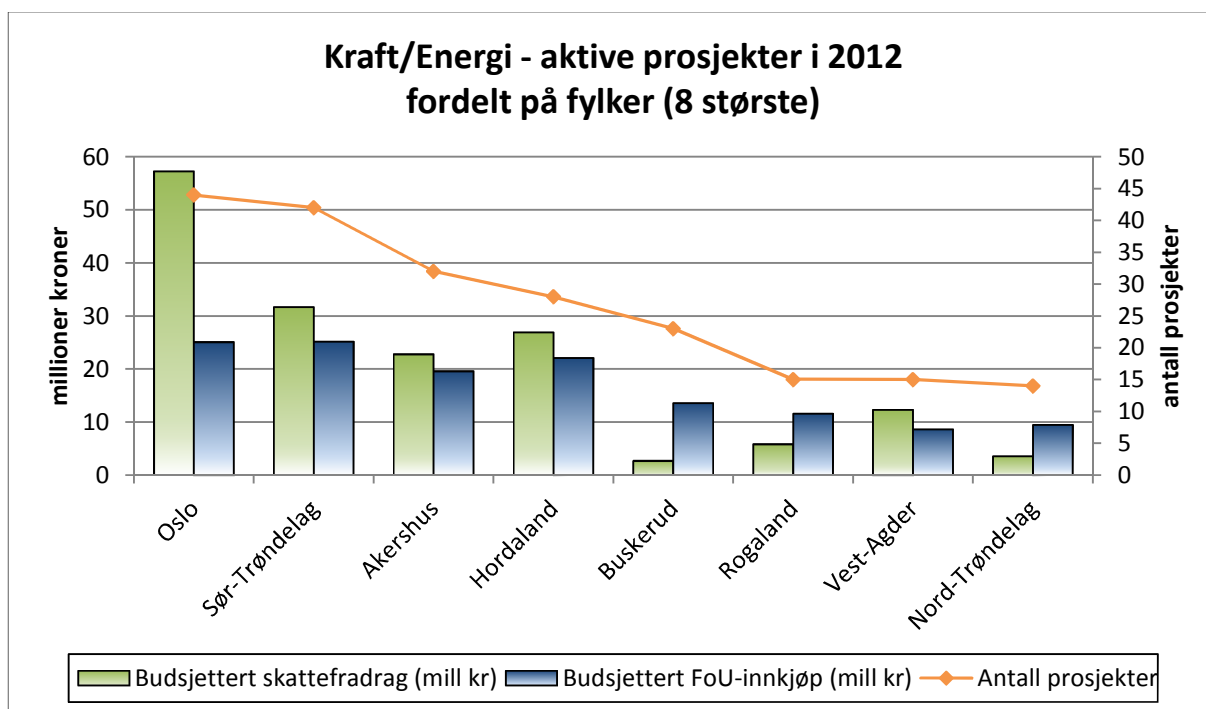

Figur 4.14: Kraft/Energi – nye prosjekter i 2012 fordelt på temaer (84 prosjekter).

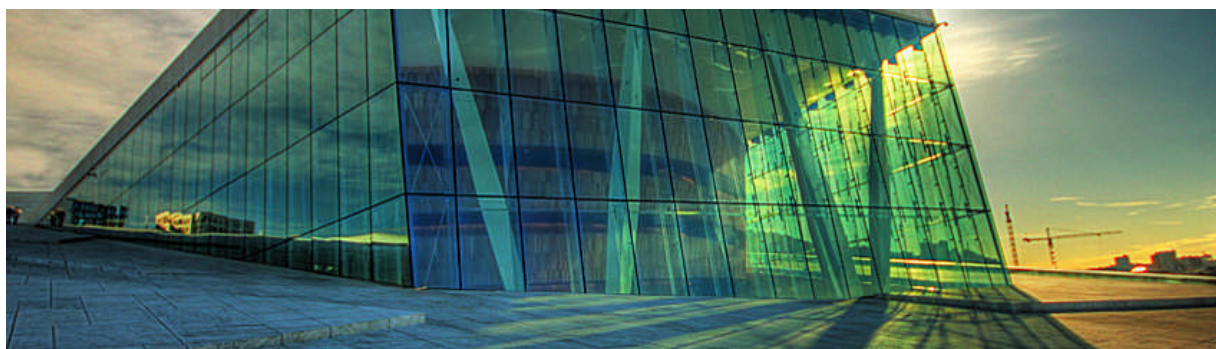
Figur 4.13 og 4.14 viser at det er temaområdet Energisystemer som er det største enkeltområdet med henholdsvis 25 % av de aktive prosjektene og 30 % av de nye prosjektene. Temaområdet Bølge- og tidevannskraft har de største nye prosjektene med et snittvolum på hele 9,2 millioner kroner, mens blant de aktive har Bølge- og tidevannskraft samt Bioenergi de største prosjektene. Dette skyldes at sektorene har store pilot- og demoprojekter. Ved å kategorisere temaområdene, er Fornybar energi den største kategorien med ca. 49 % av prosjektene, og hvor Vindkraft er det største tematiske området innenfor fornybar energi.

Det er flest prosjekter innen Kraft/Energi fra Oslo, Sør-Trøndelag, Akershus og Hordaland. Det er aktive prosjekter i alle fylker bortsett fra Finnmark. For oversikt over aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker, se Figur 4.15.

Figur 4.15: Kraft/Energi – aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (8 største).

4.3.7 Kultur/Underholdning

Kultur/Underholdning. Foto: blogg hioa.no

Oslo satser på forskning og utvikling som verktøy for å utvikle nye varer, tjenester og produksjonsprosesser innenfor kultur og underholdning. 30 % av kulturprosjektene i SkatteFUNN kommer fra bedrifter i Oslo. Lyd, bilde, spillutvikling og digitale kulturprodukter og -tjenester er blant problemstillingene.

Aktive kulturprosjekter i 2012

SkatteFUNNs kulturportefølje for 2012 hadde 72 aktive prosjekter. Samlet kostnadsbudsjett for prosjektene var 252,7 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012. Budsjettert skattefradrag for de samme prosjekter var 1,8 millioner kroner.

Tabell 4.8 Nøkkeltall for sektor Kultur/Underholdning. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	31	1	88,6	0,4	17,5	2,86
Nye 2011	29	1	88,2	0	16,9	3,04
Aktive 2012	72	2	252,7	1,8	41,3	3,51
Aktive 2011	60	1	189,8	2,1	35,3	3,16

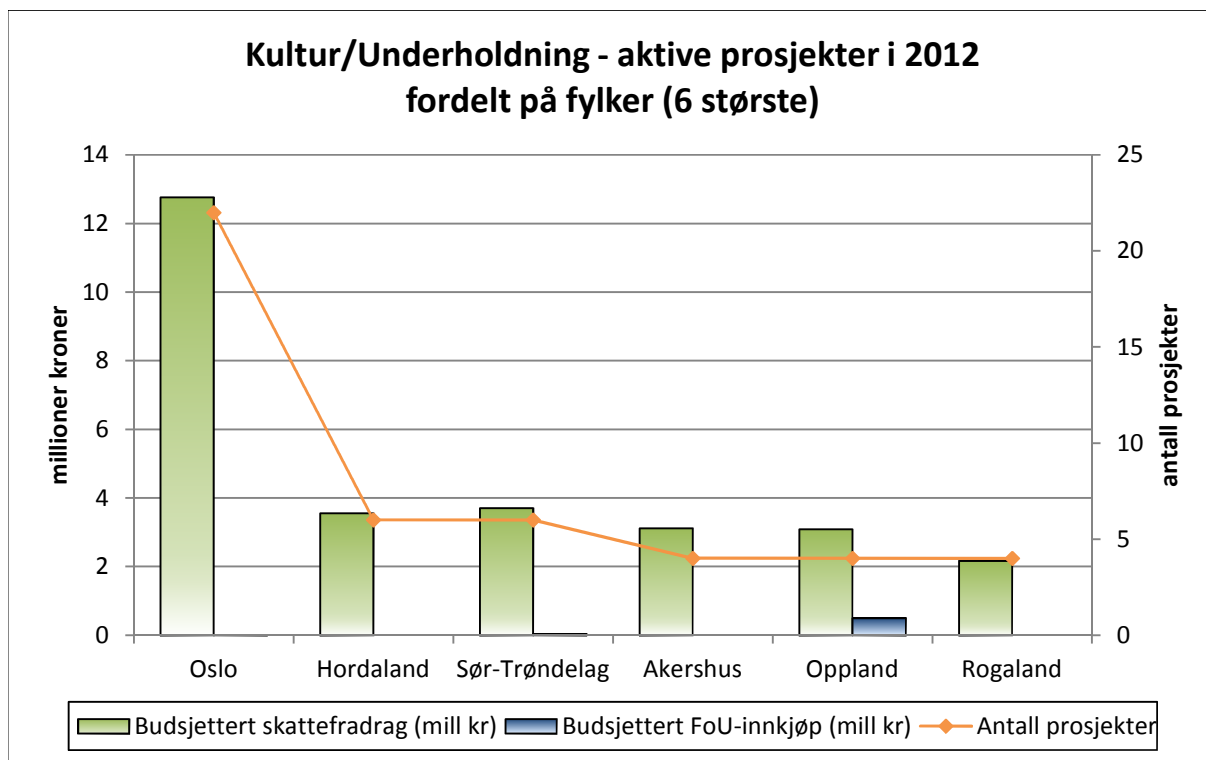
Nye kulturprosjekter i 2012

Antall nye kulturprosjekter til SkatteFUNN er stabilt. **31 nye** prosjekter ble godkjent i sektor Kultur/Underholdning i 2012. De nye kulturprosjektene hadde et samlet kostnadsbudsjett på 88,6 millioner kroner, og et budsjettert skattefradrag på 17,5 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012.

Flest kulturprosjekter i Oslo

I SkatteFUNNs portefølje er det flest kulturprosjekter fra Oslo (22 prosjekter). Finnmark og Hedmark har ingen prosjekter som sorterer under Kultur/Underholdning i 2012.

Figur 4.16 gir en fylkesvis oversikt over kulturprosjekter i SkatteFUNN, aktive prosjekter 2012. Oslo har flest prosjekter.

Figur 4.16: Fylkesvis oversikt over aktive kulturprosjekter i 2012 (6 største).

Fordeling av forsknings- og utviklingsprosjekter

Nær samtlige av kulturprosjektene i SkatteFUNN i 2012 er klassifisert som *eksperimentell utvikling* (70 prosjekter) i henhold til skattelovens definisjon av forskning og utvikling, mens 2 prosjekter er definert som *industriell forskning*.

Innkjøp av FoU-tjenester i kulturprosjekter

Tall fra SkatteFUNN-databasen indikerer at bedrifter i sektor Kultur/Underholdning i liten grad kjøper tjenester fra godkjente FoU-institusjoner i sine utviklingsprosjekter. 8 av 72 prosjekter oppgir at prosjektet gjennomføres i samarbeid med FoU-miljøer av denne typen. Kulturprosjektene samlede budsjett for innkjøp av FoU-tjenester fra godkjente institusjoner var i 2012 budsjettert til 1,8 millioner kroner for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012.

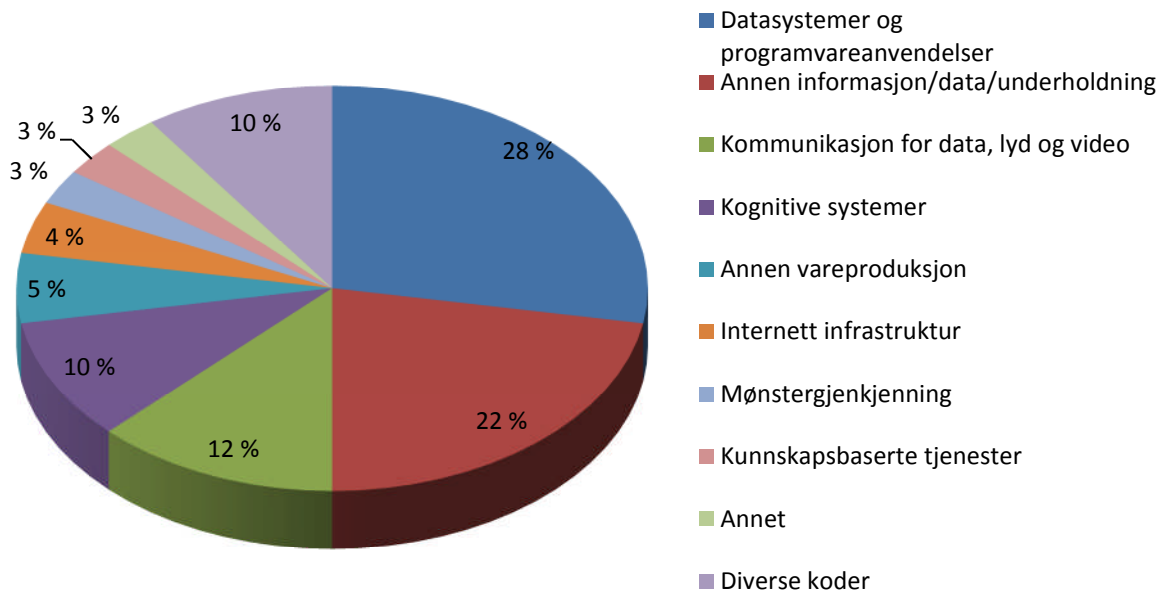
Svært varierte temaer i kulturprosjektene

SkatteFUNNs kulturprosjekter befinner seg i skjæringsfeltet mellom ulike fagdisipliner, og de aller fleste av problemstillingene har en teknologikomponent i seg (se Figur 4.17). Særlig IKT er viktig for utvikling av nye varer, tjenester og produksjonsmåter innenfor denne sektoren. 63 av 72 prosjekter har IKT-relaterte problemstillinger

Det tematiske spennet er imidlertid stort, fra musikkhandel på nye måter, via avansert spillutvikling og moderne TV-systemer, til ledelsesmetoder ved hjelp av kulturhistorie og teater. Utvikling av utstyr for sport og fritid finner vi også mange problemstillinger knyttet til. For oversikt over aktive prosjekter i Kultur/Underholdning fordelt på teknologikoder, se Figur 4.17.

Kultur/Underholdning - aktive prosjekter i 2012 fordelt på teknologikoder (72 prosjekter)

Figur 4.17: Kultur/Underholdning - aktive SkatteFUNN-prosjekter 2012 fordelt på teknologikoder.

Bedriftene i sektor Kultur/Underholdning

Bedriftene i kulturporteføljen er små, og varierer fra enkeltpersonforetak til 56 ansatte. 44 av 72 bedrifter hadde etableringsår 2003 eller senere, og eldste bedrift i utvalget ble etablert i 1987. 13 av prosjektene hadde kvinnelig daglig leder i 2012, og 8 av prosjektene hadde kvinnelig prosjektleder. 68 % av prosjektene oppgir at prosjektet skal resultere i en ny eller bedre tjeneste.

4.3.8 Marin/Sjømat

Marin/Sjømat Foto: Trygve Lindeberg AS

Sektor Marin/Sjømat omfatter prosjekter som retter seg mot verdikjedene fiske og fangst, havbruk, eller som benytter marine stoffer eller deler av marine stoffer innen farmasi og helsekost eller næringsmidler. Utstyr inklusive IKT som støtter opp under slike prosjekter hører også inn under sektoren.

Tabell 4.9 Nøkkeltall for sektor Marin/Sjømat. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	170	58	374,7	58,8	64,9	2,20
Nye 2011	201	45	365,4	51,4	69,6	1,82
Aktive 2012	415	115	994,2	136,6	182,6	2,40
Aktive 2011	405	104	845,6	119,6	157	2,09

I 2012 var det 415 **aktive** prosjekter innenfor sektor Marin/Sjømat, en økning på 10 prosjekter fra 2011. Disse prosjektene hadde i 2012 et samlet totalbudsjett på 994,2 millioner kroner (en økning på 149 millioner fra 2011) og de hadde budsjettert med kjøp av tjenester fra godkjent FoU-institusjon i 2012 på 136,6 millioner kroner.

Innenfor sektoren ble det i 2012 godkjent 170 **nye** prosjekter. Dette var en nedgang fra 2011 på vel 18 % (201 nye prosjekter i 2011). De nye prosjektene hadde et totalbudsjett for 2012 på 374,7 millioner kroner (en økning på ca. 10 millioner fra 2011). Bedriftene hadde budsjettert med en skattelette på 64,9 millioner kroner og de hadde oppgitt at de planla å kjøpe tjenester fra godkjente FoU-institusjoner for 58,8 millioner kroner.

Av de 170 nye prosjektene hadde 61,2 % FoU-samarbeid og hele 34,1 % var godkjent som Forskningsprosjekter (gjennomsnitt for nye prosjekter i alle sektorene er 15,2 % Forskningsprosjekter). Samlet budsjett for de 170 prosjektene som ble godkjent i 2012 var på vel 1 milliard kroner totalt for alle godkjenningår.

Gjennomsnittstall for **nye** prosjekter i 2012 i sektor Marin/Sjømat: Totalbudsjett i prosjektperioden 5,9 millioner kroner, estimerte prosjektkostnader i 2012 var 2,2 millioner kroner, innkjøp av FoU-tjenester 346 000 kroner og estimert skattefradrag 381 570 kroner.

Ca. 80 % av de **nye** marine prosjektene var registrert under Havbruk, og halvparten av nye havbruksprosjekter kom fra bedrifter på Vestlandet. Nesten 1/5 av de nye prosjektene hører til

næringsmidler og næringsmiddelteknologi (som i 2011).

Marin sektor har tett samarbeid med FoU-institusjoner

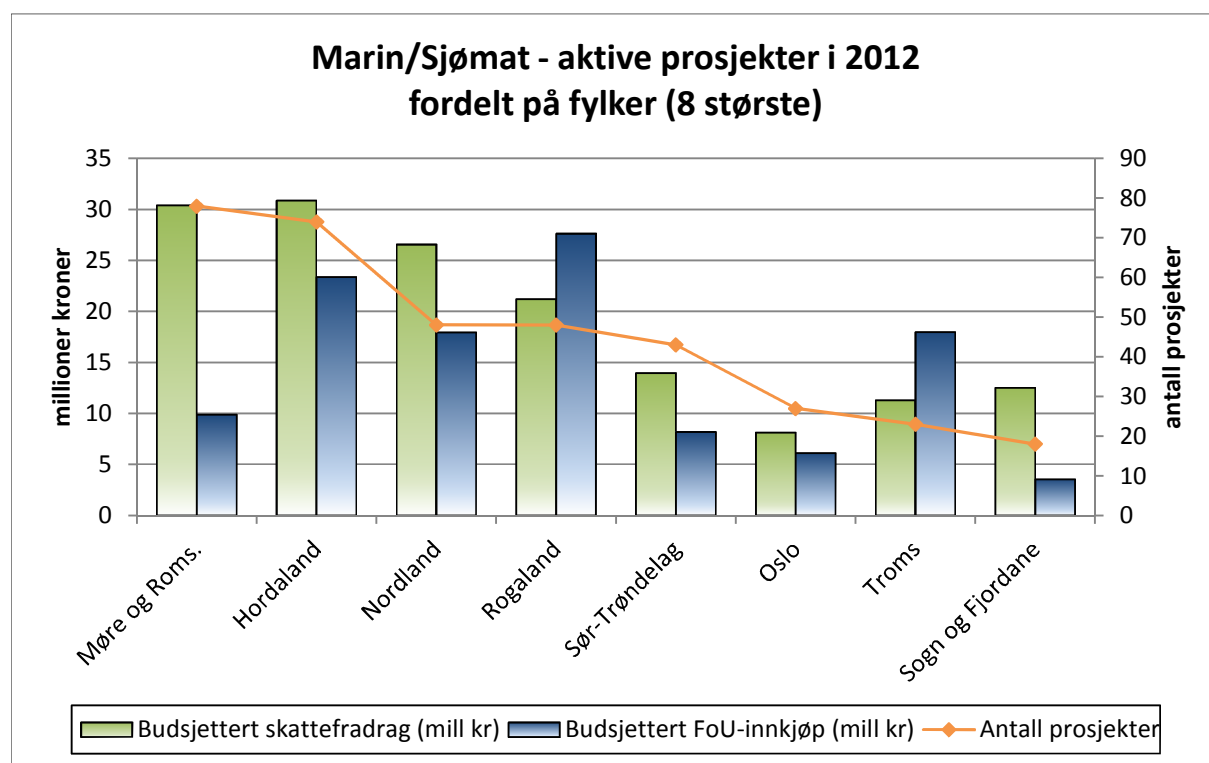
Tall fra SkatteFUNN-databasen indikerer at bedrifter i sektor Marin/Sjømat fortsatt planlegger å kjøpe mer tjenester fra godkjente FoU-institusjoner enn gjennomsnittet for alle sektorene samlet. Mens de aktive prosjektene i SkatteFUNN samlet budsjetterer med kjøp av tjenester fra FoU-institusjoner på 9,4 % av totale budsjetterte prosjektkostnader for 2012, utgjør slike kjøp 13,7 % av Marin/Sjømat- prosjektenes samlede budsjett. For 2012 var det i marin sektor planlagt innkjøp av FoU-tjenester fra godkjente institusjoner for 136,6 millioner kroner (en økning på 16,6 millioner fra 2011). Samlede budsjetterte kostnader i prosjektperioden for de aktive prosjektene var 2,75 milliarder kroner.

I de 415 **aktive** prosjektene var det budsjettert med en skattelette på 182 millioner kroner. I forhold til 2011 hadde **gjennomsnittsprosjektet** et noe høyere totalbudsjett (2,4 millioner kroner) og det var budsjettert en liten økning på innkjøp fra FoU-institusjon (i gjennomsnitt 329 000 kroner) og en estimert skattelette på hele 438 400 kroner.

De aktive marine prosjektene utgjorde i 2012 vel 10,9 % av alle aktive SkatteFUNN-prosjekter og 8,2 % av det totale kostnadsbudsjettet. Dette var en reduksjon fra 2011, hvor Marin/Sjømat utgjorde 11,3 %. I 2012 hadde hele 65 % av disse prosjektene oppgitt samarbeid med FoU-institusjon – i 2011 var dette tallet 63 %.

Vestlandsfylkene dominerer, Nordland kommer etter

De fleste prosjektene i sektor Marin/Sjømat kommer fra bedrifter på Vestlandet. For sektoren utgjorde antall **aktive** prosjekter 56,6 % fra de fire Vestlands-fylkene mot 54 % i 2011. Møre og Romsdal (90 prosjekter) og Hordaland (82 prosjekter) er de to fylkene som har flest aktive prosjekter, mens Nordland ligger på 3. plass med 56 prosjekter. Buskerud er eneste fylke uten prosjekt innen Marin/Sjømat. Figur 4.18 viser fylkesvis fordeling.

Figur 4.18: Aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (8 største).

Av de **nye** prosjektene i 2012 hører 49,4 % hjemme på Vestlandet. Møre og Romsdal er fylket

som har flest nye prosjekter (39) med Nordland (36) og Hordaland (25) på de neste plassene. I 2012 utgjorde Nord-Norges andel av **aktive** marin/sjømat-prosjekter 20,5 %, mens landsdelens andel av nye prosjekter i 2010 var 28,8 %. I Nord-Norge er det Nordland som har størst økning i SkatteFUNN-aktiviteten innen sektoren.

Torsk i havbruk

I 2011 var det ikke mer enn 7 nye prosjekter og i 2012 var det **kun** 4 nye prosjekter som hadde fokus på torsk.

Tabell 4.10: Utviklingen av antall nye torskeprosjekter siden 2007.

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall prosjekter	29	21	19	9	7	4
Budsjett (mill.kr)	66	33	31	21	19	12
Antall torskeprosjekter i Nord-Norge	11	15	11	5	3	2
Prosentvis andel i Nord-Norge	38 %	71 %	58 %	56 %	43 %	50 %

Antall nye torskeprosjekter har blitt redusert med 3/4 siden 2007, men budsjettkostnadene per prosjekt er økt noe. Tabellen viser at satsingen på torskeoppdrett har gått over i en hvilefase. Dette skyldes veldig store kvantum som blir fanget av villtorsk, som igjen fører til lav salgspris som oppdrettsnæringen ikke kan konkurrere med.

Andre nye marine arter i oppdrett enn torsk

I 2012 var det 15 prosjekter med marine arter utenom torsk. Dette er arter som fortsatt er i tidlig utviklingsfase; som leppefisk mht. rognkjeks og berggylt (10), kveite (3), kamskjell (2), kreps og krabbe og hummer (2). Årsaken til det relativt høye antallet leppefiskprosjekter er at dette sysselsetter mange fagpersoner/forskere for tiden og er en tung satsing fra lakse næringen.

Fiskerisektoren

Innen Fiskeri er det 11 nye SkatteFUNN-prosjekter i 2012 og halvparten har oppgitt å ha forskningssamarbeid. Disse prosjektene er rettet inn mot mer bærekraftig fisk, bedre utnyttelse av hele fisken og/eller nedstrøms i verdikjeden. Flere av prosjektene er kombinert med virkemidler fra Innovasjon Norge (Marint verdiskapingsprogram, IFU eller distriktstilskudd) eller Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) eller også fra Forskningsrådet; BIA, Forny, Havbruk, Bionær). Aktivitetene i SkatteFUNN-prosjektene går konkret ut på å løse flaskehalsene for egen bedrift, mens andre virkemidler fra for eksempel FHF tar tak i felles sektorielle utfordringer.

Kvinneandel

Kvinner er i 2012 fortsatt dårlig representert blant daglige ledere innen sektor Marin/Sjømat, mens andelen kvinnelige prosjektleder nå har økt til henholdsvis 11,7 % og 11,3 % for nye og aktive SkatteFUNN-prosjekter.

4.3.9 Maritim

Maritim. Foto: Tony Hall/Ulstein Verft

Maritim sektor er landets nest største eksportnæring etter olje- og gass. Næringen bidrar til innovasjon, verdiskaping og sysselsetting over hele landet, inkludert flere av landets distriktskommuner.

Tabell 4.11: Nøkkeltall for sektor Maritim. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	161	5	352,4	21,5	63,2	2,19
Nye 2011	123	2	322,5	14,8	58,5	2,62
Aktive 2012	320	11	818,6	55,6	148,8	2,56
Aktive 2011	292	19	849	68	146,8	2,91

Maritime prosjekter i SkatteFUNN har opplevet en solid vekst i antall **nye** godkjente søknader i 2012, sammenlignet med 2011 og tidligere år. (Se trender i maritim sektor). 161 nye prosjekter ble godkjent i 2012, en økning på hele 38 prosjekter, som tilsvarer en økning på 31 % fra 2011.

Tall viser at 29% av alle nye prosjekter i 2012 har budsjettert innkjøp av FoU-tjenester fra en eller flere godkjente FoU institusjoner. Budsjettert innkjøp av FoU-tjenester for nye prosjekter i 2012 var på 21,4 millioner kroner. Bedrifter fra Møre og Romsdal er, sammenlignet med andre fylker, spesielt aktive i sin bruk av eksterne FoU-miljøer. Et kjennetegn for prosjektene er imidlertid at en stor prosentandel av FoU-miljøene som inngår i prosjektene er lokalisert utenfor eget fylke. Spesielt synes Maritimt kunnskapscenter ved NTNU/Sintef å ha inntatt en ledende posisjon blant foretrukne FoU-miljøer i den maritime næring i Norge.

Norges klimapolitikk og globale klimautfordringer har gjort at den maritime næring har vært nødt til å tenke nye miljøteknologiske løsninger for å redusere utslippene fra skipsfart. Det er derfor positivt å se at blant 161 **nye** godkjente SkatteFUNN-prosjekter i 2012, har hele 38 prosjekter (tilsvarende 24 %), et innhold som bidrar positivt innen miljø og miljøvennlig energiutnyttelse.

Disse 38 prosjektene er fordelt på følgende områder:

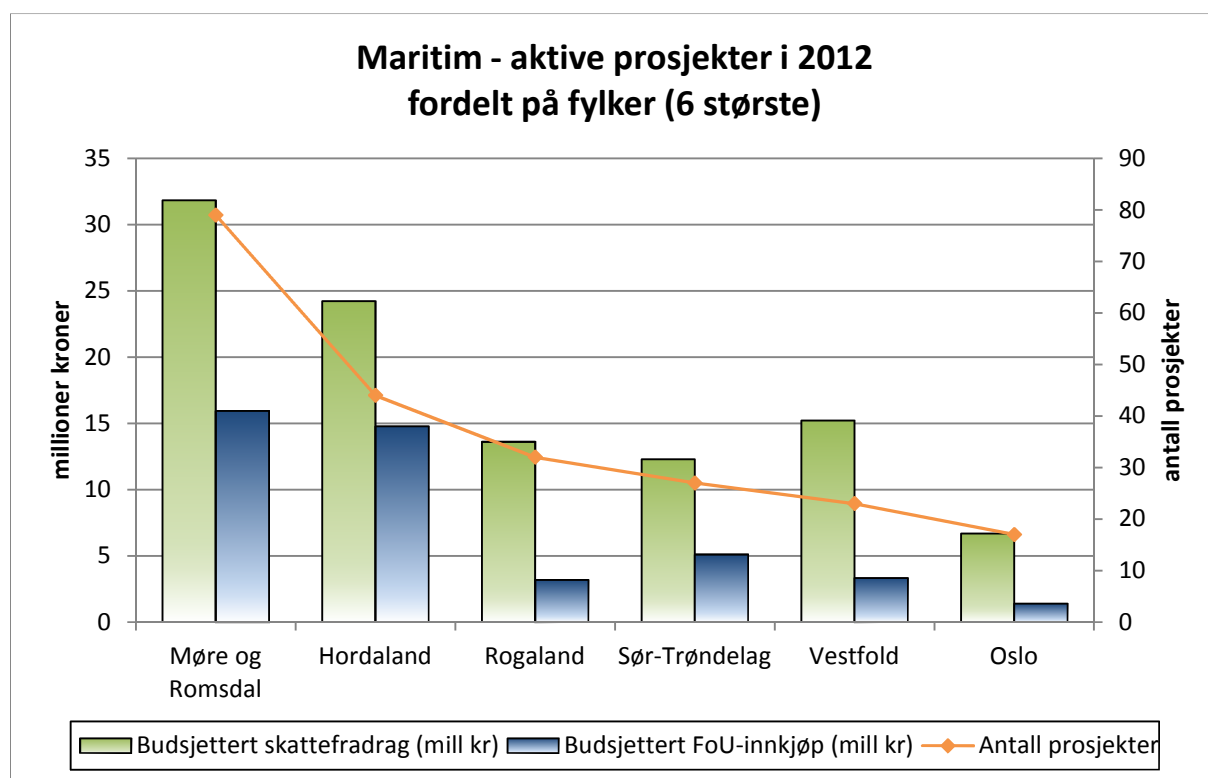
- 13 prosjekter innen eksosrensing; eksempelvis NOx-rensing, redusert Co2 utslipp, og redusert SOx utslipp.
- 9 prosjekter innen batteridrift av ferger/båter.

- 3 prosjekter innen LNG drift.
- 6 prosjekter innen miljøvennlig avfallshåndtering fra båter.
- 7 prosjekter innen rensing av ballastvann.

Flere av prosjektene bidrar også på andre nasjonalt viktige områder som krevende maritime operasjoner, og innen maritim transport hvor nordområdene er inkludert. (Se Figur 4.22. Merkinger av prosjekter i SkatteFUNN).

Fylkestilhørighet for bedrifter med maritime prosjekter viser at majoriteten og tyngdepunktet i den maritime næring er lokalisert langs kysten (med unntak av Nord-Trøndelag), fra Nordland i nord til Vestfold og Oslo i sør. Møre og Romsdal, Hordaland og Rogaland peker seg ut som fylkene med flest **aktive** SkatteFUNN-prosjekter i 2012. Figur 4.19 viser aktive prosjekter i sektor Maritim 2012 - fylkesvis fordelt.

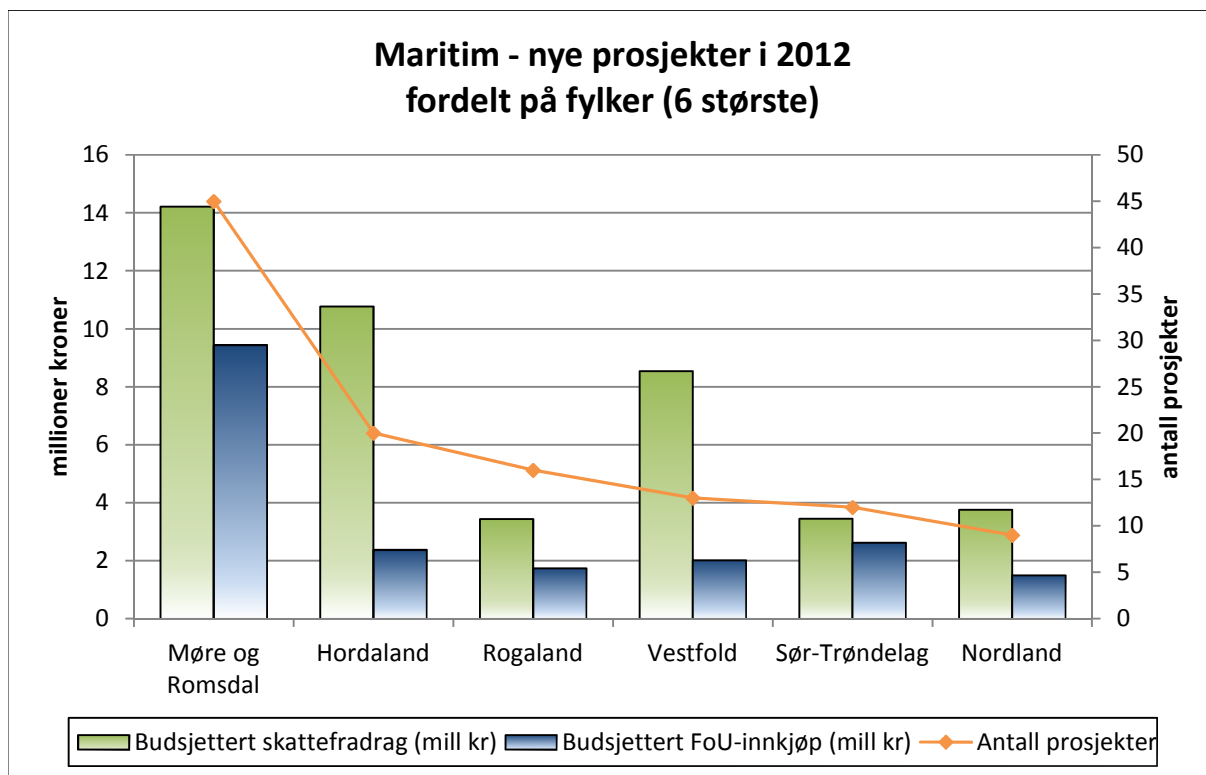

Figur 4.19: Maritim - aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (6 største)

Note:

- Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett for alle aktive prosjekter i maritim sektor er 2,6 millioner kroner. Gjennomsnitt for aktive prosjekter i alle sektorer var i 2012 på 3,2 millioner kroner.
- Gjennomsnittlig prosjektvarighet er på 2,5 år.

Den maritime næringen er representert av i alle deler av landet, men i SkatteFUNN-sammenheng ser vi at hovedtyngden er i Møre og Romsdal med 45 **nye** prosjekter i 2012, Hordaland (20 nye prosjekter), og Rogaland (16 nye prosjekter). Totalt står disse 3 fylkene for halvparten av alle de 161 nye godkjente maritime prosjektene i SkatteFUNN. Nord-Trøndelag var det eneste fylket som ikke hadde et nytt godkjent maritimt prosjekt i SkatteFUNN i 2012. Figur 4.20 viser **nye** prosjekter i sektor Maritim 2012 - fylkesvis fordelt.

Figur 4.20: Maritim -nye prosjekter i 2012 fordelt på fylker (6 største)

Note:

- Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett for alle nye prosjekter i maritim sektor er 2,2 millioner kroner. Gjennomsnittet for nye prosjekter i alle sektorer var i 2012 var på 2,9 millioner kroner.
- Gjennomsnittlig prosjektvarighet for nye prosjekter i 2012 er på 2,1 år.

Generell kommentar til tabellen:

De siste årene har vi sett en trend at Norges petroleumsaktivitet og maritim virksomhet flyttes stadig lenger nord, og med de muligheter dette gir for økt fotfeste og vekst for de maritime næringer i Nord. Så langt finner en i SkatteFUNN lite tegn på at bedrifter i de nordligste fylkene har tatt del i denne utviklingen. Maritime prosjekter, gjerne med et arktisk fokus, hadde vært naturlig å forvente fra denne regionen.

Prosjekter i maritim sektor har vært dominert, og domineres fortsatt, av bedrifter tilknyttet kompetansemiljøer og maritime klynger med regionalt tyngdepunkt lenger sør i landet.

Tabell 4.12 Trender i sektor Maritim - perioden 2003 til 2012:

År	Antall nye godkjente i sektor Maritim	Antall nye godkjente i alle sektorer	Prosentvis andel i sektor Maritim	Gjennomsnitt prosjektvarighet nye godkjente prosjekter	Igangsatte prosjekters totale kostnadsbudsjett for alle godkjenningsår (mill. kr)	Gjennomsnitt totalt kostnadsbudsjett pr. prosjekt (mill. kr)
2003	256	3524	6,8%	2 år	775	3,0
2004	241	2706	10,1%	2 år	849	3,5
2005	159	2219	7,1%	2,1 år	606	3,8
2006	131	1796	7,2%	2,3 år	640	4,9
2007	104	1530	6,8%	2,1 år	419	4,0
2008	134	1573	8,5%	2,3 år	636	4,7
2009	126	1596	7,9%	2,3 år	924	7,3
2010	134	1597	8,4%	2,2 år	984	7,3
2011	123	1454	8,5%	2,1 år	737	6,0
2012	161	1654	9,7 %	2,1 år	867	5,4

Nye produkter versus nye tjenester i sektor Maritim i 2012

Maritime prosjekter blir merket ut fra hvorvidt sluttresultatet er tenkt å være et nytt/forbedret produkt eller tjeneste, eller hvor en andel av sluttproduktet kan defineres om en tjeneste. Blant de 161 nye godkjente prosjektene i 2012 er 133 prosjekter definert som kun et nytt /forbedret produkt, mens 33 prosjekter (tilsvarende 20 %), har et prosjektresultat som helt eller delvis defineres som en tjeneste. Dette er tall som er veldig nær, og som prosentvis samsvarer godt med hva den maritime næringen selv opplyser om av hva maritim virksomhet bidrar med til den samlede verdiskapingen i næringen. En visuell framstilling av dette er vist i Figur 4.21.

Figur 4.21: Maritim - andel produkter og tjenester i nye godkjente prosjekter i 2012.

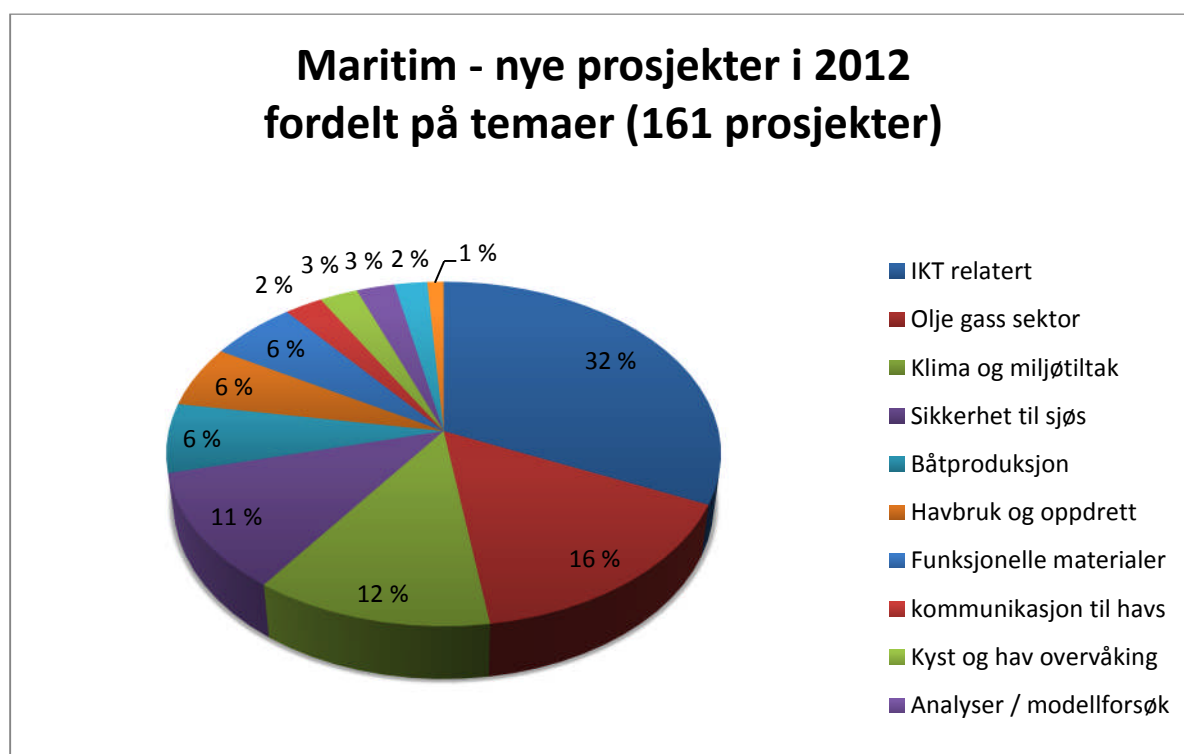
Merkinger av prosjekter i SkatteFUNN

Merking av SkatteFUNN-prosjektene er et viktig bidrag til å synliggjøre på hvilke områder de ulike prosjektene bidrar. En gjennomgang av prosjektene, og påførte merkinger, viser med tydelighet at prosjektene helt eller delvis, har et innhold som bidrar på flere nyttige områder parallelt, det være seg både teknologiske områder og anvendelsesområder.

Eksempelvis vil et prosjekt som skal utvikle en elektrisk enhet som skal bidra til økt sikkerhet til sjøs, og som kan anvendes i petroleumsvirksomhet og havbruksnæringen parallelt, merkes med Sikkerhet til sjøs, Petroleumrelatert, Havbruk og fisk og til slutt ha et Elektronikk- og

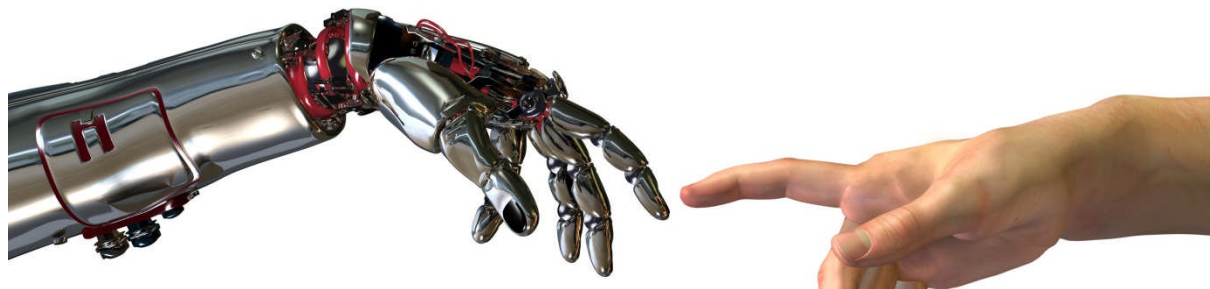

Datinnhold. Figur 4.22 viser de viktigste merkingene for de 161 nye godkjente maritime prosjektene, og på hvilke områder de bidrar.

Figur 4.22: Maritim - nye prosjekter i 2012 fordelt på temaer.

4.3.10 Metall

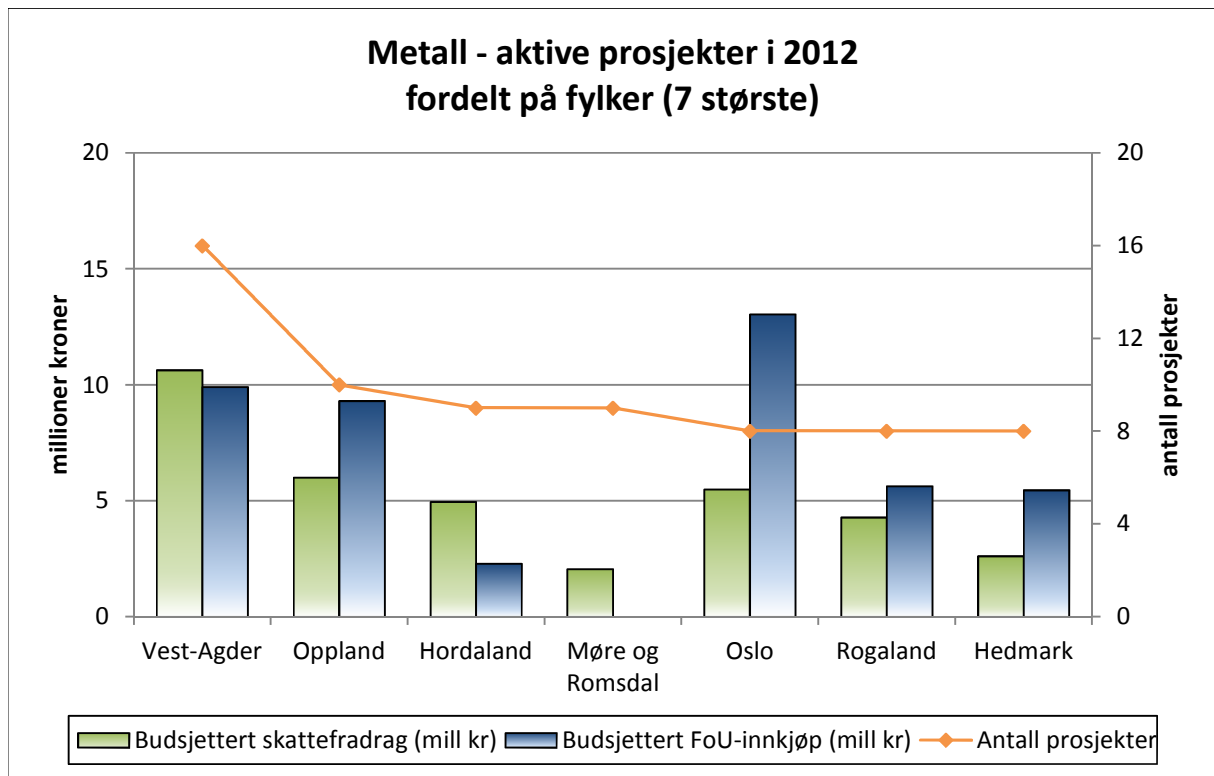
Metall. Foto: Shutterstock

Næringssektoren Metall omfatter bedrifter som produserer metaller, legeringer og ferdige produkter hvor metall har en avgjørende betydning for produktets egenskaper og funksjon. Det er dels råvarer produsert i en prosesseteknikk og levert som bulkvare eller stenger og bolter og ferdigvarer levert som stykk-gods.

Tabell 4.13: Nøkkeltall for sektor Metall. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	46	9	195,5	36,4	29,6	4,25
Nye 2011	28	5	81,7	18,9	13,1	2,92
Aktive 2012	104	22	370,2	65,8	59,4	3,56
Aktive 2011	101	17	288,4	47,1	51,2	2,86

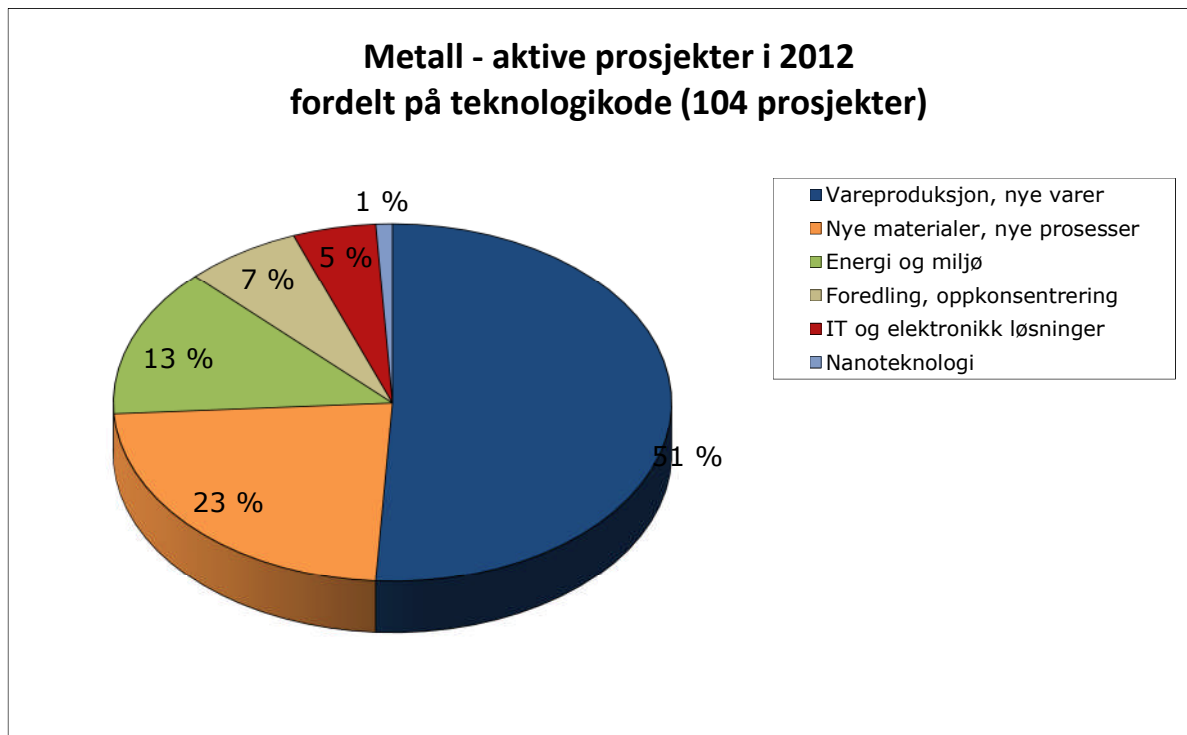
Antall nye prosjekter og totalt aktive prosjekter i 2012 viser igjen oppsving fra det lave nivået i 2011. Det var industrimiljøene på Sunnmøre, Raufoss og i Vest-Agder, som var mest aktive med nye søknader i 2012. Vest-Agder med bedrifter i Kristiansand, Mandal og Farsund, er nå det førende fylke i sektor Metall, med Vest-Oppland og særlig Toten/Raufoss-miljøene som en god nummer to. Metallsektoren er fremdeles preget av prisfall på silisium til solceller og den økonomiske utviklingen i Europa. Figur 4.23 gir oversikt over aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker.

Figur 4.23: Metall – aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (7 største).

Materialteknologi karakteriserer temaene i de største gruppene av de aktive prosjektene, som er nye metallbaserte varer og produksjonsteknikk for nye metallprosesser. Disse to utgjorde i antall henholdsvis 57 og 23 %. Både energi og miljøteknikk er viktig for denne type bedrifter og oftest er det en sammenheng mellom de to temaene i prosjektene. Bedriftene har økt sine kjøp av FoU-tjenester relativt og kjøper nå totalt sett slike tjenester for mer enn det beløpet de oppnår i skattefradraget. Antall industrielle forskningsprosjekter utgjør 21 % (gjennomsnitt for hele SkatteFUNN-porteføljen er 16,5 %).

Figur 4.24 gir oversikt over den prosentmessige fordelingen av prosjekter på ulike temaer.

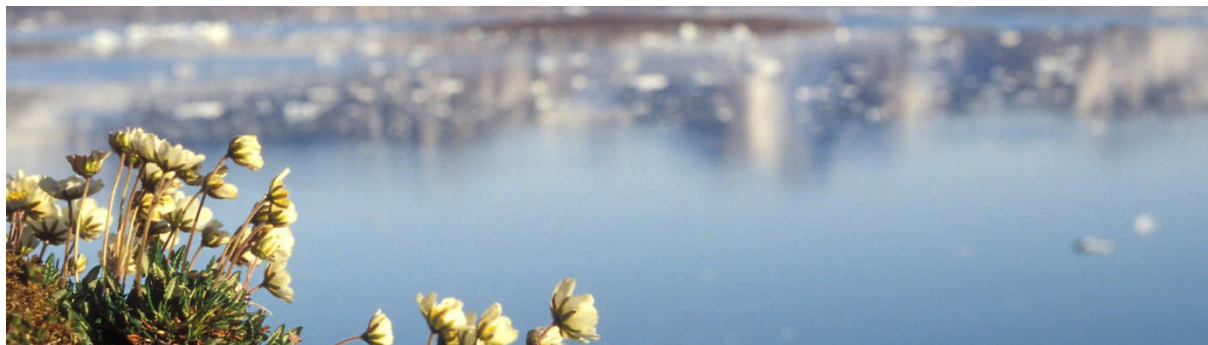
Figur 4.24: Metall – aktive prosjekter i 2012 fordelt på teknologikode.

I forhold til Forskningsmeldingen er det bare miljøteknologi som utgjør et betydelig temaområde i industrien nå. Selv IKT-prosjekter utgjør en mindre del enn tidligere, og i forhold til andre næringer.

Den største FoU-innsatsen rettes mot effektivisering av produksjon, energibruk og logistikk og produkteffektivisering, det vil si bedriftsøkonomiske nære temaer.

Når det gjelder bedriftenes prosjektorganisering, har sektor Metall lavt innslag av kvinnelige leder i styringsposisjon for SkatteFUNN-prosjektene, det vil si i bare 6 % av prosjektene (gjennomsnitt for hele SkatteFUNN-porteføljen er 13,5 %).

4.3.11 Miljø

Miljø. Foto: Inger Greve Alsos

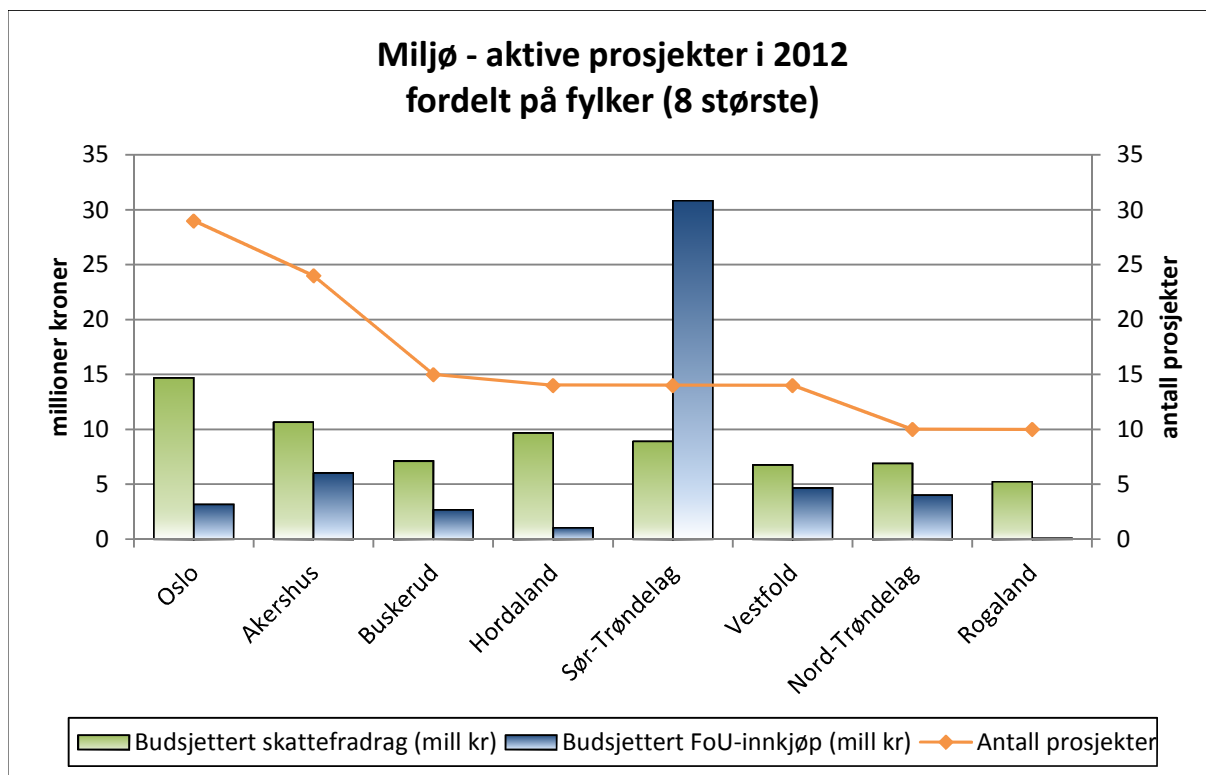
Prosjektene i miljøsektoren dreier alle seg om prosjekter som på en eller annen måte forbedrer miljøet rundt oss. Prosjektene kommer fra alle bransjer, men har til felles at hovedformålet med prosjektet er å redusere negative miljøkonsekvenser av bedriftens egne eller andre bedrifters aktiviteter.

SkatteFUNNs miljøportefølje for 2012 hadde 178 aktive prosjekter, en økning på i underkant av 10 % siden 2011. Porteføljen har vært stabil over flere år, og det er gledelig at man har hatt en vekst det siste året. Samlet kostnadsbudsjett for prosjektene var 572,2 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012. Budsjettert skattefradrag for de samme prosjekter var 91,4 millioner kroner.

Tabell 4.14: Nøkkeltall for sektor Miljø. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	70	18	238,5	38,3	37,1	3,407
Nye 2011	63	10	135,4	5,9	25,6	2,149
Aktive 2012	178	34	572,2	61,4	91,4	3,215
Aktive 2011	163	24	377,8	39,4	70,7	2,318

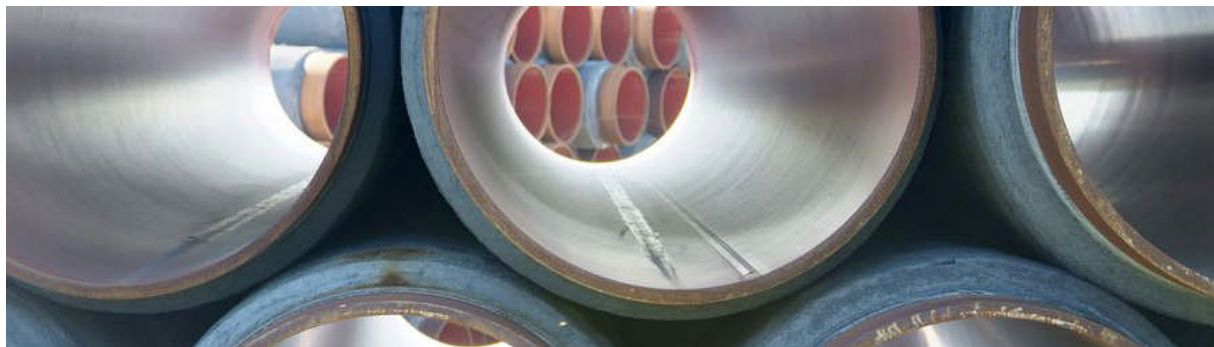
Geografisk er prosjektene i miljøporteføljen spredt over hele landet, fylkene med flest prosjekter finner man rundt Oslofjorden. Oslo, Akershus, Vestfold og Buskerud står til sammen for nesten halvparten av porteføljen. Figur 4.25 gir en oversikt over den geografiske spredningen av prosjektene.

Figur 4.25: Miljø - aktive prosjekter i miljøsektoren fordelt på fylker (8 største).

Når man ser på inndeling på fagområder er det spesielt miljøteknologi som dominerer innen sektor Miljø. Hovedgrunnen til dette er nok at prosjekter som også har større innslag av andre fag, for eksempel fra energi eller olje og gass-sektoren heller blir klassifisert i de porteføljene.

4.3.12 Petroleum/Olje og gass

Petroleum/Olje og gass. Foto: Shutterstock

Petroleumssektoren er Norges største næring med hensyn til verdiskaping, investeringer og sysselsetting. Utfra aktiviteten på norsk sokkel er det etablert en internasjonalt ledende leverandørindustri og næringsklynger som forsker, utvikler og innoverer avanserte teknologiske produkter og tjenester for offshore petroleumsutvinning. Norsk Olje og Gass anslår omsetningen til leverandørindustrien til nærmere 400 milliarder kroner i 2012 hvor ca. halvparten er eksport.

SkatteFUNN-prosjektene i sektor Petroleum/Olje og gass har stort spenn i størrelse, anvendelsesområde, kostnadsramme og forskningsinnhold. Det er også stort spenn i bedriftstyper - fra enkeltpersonforetak, mellomstore hjørnesteinsbedrifter, konsulentselskaper, nyetableringer og til konserner som Aker, FMC, Reinertsen og IKM gruppen.

Prosjektene er i hovedsak knyttet til oppstrøms aktiviteter. Typiske områder er produkter og løsninger for innhenting, prosessering og tolking av geologiske data. Reservoar og produksjonsoptimalisering, undervannsløsninger med høye trykk og temperaturklasser. Forbedrede boresystemer og utstyr for brønnoverhaling. Utstyr tilpasset marine offshore-operasjoner, produksjon, prosessering og installasjoner på dypt vann er godt representert. HMS-tjenester og mer optimalt vedlikehold som skal redusere risiko og øke pålitelighet i produksjon og løsninger rettet mot tøffe arktiske forhold er en annen trend. Den generelle utviklingen går mot mer kompliserte flerfaglige prosjekter med økende bruk av IKT. Mange av prosjektene har samfinansiering med Petromaks og DEMO2000 for endelig kvalifisering, som er et tegn på at FoU-støtte gjennom SkatteFUNN bidrar til nyskaping.

Tabell 4.15: Nøkkeltall for sektor Petroleum/Olje og gass. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	182	11	683,8	54,5	106,1	3,76
Nye 2011	150	18	602,2	51,7	86,3	4,02
Aktive 2012	392	45	1652,3	191,6	248,9	4,22
Aktive 2011	356	49	1387	163,9	220,1	3,90

Det er stor aktivitet i petroleumsnæringen, men knapphet på kompetent teknisk arbeidskraft. Tross dette har SkatteFUNN hatt en sterk vekst på 21 % i antall nye godkjente prosjekter i 2012 i forhold til 2011, for sektor Petroleum /Olje og gass. Det ble i 2012 godkjent 182 nye

prosjekter i sektoren, med kostnadsbudsjett på 683,8 millioner kroner for 2012. Det er litt overraskende at antall nye prosjekter med klassifiseringen Industriell forskning er redusert fra 18 til 11 i 2012. Budsjett for innkjøp av FoU-tjenester viser likeledes kun 5,6 % oppgang fra 2011 tross den sterke økningen på 21 % flere prosjekter totalt. Trenden kan være at det satses mer på internt drevet inkrementell utvikling og forbedringer, enn ny teknologiutvikling, som kan være uheldig på sikt. Vi ser derimot mange tilfeller der ressurspersoner fra industri, universiteter og forskningssektoren etablerer egne nye selskaper for å utvikle ideer til produkter i næringen.

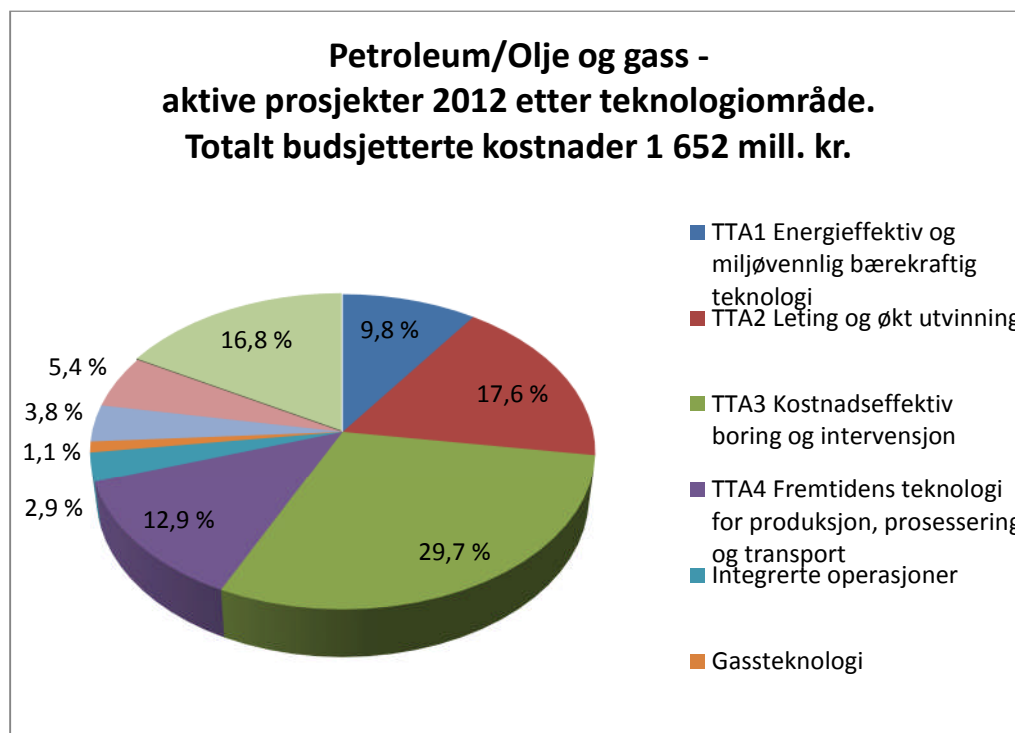
Geografisk står fylkene Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag samlet for 61,5 % av petroleumsprosjektene. Samlet i de fire nordligste fylkene er det i år en dobling til seks nye prosjekter i 2012 (2,6 % av totalen). Dette kan være et tegn på økt FoU-drevet satsing innen petroleumsindustrien i nord. Agderfylkene og Telemark står for under 10 % av nye petroleumsprosjekter i 2012 og 7,1 % av aktive prosjekter. Næringslivet i regionen har en sterk posisjon innen petroleumssektoren, med spesielt fokus mot offshore og boreteknologi som også har støtte gjennom NODE-klyngen. Tross en liten økning i 2012, finnes det et uforløst SkatteFUNN- og FoU-potensial i regionen. Aust-Agder har bare ett aktivt SkatteFUNN-prosjekt, som utgjør marginale 0,3 % av totalantallet.

Tabell 4.16 Petroleum/Olje og gass – aktive prosjekter. Budsjettall i millioner kroner.

Fylke	Antall prosjekter	Antall Forskningsprosjekter	Antall prosjekter med FoU-samarbeid	Budsjettert kjøp av FoU-tjenester 2012	Totalt budsjetterte kostnader 2012	Budsjettert skattefradrag 2012	Totalkostnader (alle godkjenningsår)
Akershus	29	0	8	27,4	164,3	19,5	406,8
Aust-Agder	1	0	0	0,0	5,8	1,1	17,3
Buskerud	7	0	1	1,8	29,5	2,6	83,7
Finnmark	1	0	0	0,0	0,3	0,0	0,3
Hordaland	70	4	33	22,5	240,9	43,4	705,5
Møre og Romsdal	15	0	1	0,1	29,0	7,4	58,0
Nordland	4	1	3	0,9	9,0	2,0	35,6
Nord-Trøndelag	3	0	1	0,5	11,3	2,3	27,3
Oppland	3	0	1	0,3	11,6	1,9	30,8
Oslo	27	6	10	20,5	114,8	19,0	302,3
Rogaland	111	17	42	65,2	588,0	81,0	1 521,8
Sogn og Fjordane	6	0	2	0,4	33,0	5,6	74,5
Sør-Trøndelag	60	14	26	34,7	245,3	35,4	641,2
Telemark	11	1	7	2,5	24,6	3,9	57,3
Troms	2	0	0	0,0	5,9	1,2	8,8
Vest-Agder	16	2	5	9,6	77,9	11,8	180,4
Vestfold	16	0	5	2,6	37,7	6,2	127,3
Østfold	10	0	5	2,6	23,4	4,7	79,3
Sum	392	45	150	191,6	1 652,3	248,9	4 358,3

Figur 4.26 viser at hele 70 % av budsjetterte kostnader for aktive prosjekter i 2012 klassifiseres innen dagens fire TTA1-4 prioriterte tematiske føringer i OG21. TTA 3 Kostnadseffektiv boring og intervensjon er det mest kapitalkrevende med 29,7 % av samlede budsjetterte kostnader, tross at denne gruppen står for bare 17,9 % av totalt antall prosjekter. OG21 har redusert de tidligere åtte TTA (Technology Target Areas) til fire siden 2011. Ved tilpasning til vår rapportering, har posten Annet økt noe. Det er ellers liten endring i teknologifordelingen i forhold til 2011.

Figur 4.26: Petroleum/Olje og gass - aktive prosjekter i 2012 fordelt på teknologiområde.

Petroleumsnæringen er fortsatt veldig mannsdominert og andelen kvinnelig prosjektleder holder seg stabilt lav på rundt 6 % for både aktive og nye prosjekter i sektor Petroleum/Olje og gass.

4.3.13 Reiseliv/Turisme

Reiseliv/Turisme. Foto: Beate Nicoline Andersen

Jakten på nordlyset. Ny kunnskap om smart organisering. Gode IKT-tjenester for mobil og nett. Hensiktsmessig og segmentert markedsføring. Unike produkter og tjenester. Lønnsom helårs drift. Kompetanseutviklingsverktøy for ansatte i næringen. Bærekraftig destinasjon. Destinasjonens profil og særegenhet. Samarbeid mellom destinasjoner. Effektiv logistikk og transport mellom destinasjonene.

Dette er noen av problemstillingene i reiselivet som krever ny kunnskap, og som bedriftene har søkt SkatteFUNN om støtte til. Destinasjonsutvikling i by og bygd dreier seg først og fremst om å tiltrekke seg turister, besøkende, næringsliv og investorer fra et nasjonalt og internasjonalt marked gjennom opplevelser knyttet til både kunst, kultur, historie, sport, natur og geografi. Opplevelser kan være knyttet til bygninger, historiske spill og teater, sportsstevner, sportsarrangementer, kulturfestivaler, konserter, naturaktiviteter, konferanser eller annet. Prosjektene søker å skape attraksjoner som gir oppmerksomhet og bygger merkevare for destinasjonen.

Aktive reiselivsprosjekter i SkatteFUNN

I SkatteFUNN var det i 2012 31 aktive reiselivsprosjekter, med et samlet kostnadsbudsjett på 69,8 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012. Budsjettert skattefradrag for de samme prosjektene var 13,5 millioner kroner for kostnadsåret 2012.

Tabell 4.17: Nøkkeltall for sektor Reiseliv/Turisme. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	16	1	35,3	0,4	6,7	2,21
Nye 2011	6	0	7,7	0,3	1,5	1,28
Aktive 2012	31	1	69,8	1,5	13,5	2,25
Aktive 2011	23	0	49,2	0,9	10,2	2,14

Nye prosjekter i 2012

SkatteFUNN registrerer en økning i antall nye reiselivsprosjekter. **16 nye** prosjekter ble godkjent i sektor Reiseliv/Turisme i 2012, og dette er en økning fra 2011 (6 nye godkjente prosjekter). De nye prosjektene i sektor Reiseliv/Turisme hadde et samlet kostnadsbudsjett på 35,3 millioner kroner, og et budsjettert skattefradrag 6,7 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012.

Reiseliv i skjæringsfeltet mellom ulike fagdisipliner

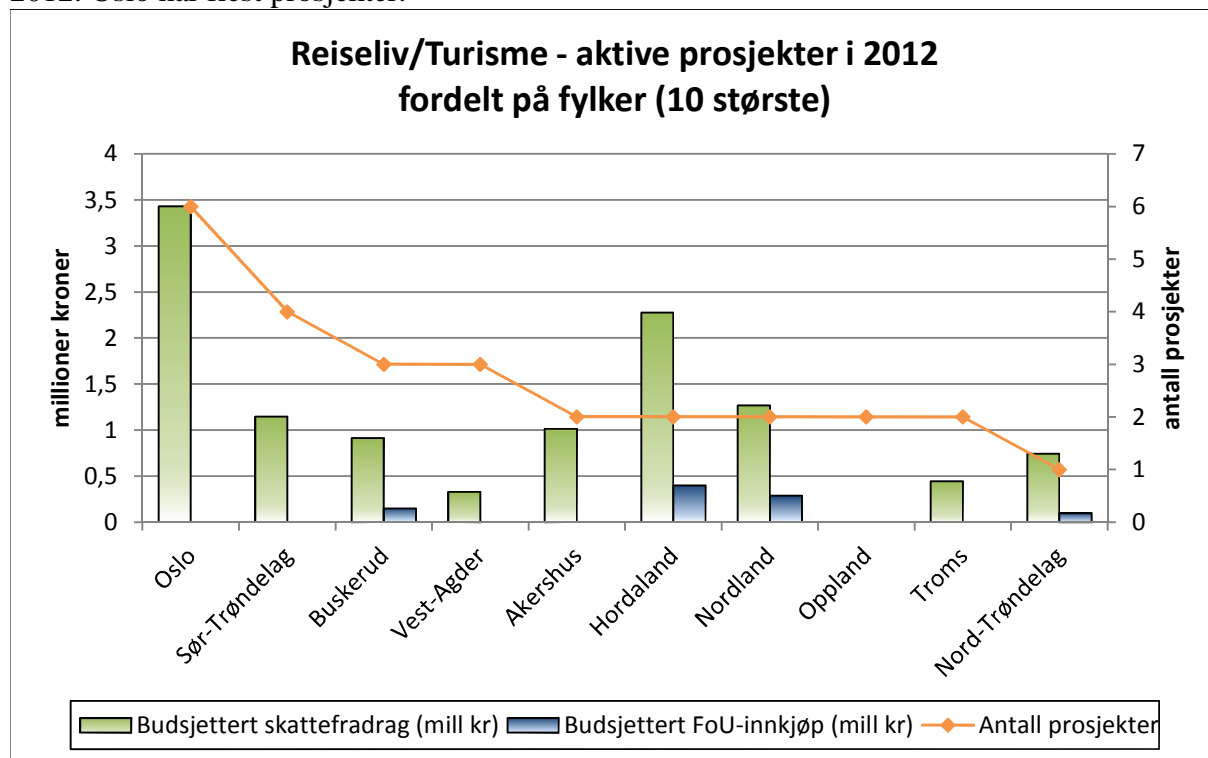
Reiselivsprosjekter befinner seg ofte i skjæringsfeltet mellom ulike fagdisipliner. De handler om å utvikle bedre, morsommere og mer effektive varer, tjenester og systemer for å tiltrekke seg kunder nasjonalt og internasjonalt. IKT, opplevelse, eventyr, fysisk aktivitet, mat, kunnskap, læring, effektivitet, automatisering og trygghet er stikkord som inngår i svært mange av problemstillingene.

I tillegg vil en del reiselivsrelatert kunnskap bli produsert gjennom forskning og utvikling som har et annet hovedfokus. Omfanget av «Reiselivs-FoU» er derfor en krevende øvelse å anslå. Dette ser vi spesielt godt i SkatteFUNNs portefølje, der svært få reiselivsrelaterte prosjekter av bedriftene selv plasseres i kategorien Reiseliv, men der vi finner flere prosjekter i kategoriene IKT, Mat, Kultur, Transport og Annet, som skal anvendes innenfor reiselivet.

Flest reiselivsprosjekter i Oslo

I SkatteFUNNs portefølje er det flest reiselivsprosjekter fra Oslo. Regjeringen vektlegger viktigheten av satsing på reiseliv i hele landet i sin reiselivsstrategi *Destinasjon Norge* (2012), og at det er bedriftene som har ansvaret for initiativ til prosjekter. Til tross for dette, er det en del fylker som ikke har SkatteFUNN-prosjekter.

Figur 4.27 viser fylkesvis oversikt over reiselivsprosjekter i SkatteFUNN, aktive prosjekter 2012. Oslo har flest prosjekter.

Figur 4.27: Reiseliv/Turisme - aktive prosjekter i 2012 fordelt på fylker (10 største).

Fordeling av forsknings- og utviklingsprosjekter

15 aktive reiselivsprosjekter i 2012 er klassifisert som *eksperimentell utvikling* i henhold til skattelovens definisjon av forskning og utvikling, mens 1 prosjekt er definert som *industriell forskning*.

Innkjøp av FoU-tjenester i reiselivsprosjekter

Tall fra SkatteFUNN-databasen indikerer at bedrifter i sektor Reiseliv/Turisme i beskjeden grad kjøper tjenester fra godkjente FoU-institusjoner i sine utviklingsprosjekter. 6 av 31 prosjekter oppgir at prosjektet gjennomføres i samarbeid med FoU-miljøer av denne typen. Rei-

selivsprosjektenes samlede budsjett for innkjøp av FoU-tjenester fra godkjente institusjoner var i 2012 budsjettert til 1,5 millioner kroner for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012.

IKT og tjenester i reiselivet

IKT er en viktig generisk teknologi for utvikling av varer, tjenester og effektive prosesser også i reiselivsnæringene. 68 % av prosjektene oppgir at prosjektet skal resultere i en ny eller bedre tjeneste.

Tabell 4.18 Reiseliv/Turisme - aktive prosjekter i 2012 fordelt på teknologikoder.

Teknologikode	Antall prosjekter
Datasystemer og programvareanvendelser	10
Internett infrastruktur	3
Annet	2
Kognitive systemer	2
Kunnskapsbaserte tjenester	2
Annen elektronikk	1
Annen informasjon/data/underholdning	1
Annen vareproduksjon	1
Elektroniske systemer	1
Energiframstilling/distribusjon	1
Kommunikasjon for data, lyd og video	1
Kunnskapsledelse	1
Logistikk	1
Maskinering	1
Nettbaserte tjenester	1
Optikk og fotonikk	1
Sum prosjekter	31

Bedriftene i sektor Reiseliv/Turisme

Bedriftene i reiselivsporteføljen varierer i størrelse, fra enkelpersonforetak til 456 ansatte. 20 av 31 bedrifter hadde etableringsår 2003 eller senere, og eldste bedrift i utvalget ble etablert i 1924. 6 av prosjektene hadde kvinnelig daglig leder i 2012, og 3 av prosjektene hadde kvinnelig prosjektleder.

4.3.14 Skog/Tre

Skog/Tre. Foto: Shutterstock

Prosjektene knyttes til skogeiere og bedrifter som vil utvikle de verdiene skogen representerer, både økonomisk og til miljøforbedringer. Temaene for nye prosjekter i 2012 til sektor Skog/Tre er mer differensiert enn tidligere og omfatter alt fra tre-kvalitet og vekstforhold i skogen, til produkter, prosesser og tjenester rettet mot bestandige materialer, papirmasse, biobrensel, erstatning for regnskogtre til musikkinstrumenter, juletrær og pynt.

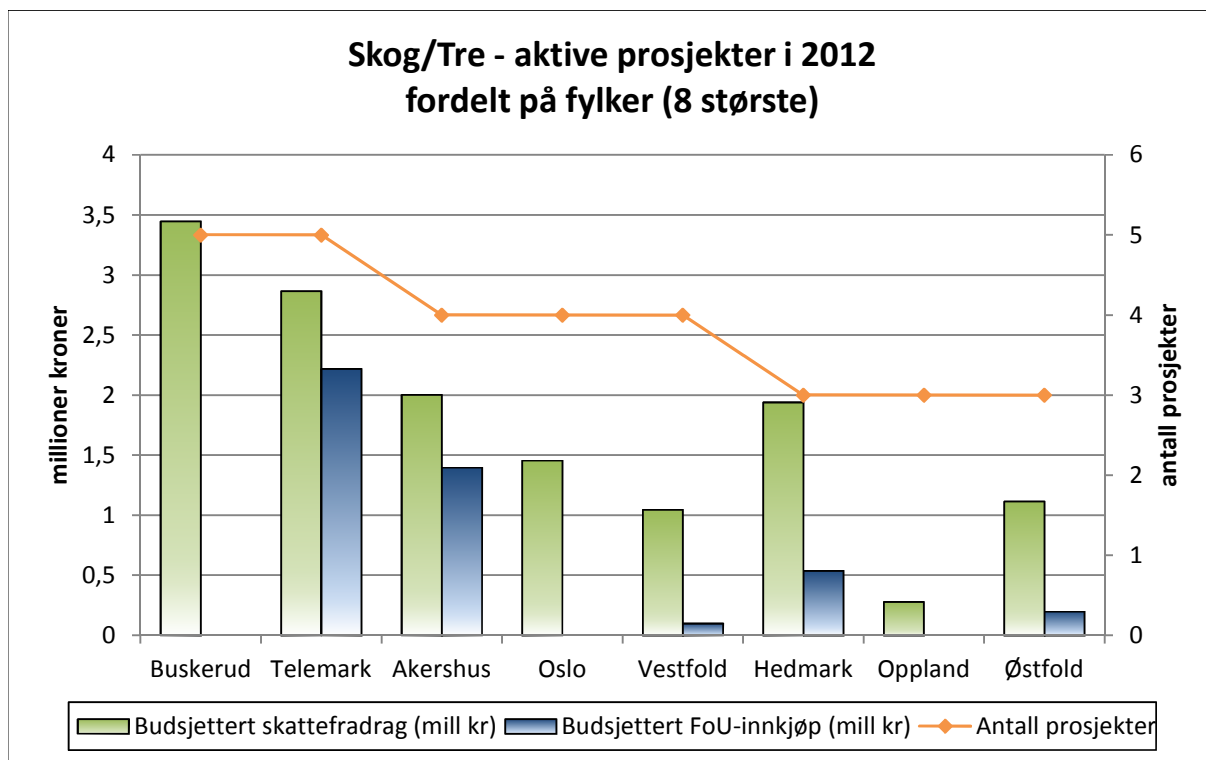
Tabell 4.19 Nøkkeltall for sektor Skog/Tre. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	18	2	53,9	1,2	9,3	2,99
Nye 2011	12	1	35,1	2,6	6,1	2,93
Aktive 2012	39	3	98	5,5	17,2	2,51
Aktive 2011	34	5	72,7	11,8	13	2,14

Sektoren hadde i 2012 en oppgang på 6 nye prosjekter i forhold til 2011. De samlede budsjetterte kostnadene for de aktive og nye prosjektene viser begge en oppgang i volum på mer enn 20 %. Innkjøp av FoU-tjenester viser en halvering i 2012 i forhold til 2011, noe som kan skyldes at papirindustrien har redusert sin satsing.

Fylkesvis budsjettfordeling for **aktive** prosjekter er jevnere i 2012 enn i 2011, se Figur 4.28.

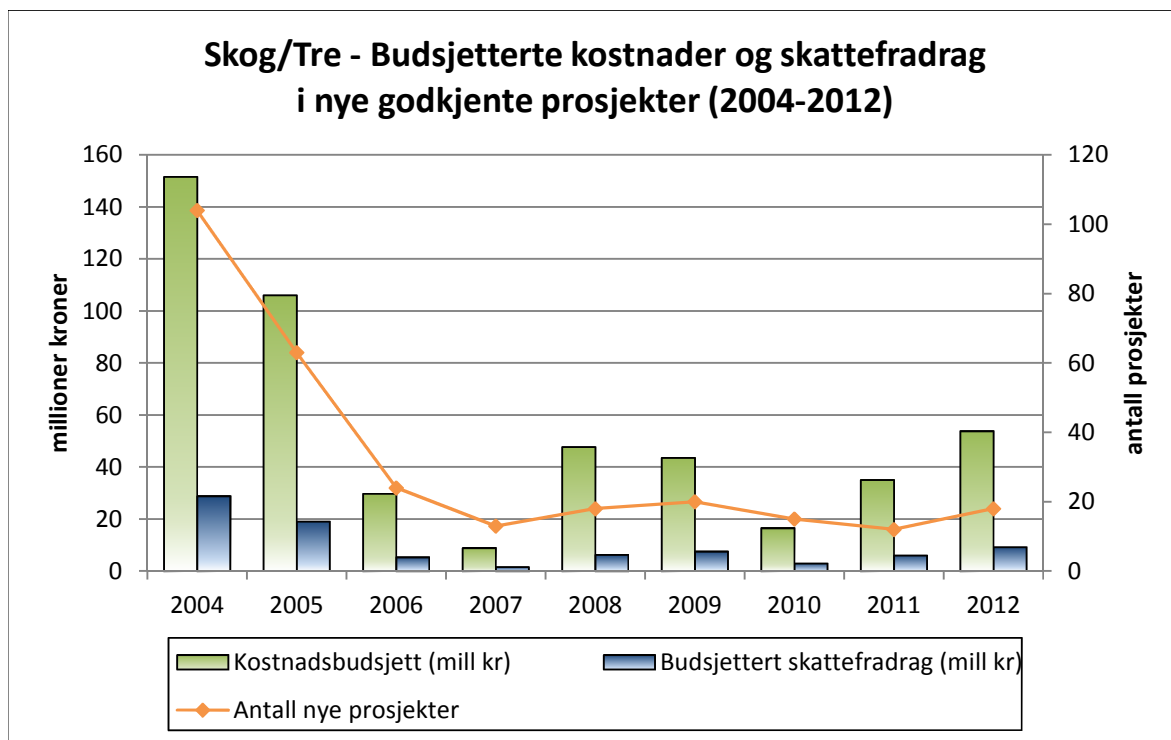
Figur 4.28: Skog/Tre - aktive prosjekter fordelt på fylker (8 største).

Prosjektfordeling på temaer og emner viser nedgang for Kontinuerlige produksjonsprosesser og Materialhåndtering, se Tabell 4.20.

Tabell 4.20 Skog/Tre - aktive prosjekter fordelt på fagkoder (2011-2012).

Fagkoder	% andel av antall prosj.	
	2011	2012
Kontinuerlige produksjonsprosesser	26	18
Materialteknologi	9	12
Vareproduksjon	24	28
Energi fremstilling og distribusjon	6	10
Kunnskapsbasert tjenester og IKT	6	8
Materialhåndtering	15	8
Miljøfag	9	8
Skogbruk	5	8
Sum	100	100

Budsjetterte kostnader og skattefradrag i nye godkjente prosjekter viser vekst fra 2011 til 2012, se Figur 4.29.

Figur 4.29: Skog/Tre – Nye godkjente prosjekter 2004-2012.

Tabell 4.21 Skog/Tre - utviklingen av nye, godkjente prosjekter fylkesvis fordelt (2004-2012).

Fylke / År	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Møre og Romsdal	15	7	2	0	2	1	1	0	0
Vest-Agder	9	3	0	0		0	0	0	2
Akershus	9	6	3	1	3	4	3	0	1
Buskerud	9	6	4	3	1	3	0	3	2
Nord-Trøndelag	9	3	1	0	2	1	1	0	1
Nordland	6	3	0	0	0	0	0	0	0
Hedmark	7	7	0	3	1	1	2	1	1
Hordaland	8	1	0	1	0	0	0	0	1
Østfold	4	4	1	1	1	5	0	2	1
Vestfold	4	0	0	1	0	2	0	4	1
Sogn og Fjordane	4	0	2	0	1	0	1	0	0
Sør-Trøndelag	3	5	2	1	2	0	2	0	0
Telemark	3	1	2	0	0	1	1	2	2
Oslo	2	7	4	2	2	1	2	0	1
Troms	2	1	1	0		0	0	0	0
Oppland	1	5	2	0	2	0	1	0	3
Aust-Agder	1	2	0	0	1	1	0	0	1
Rogaland	8	2	0	0	0	0	1	0	1
Sum	104	63	24	13	18	20	15	12	18

4.3.15 Transport

Transport. Foto: Shutterstock

Tenk om man kunne rengjøre togskinner med vann og luft i normal driftshastighet, slik at togene ikke ble forsinket. Eller om man enkelt kunne finne igjen feilplasserte containere på havnen ved hjelp av GPS. Og tenk om det rett og slett fantes en haikesentral for pakker!

Drømmene over er noen av mange eksempler på hvilke transportrelaterte problemstillinger bedrifter søker å løse.

Aktive transportprosjekter i 2012

SkatteFUNNs transportportefølje for 2012 hadde 122 aktive prosjekter. Samlet kostnadsbudsjett for prosjektene var 387,7 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012. Budsjettert skattefradrag for de samme prosjekter var på 65,8 millioner kroner.

Tabell 4.22 Nøkkeltall for sektor Skog/Tre. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU (mill. kr)	Budsjettert skattefradrag (mill. kr)	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett (mill. kr)
Nye 2012	50	2	164,5	3,4	24,6	3,29
Nye 2011	43	1	104,2	6,7	19,3	2,42
Aktive 2012	122	3	387,7	19,9	65,8	3,18
Aktive 2011	119	3	354,8	33,6	59,4	2,98

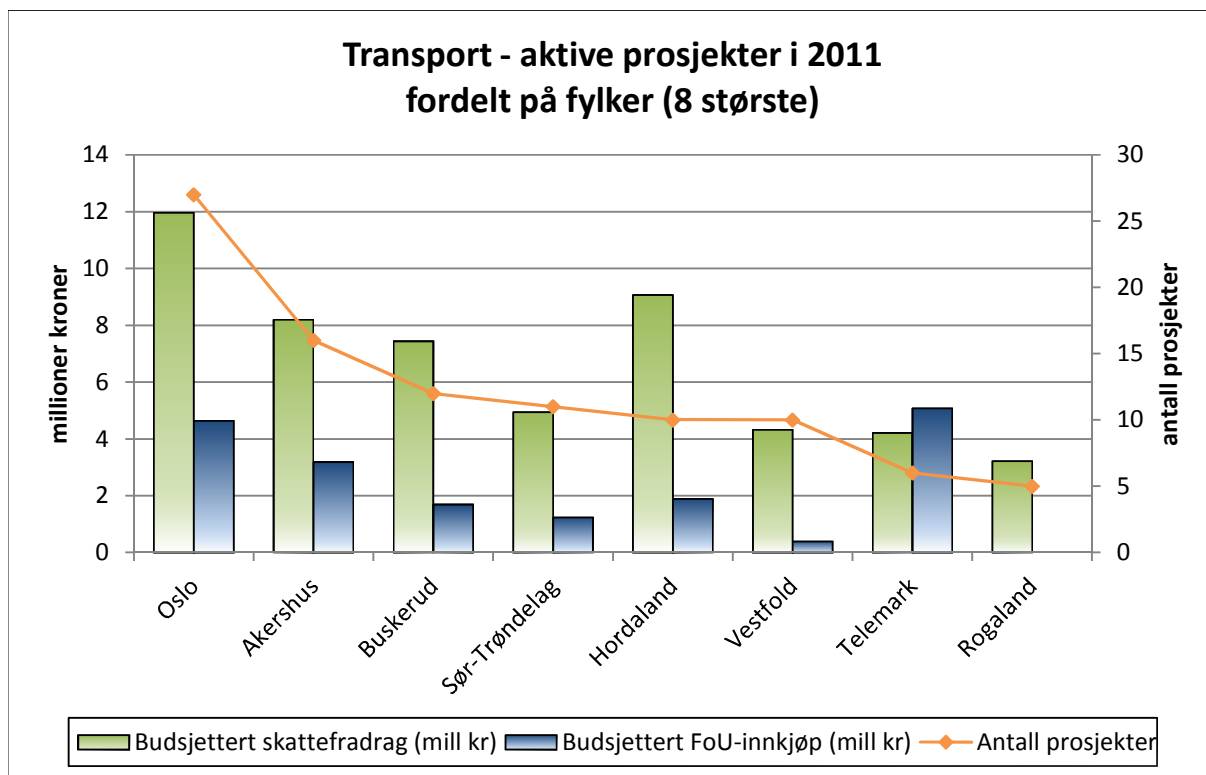
Nye prosjekter i 2012

SkatteFUNN registrerer en økning i antall nye transportprosjekter. **50 nye** prosjekter ble godkjent i sektor Transport i 2012, og dette er en liten økning fra 2011 (43 nye godkjente prosjekter). De nye transportprosjektene hadde et samlet kostnadsbudsjett på 164,5 millioner kroner, og et budsjettert skattefradrag 3,4 millioner kroner, for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012.

Flest transportprosjekter i Oslo og Akershus

I SkatteFUNNs portefølje er det flest transportprosjekter fra Oslo og Akershus, men også Buskerud, Sør-Trøndelag, Hordaland og Vestfold har flere prosjekter.

Figur 4.30 gir en fylkesvis oversikt over transportprosjekter i SkatteFUNN, aktive prosjekter 2012. Oslo har flest prosjekter.

Figur 4.30: Transport - fylkesvis oversikt over aktive prosjekter (8 største).

Fordeling av forsknings- og utviklingsprosjekter

Nær samtlige transportprosjekter i 2012 er klassifisert som *eksperimentell utvikling* i henhold til skattelovens definisjon av forskning og utvikling. 3 prosjekter er definert som *industriell forskning*; ett i Telemark (materialer), ett i Oslo (miljøteknologi/bilproduksjon) og ett i Hedmark (vareproduksjon).

Innkjøp av FoU-tjenester i transportprosjekter

Tall fra SkatteFUNN-databasen indikerer at bedrifter i sektor Transport i noen grad kjøper tjenester fra godkjente FoU-institusjoner i sine utviklingsprosjekter. 22 % av prosjektene oppgir at prosjektet gjennomføres i samarbeid med FoU-miljøer av denne typen. Transportprosjektene samlede budsjett for innkjøp av FoU-tjenester fra godkjente institusjoner var i 2012 budsjettert til 19,9 millioner kroner for aktiviteter med planlagt gjennomføring i 2012.

IKT og tjenester er temaer i mange transportprosjekter

IKT er en viktig generisk teknologi for utvikling av varer, tjenester og effektive prosesser også i transportnæringen. Nær 30 % av prosjektene har problemstillinger relatert til IKT. Nær 39 % av prosjektene oppgir at prosjektet handler om å utvikle nye eller bedre tjenester.

Tabell 4.23 Transport - aktive prosjekter 2012 fordelt på teknologikoder.

Teknologikode	Antall prosjekter
Datasystemer og programvareanvendelser	25
Elektronisk instrumentering/sensorer og reguleringsystemer	13
Elektroniske systemer	12
Produksjon av andre transportmidler	9
Logistikk	7
Miljøteknologier	6
Kommunikasjon for data, lyd og video	4
Annen elektronikk	4
Bilproduksjon	4
Annen vareproduksjon	4
Optikk og fotonikk	3
Annen informasjon/data/underholdning	3
Energiomvandling (motorer, generatorer etc.)	3
Mønsterkjennelse	2
Materialhåndtering	2
Kunnskapsbaserte tjenester	2
Teknologiområder som ikke er listet ovenfor	2
Slipematerialer, lim, keramikk, maling og kompositter	1
Metaller og legeringer	1
Bygge- og konstruksjonsmaterialer	1
Andre materialer	1
Halvledere	1
Data maskinvare	1
Datastøttede design- og testesystemer	2
Kognitive systemer	1
Flyproduksjon	1
Maskinering	1
Styringssystemer for fly, våpen og romfart	1
Energiressurser/petroleum	1
Energilagring/brenselceller, batterier	1
Energiframstilling/distribusjon	1
Nettbaserte tjenester	1
Elektronisk innhold	1
Sum	122

Bedriftene i sektor Transport

Bedriftene i SkatteFUNNs transportportefølje varierer i størrelse, fra enkeltpersonforetak til 3337 ansatte. 47 av 122 bedrifter hadde etableringsår 2003 eller senere, og eldste bedrift i utvalget ble etablert i 1901. 4 av 122 prosjekter hadde kvinnelig daglig leder i 2012, og 4 av prosjektene hadde kvinnelig prosjektleder.

4.3.16 Annet

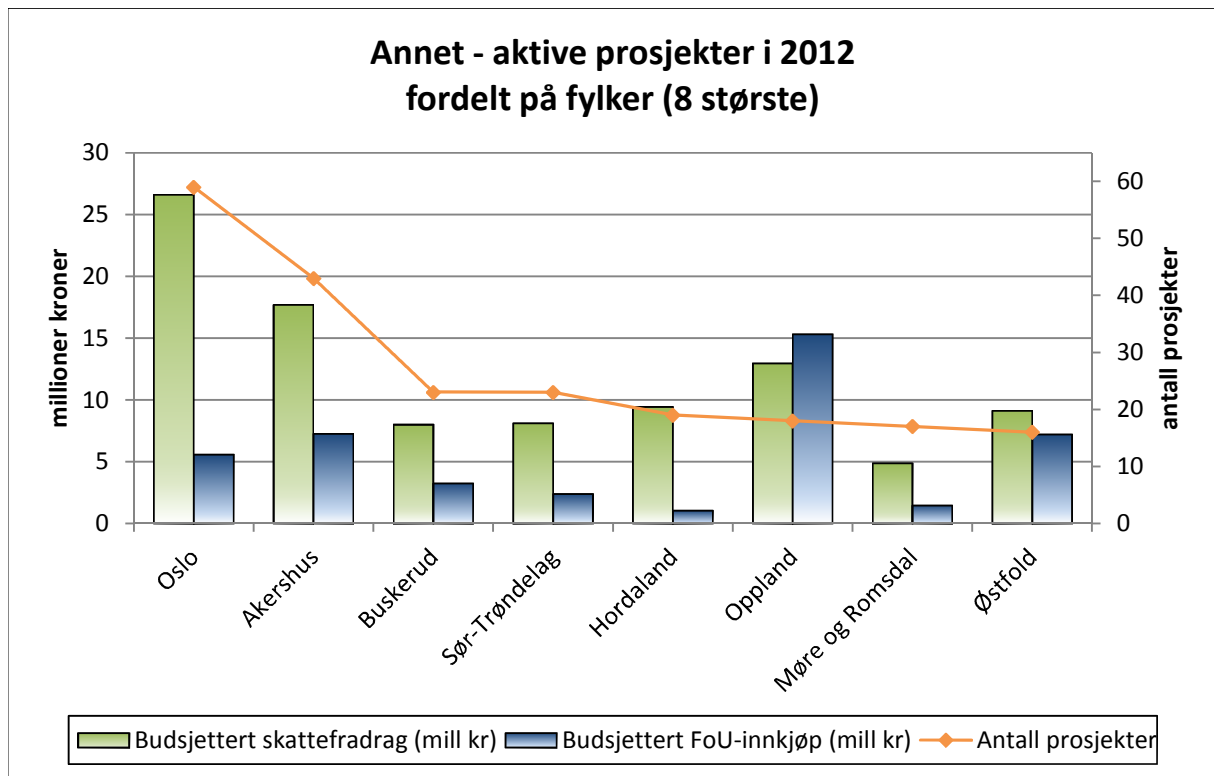
Annet. Foto: Kajabloomst.ipublish.no

En rekke fagområder og teknologier er representert i sektor Annet. Prosjektene kommer fra ulike bransjer og næringer, blant annet vareproduserende industri, kunnskaps-, teknologi- og IKT-næringen og prosess- og foredlingsindustrien.

Tabell 4.24 Nøkkeltall for sektor Annet. Budsjettall i millioner kroner.

Prosjekter	Antall	Antall Forskningsprosjekter	Kostnadsbudsjett	Budsjettert innkjøp av FoU	Budsjettert skattefradrag	Gjennomsnittlig kostnadsbudsjett
Nye 2012	155	20	416,3	20,1	61,7	2,69
Nye 2011	99	10	269,3	10,5	45,2	2,72
Aktive 2012	303	38	853,2	46,7	132,3	2,82
Aktive 2011	266	33	675,9	43,9	116,4	2,54

Det har vært en relativt stor økning i **nye** godkjente prosjekter i sektor Annet, fra 99 prosjekter i 2011 til 155 prosjekter i 2012. Vi ser også en dobling i antall Forskningsprosjekter og budsjettert innkjøp av FoU-tjenester for nye prosjekter fra 2011 til 2012. For en fylkesvis oversikt over aktive prosjekter i sektoren, se Figur 4.31.

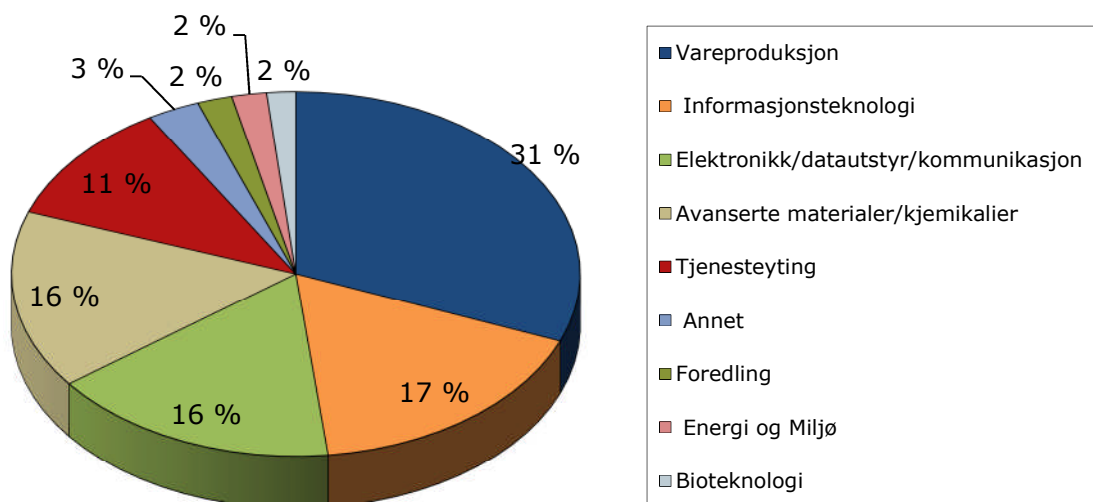

Figur 4.31: Annet - aktive prosjekter i 2012, fylkesvis fordelt (8 største).

De fleste av prosjektene i sektor Annet har tilhørighet i Oslo og Akershus. De øvrige prosjektene fordeler seg på resten av fylkene.

Prosjektene innenfor sektor Annet fordeler seg på ulike teknologikoder. *Vareproduksjon* er fremdeles den største teknologikoden når det gjelder forventet skattefradrag for aktive prosjekter i 2012 (29,7 %, ned fra 31 % i 2011). Deretter følger *Informasjonsteknologi* (20 % mot 16,5 % i 2011), *Elektronikk/datautstyr/kommunikasjon* (16,6 % mot 14 % i 2011) og *Avanserte materialer/kjemikalier* (14,5 % mot 17,4 % i 2011). For en prosentvis oversikt, se Figur 4.32.

**Annet - aktive prosjekter i 2012
fordelt på teknologikode (303 prosjekter)**

Figur 4.32: Annet – aktive prosjekter 2012 fordelt på teknologikoder

77 av de aktive prosjektene i 2012 oppgir samarbeid med godkjent FoU-institusjon. Det er først og fremst teknologikodene *Bioteknologi*, *Avanserte materialer*, *Vareproduksjon* og *Elektronikk/datautstyr/kommunikasjon* som kjøper inn tjenester fra godkjent FoU-institusjon.

4.4 Bedrifter i SkatteFUNN

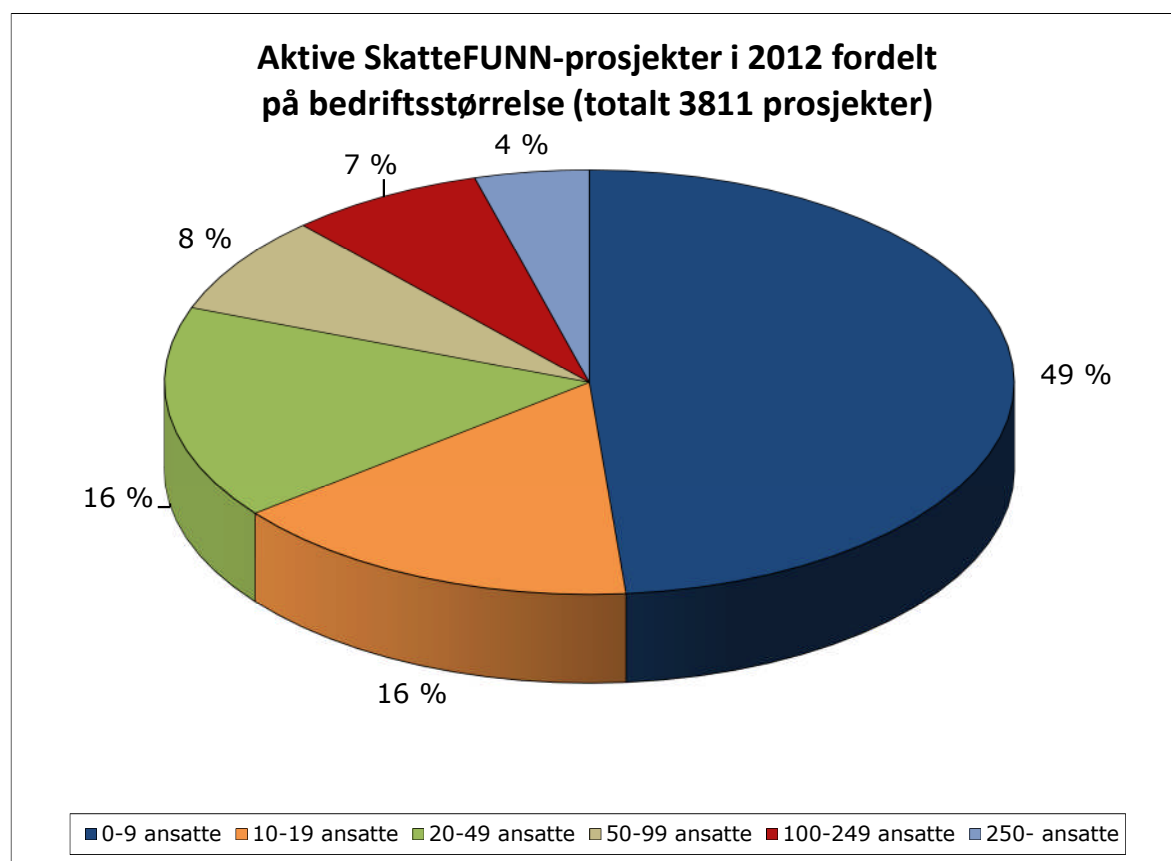
4.4.1 Bedriftsstørrelse

Tabell 4.25 viser at nær halvparten av de nye SkatteFUNN-prosjektene i 2012 gjennomføres av bedrifter med færre enn 10 ansatte. Dette er det samme bildet som for tidligere år. De minste bedriftene (0-9 ansatte) har en gjennomsnittsstørrelse på sine prosjekter på 2,6 millioner kroner, mens de største (over 250 ansatte) har en gjennomsnittsstørrelse på 3,8 millioner kroner.

Tabell 4.25: Nye prosjekter i 2012, fordelt på bedriftsstørrelse.

Bedrifts- størrelse	Antall nye prosjekter	Budsjettert kjøp av FoU (mill. kr)	Kostnads- bud- sjett (mill. kr)	Budsjettert skatte- fradrag (mill. kr)
0-9	808	138,7	2 124,1	356,9
10-19	271	38,5	765,6	132,8
20-49	254	43,4	877,4	136,5
50-99	129	29,2	396,2	67
100-249	131	72,8	432,4	60,8
250 og over	61	28,3	231,6	30,5
Sum	1654	350,9	4 827,3	784,5

Figur 4.33 viser **aktive** prosjekter i 2012, prosentvis fordelt på bedriftsstørrelse. (Totalt 3 811 prosjekter).

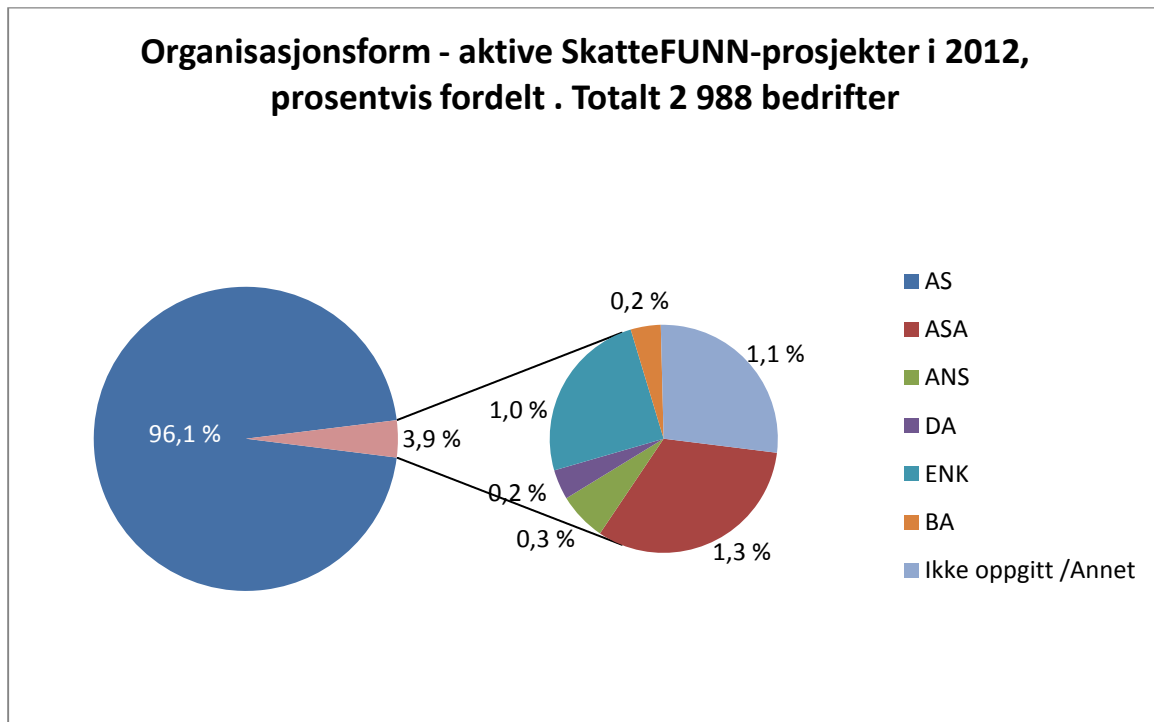

Figur 4.33: Aktive SkatteFUNN-prosjekter i 2012, prosentvis fordelt på bedriftsstørrelse.

4.4.2 Organisasjonsform

I 2012-porteføljen er det 2 988 unike bedrifter som til sammen har de 3 811 aktive SkatteFUNN-prosjektene. Figur 4.34 viser hvordan disse bedriftene fordeler seg på organisasjonsform.

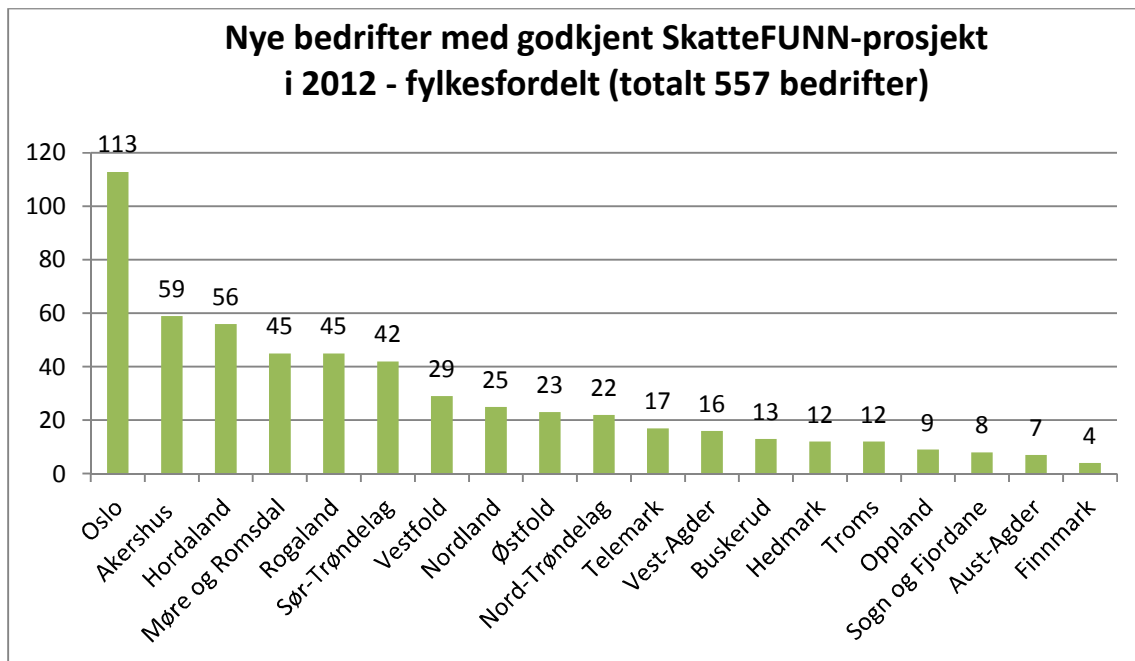
Figur 4.34: Bedrifter med aktive SkatteFUNN-prosjekter i 2012 fordelt på organisasjonsform.

4.4.3 Nye og gamle bedrifter i 2012

Det var totalt 1 429 bedrifter som fikk godkjent nye prosjekter i 2012, og av disse var det 557 som søkte SkatteFUNN for første gang. Antall nykommere har ligget konstant omkring 500-600 per år i perioden 2006-2012.

Antall unike bedrifter i porteføljen har også vært om lag uendret i samme periode. Dette betyr at bedrifter faller ut av porteføljen i samme omfang som nye kommer inn.

Figur 4.35 viser fylkesvis fordeling av de 557 nye bedriftene i SkatteFUNN i 2012.

Figur 4.35: Nye bedrifter med godkjent SkatteFUNN-prosjekt i 2012 fordelt på fylke.

4.4.4 Bedrifts- og prosjektledelse – kjønnsperspektiv

For en rettighetsbasert ordning som SkatteFUNN kan ikke kjønnsperspektivet tillegges vekt, men fra 2003 har kjønn på bedriftsleder og prosjektleder blitt registrert i søknaden.

Tabell 4.26 viser andel kvinnelige ledere i **nye** godkjente prosjekter i 2012, fordelt på bedriftsstørrelse.

Tabell 4.26: Andel kvinnelige ledere og **nye** prosjekter i 2012 fordelt på bedriftsstørrelse.

Bedriftsstørrelse	Antall nye prosjekter Totalt i 2012	Andel av nye prosjekter	Andel med kvinnelig daglig leder
0-9	808	49 %	9 %
10-19	271	16 %	10 %
20-49	254	15 %	7 %
50-99	129	8 %	4 %
100-249	131	8 %	4 %
250 og over	61	4 %	7 %
Sum / gjennomsnitt:	1654	100 %	8 %

Andelen kvinnelig daglig leder i bedrifter med **nye** godkjente SkatteFUNN-prosjekter i 2012 er 7,9 % mot 7 % i 2011.

Andelen kvinnelig daglig ledere i bedrifter med **aktive** SkatteFUNN-prosjekter i 2012 var 7 %, det samme som i 2011. Når det gjelder prosjektleder var kvinneandelen 9,7 %, mot 10 % i 2011. Det er forholdsvis stor forskjell mellom de ulike sektorene. Sektorene Reise- liv/Turisme, Helse og Kultur/Underholdning er de med prosentvis flest kvinnelige ledere, hhv. 19,4, 19,1 og 18 %.

Se sektorvis fordeling i Vedlegg 7.5.1 og fylkesvis fordeling i Vedlegg 7.5.2. For sektorvis og fylkesvis fordeling i **nye** prosjekter, se Vedlegg 7.6.1 og Vedlegg 7.6.2.

4.5 FoU-institusjoner

SkatteFUNN-ordningen har et incentiv for bedriftene til å inngå FoU-samarbeid med eksterne forskningsmiljøer gjennom bestemmelsen om differensierte fradragstak for SkatteFUNN-prosjekter. Dersom prosjektet gjennomføres av bedriften selv og/eller ved kjøp av tjenester fra "ikke godkjent" FoU-miljø, er fradagsrammen 5,5 millioner kroner per år per bedrift. Dersom bedriften kjøper FoU-tjenester fra en (eller flere) godkjente FoU-institusjoner, øker fradagsrammen til 11 millioner kroner per år. Bedriften kan benytte hele beløpet (11 millioner kroner) til kjøp av tjenester fra godkjente FoU-institusjoner.

Med godkjent FoU-institusjon forstås ifølge Forskrift for SkatteFUNN § 16-40-3, institusjon som har til formål å utføre forsknings- og utviklingsarbeid og som regelmessig driver vitenskapelig publisering eller arbeider systematisk med åpen teknologi- og kunnskapsspredning.

Søknad om å få godkjent nye forskningsinstitusjoner må fremmes av bedrifter som enten har et aktivt SkatteFUNN-prosjekt eller som er i ferd med å fremme en søknad. På godkjentlisten finner vi et stort antall norske og utenlandske offentlige og private virksomheter som gjennom søknad har vist seg å tilfredsstille kravene til å bli godkjent som FoU-institusjon i SkatteFUNN. Disse virksomhetene kommer i tillegg til de norske forskningsinstituttene, universitetene og høyskolene.

Av de totalt 606 godkjente FoU-institusjonene 2002-2012, er det 236 norske og 370 utenlandske.

Det ble godkjent 43 nye FoU-institusjoner i SkatteFUNN i 2012 (24 i 2011). 37 av de nye institusjonene var utenlandske, og spredt over 18 land. Flest kom fra USA (13 institusjoner). Sektor Helse sto for 42 % av de nye godkjente FoU-institusjonene i 2012 (18 institusjoner).

Av de totalt 3 811 aktive SkatteFUNN-prosjektene i 2012-porteføljen var det planlagt og budsjettert med FoU-innkjøp i 1 292 prosjekter (34 %). Av disse var det 1 218 prosjekter som planla kjøp fra norske FoU-institusjoner, 30 prosjekter planla kjøp fra utenlandske, og 44 prosjekter planla kjøp fra både norske og utenlandske FoU-institusjoner.

Totalt budsjettert FoU-innkjøp i 2012 var på ca. 1 137 millioner kroner, som er noe høyere enn i 2011 (1 085 millioner kroner).

Prosentvis andel av prosjekter som budsjetterer med innkjøp av FoU-tjenester er størst for sektorene Marin/Sjømat, Jordbruk/Mat, Metall og Skog/Tre. Andelen er minst i sektorene Administrasjon og IKT (Tabell 4.27).

Erfaringsvis vet vi at budsjettert innkjøp av FoU er langt over det som blir realisert og innrapportert, både til Skatteetaten (via RF-1053) og til Forskningsrådet. Vi har ikke tilgang til realiserte data som rapporteres til Skatteetaten.

Tabell 4.27: Aktive prosjekter i 2012 med budsjettert kjøp av FoU-tjenester, fordelt på sektor.

Sektor	Antall aktive prosjekter i 2012	Antall prosjekter i samarbeid med FoU-inst.	Budsjettert kjøp av FoU-tjenester (mill. kr)	Prosentvis andel i samarbeid med FoU-institusjon
Administrasjon	122	13	6,6	11%
Bygg og Anlegg	206	88	30,2	43%
Helse	335	127	219,3	38%
IKT	711	87	77,9	11%
Jordbruk / Mat	181	102	38,5	56%
Kraft / Energi	280	125	178,7	44%
Kultur / Underholdning	72	9	1,8	13%
Marin / Sjømat	415	263	136,6	64%
Maritim	320	94	55,6	29%
Metall	104	52	65,8	50%
Miljø	178	54	61,4	30%
Petroleum/ Olje og gass	392	150	191,6	38%
Reiseliv / Turisme	31	6	1,5	19%
Skog / Tre	39	19	5,5	49%
Transport	122	26	19,9	21%
Annet	303	77	46,7	24%
Sum / Gjennomsnitt:	3811	1292	1137,6	34%

I det følgende vises oversikt over aktive prosjekter med planlagt kjøp av FoU-tjenester fra de norske instituttene, universitetene og høgskolene for 2012.

4.5.1 FoU-institutter

FoU-instituttene utgjør en viktig samarbeidspartner for norske bedrifter, og SINTEF-gruppen er i år igjen det mest aktuelle og hyppigst brukte instituttet med 346 prosjekter i 2012 til en budsjettert verdi av 268 millioner kroner.

Tabell 4.28: Prosjekter i samarbeid med FoU-institutter i 2012.

Prosjekter i samarbeid med FoU-institutter i 2012	Antall prosjekter	Budsjettert kjøp av FoU-tjenester (mill. kr)
SINTEF (alle avdelinger i hele landet)	346	268,3
Institutt for energiteknikk	47	68,3
Teknologisk institutt	10	4,2
Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt	31	14,4
Christian Michelsen Research	37	25,9
Nordlandsforskning	3	0,2
Havforskningsinstituttet	10	4,6
Sum	484	385,9

4.5.2 Universiteter

276 SkatteFUNN-prosjekter planla samarbeid med universitetene i 2012, med NTNU, UMB og UiO som de viktigste. 135 millioner kroner var budsjettert innkjøp fra universitetene.

Tabell 4.29: Prosjekter i samarbeid med universiteter i 2012.

Prosjekter i samarbeid med universiteter i 2012	Antall prosjekter	Budsjettert kjøp av FoU-tjenester (mill. kr)
NTNU	126	69,4
Universitetet i Oslo	44	21,8
Universitetet i Bergen	24	21,0
Universitetet i Tromsø	16	3,8
Universitetet i Stavanger	21	4,4
Universitetet for miljø og biovitenskap	45	14,6
Sum	276	135,0

4.5.3 Høgskoler

92 SkatteFUNN-prosjekter planla samarbeid med høgskolene i 2012, til en total budsjettert kostnad på 19,7 millioner kroner.

Tabell 4.30: Prosjekter i samarbeid med høyskoler i 2012.

Prosjekter i samarbeid med Høyskoler i 2012	Antall prosjekter	Budsjettet kjøp av FoU-tjenester (mill. kr)
Norges Veterinærhøyskole	17	8,3
Høyskolen i Akershus	1	1,3
Høyskolen i Bergen	6	0,5
Høyskolen i Buskerud	12	0,5
Høyskolen i Gjøvik	13	3,9
Høyskolen i Hedmark	4	0,3
Høyskolen i Narvik	10	1,8
Høyskolen i Nord-Trøndelag	3	0,3
Høyskolen i Sør-Trøndelag	5	0,3
Høyskolen i Oslo	2	0,2
Høyskolen i Telemark	8	1,2
Høyskolen i Vestfold	5	0,8
Høyskolen i Ålesund	5	0,2
Høyskolen i Sogn og Fjordane	1	0,1
Sum	92	19,7

4.6 Forskning eller utvikling i SkatteFUNN

SkatteFUNN-sekretariatet kategoriserer prosjektene enten som *industriell forskning* (Forskning, F) eller *eksperimentell utvikling* (Utvikling, U). SkatteFUNN-ordningen ble 19. august 2009 meldt inn under *Gruppeunntaksforordningen* EU 800/2008 av Finansdepartementet, og det er dette regelverket som nå er styrende for kategoriseringen.

Gruppeunntaksforordningen har følgende definisjoner av F og U (fra norsk uoffisiell oversettelse):

- **“Industriell forskning”** - planlagt forskning eller kritisk undersøkelse med sikte på tilegnelse av ny kunnskap og ferdigheter for å utvikle nye produkter, prosesser eller tjenester eller som kan føre til betydelig forbedring av eksisterende produkter, prosesser eller tjenester. Dette omfatter skaping av komponenter til sammensatte systemer som er nødvendige for den industrielle forskningen, særlig for validering av allmenn teknologi, unntatt prototyper.
- **“Eksperimentell utvikling”** - tilegnelse, kombinerings, utforming og bruk av eksisterende vitenskapelig, teknologisk, forretningsmessig og annen relevant kunnskap og ferdigheter for å utarbeide planer, prosjekter eller tegninger til nye, endrede eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester. Dette kan for eksempel også omfatte annen virksomhet som tar sikte på begrepsmessig definisjon, planlegging og dokumentasjon av nye produkter, prosesser og tjenester. Denne virksomheten kan omfatte utarbeiding av utkast, tegninger og planer eller annen dokumentasjon, forutsatt at de ikke er beregnet på kommersiell bruk.

Grenseoppgangen mellom F og U er ofte svært vanskelig. Regelen er at dersom ikke hoved-

parten av prosjektet er å betrakte som forskning (ny kunnskap og ferdigheter), vil prosjektet få *eksperimentell utvikling* som betegnelse. Prosjekter som betegnes som utviklingsprosjekter har en lavere maksimal offentlig støttegrad enn prosjekter med betegnelsen *industriell forskning*.

Av de 1 654 **nye** godkjente prosjektene i 2012, ble 251 (15 %) klassifisert som Forskningsprosjekter, mot 16 % i 2011.

Av de 3 811 **aktive** prosjektene i 2012, var det 628 Forskningsprosjekter. Det er 17 %, som i 2011.

Sektor Helse er den som har høyest andel **nye** Forskningsprosjekter i sin portefølje (40,8 % av nye prosjekter i 2012), etterfulgt av Marin/Sjømat (34,1 %), Miljø (25,7 %) og Kraft/Energi (25 %). Sektor Administrasjon hadde ingen nye Forskningsprosjekter i 2012.

5 Administrasjon av SkatteFUNN-ordningen

5.1 Sekretariatet

SkatteFUNN er en selvstendig avdeling i Forskningsrådets Divisjon for innovasjon. SkatteFUNN-sekretariatet besto i 2012 av 13 medarbeidere med til sammen ca. 10 årsverk.

5.2 Administrasjonskostnader

Midler til drift og administrasjon av SkatteFUNN-ordningen bevilges fra Nærings- og handelsdepartementet.

Utgiftene til drift og administrasjon av SkatteFUNN-ordningen i 2012 var på totalt 18,1 millioner kroner mot budsjettet beløp 19,4 millioner kroner. Lønnsutgifter utgjorde hovedtyngden, og resterende utgifter fordeler seg hovedsakelig på drift av sekretariatet, IT-/saksbehandlersystem og kommunikasjonsarbeid.

En større del av kostnadene til IT-/saksbehandlersystem skyldes utvikling av nytt søknadsskjema og endringer i saksbehandlersystemet. Dette var et planlagt prosjekt med fokus på å øke brukervennligheten av søknadsskjemaet og å gjøre SkatteFUNN-ordningen mer tilgjengelig.

Kostnaden knyttet til Innovasjon Norges administrasjon og drift av ordningen beløp seg i 2012 til 3,8 millioner kroner, noe som er en reduksjon fra 2011 (5,5 millioner kroner). Reduksjonen skyldes dels endrede rutiner i samarbeidet for å effektivisere saksbehandlingen.

5.3 Administrativt samarbeid med Innovasjon Norge

Innovasjon Norges rolle er å kvalitetssikre at søknaden inneholder alle opplysninger før den oversendes til Forskningsrådet. Forskningsrådet gjør vedtak om prosjektet kvalifiseres som FoU-prosjekt, slik det defineres i lov og forskrift for SkatteFUNN. Skattemyndighetene tar stilling til om lovens øvrige vilkår for fradrag er oppfylt.

Innovasjon Norge arbeider proaktivt mot enkeltkunder og bransjer, og identifiserer mulige FoU-prosjekter der SkatteFUNN kan inngå. Innovasjonsaktøren informerer om SkatteFUNN i sine geografiske områder, og støtter potensielle SkatteFUNN-søkere i sitt arbeid med å forberede søknader.

5.4 Administrativt samarbeid med Skatteetaten

SkatteFUNN-ordningen er en del av skattesystemet, og det er derfor Skatteetaten som tar stilling til om lovens vilkår for fradrag er oppfylt.

Skatteetaten og SkatteFUNN-sekretariatet har dialog rundt praktisk tolkning av regelverk for SkatteFUNN-ordningen, og kan utveksle informasjon om prosjektene ved behov.

Skatteetaten får hvert år elektronisk kopi av nye godkjenningsbrev og andre brev av betydning for rett til skattefradrag.

5.5 SkatteFUNNs klageutvalg

Alle forhold vedrørende vedtak fattet av SkatteFUNN-sekretariatet kan påklages til et særskilt klageutvalg. Utvalget er oppnevnt av Forskningsrådet, og består av personer som ikke er ansatt i Forskningsrådet.

Klageutvalget utøver sin oppgave i henhold til forskriftene for ordningen og i henhold til forvaltningsloven. Det innebærer at klageutvalget fatter Forskningsrådets endelige vedtak i SkatteFUNNs klagesaker. Sekretærfunksjonen for klageutvalget er tillagt SkatteFUNN-sekretariatet.

Klageutvalget besto i 2012 av følgende personer:

- Olav Kolstad, Professor i privatrett, Advokatfirmaet Schjødt
- Eva Karal, Partner, Prima Ocean
- Amela Karahasanovic, Dr.scient - Seniorforsker, Førsteamanuensis II, SINTEF/UIO
- Tor-Odd Berntsen, Investment manager, Storebrand

Klageutvalget har avholdt 4 møter i 2012. De to første gjaldt klagesaker hovedsakelig knyttet til vedtak fattet sent i 2011.

Forskningsrådet mottok 59 klager på vedtak gjort for søknader fra 2012. 22 av disse klagenes fikk medhold administrativt av SkatteFUNN-sekretariatet, mens de resterende 37 ble behandlet av klageutvalget. 33 av disse ble avslått og 4 fikk medhold.

Av de 59 klagenes fikk altså totalt 26 medhold, som betyr at 44 % av klagenes fikk medhold. Det var noe færre klager enn tidligere år, men antallet klager som fikk medhold var det samme som for 2011.

Klageutvalget behandlet og avslø også en klage fra en bedrift der søknad om godkjenning av FoU-institusjon i SkatteFUNN var blitt avslått.

De fleste avslagene er begrunnet med at aktivitetene som er beskrevet i søknaden ikke har tilstrekkelig FoU-innhold til å komme inn under ordningen.

Klager som imøtekommes inneholder tilleggsinformasjon om prosjektene utover informasjonen i den opprinnelige søknaden.

5.6 Forbedring av SkatteFUNN

Arbeidet med å øke bedriftenes og befolkningens kjennskap til og kunnskap om SkatteFUNN-ordningen har fortsatt i 2012. Kommunikasjonsstrategien har blitt gjennomgått og videreutviklet, og et nytt, forbedret søknadskjema har blitt introdusert.

5.6.1 Nytt søknadsskjema og saksbehandlingsverktøy

Det ble utviklet et nytt søknadsskjema for SkatteFUNN, som ble lansert i juni 2012.

Målet med det nye søknadsskjemaet har vært å gjøre utfyllingen mer intuitiv og tydelig, og samtidig gi bedre data for saksbehandling og effektmålinger. Det er blant annet en bedre kobling mellom mål og aktiviteter enn hva det har vært tidligere. Strukturmessig, språklig og visuelt er det gjort endringer for å bedre søkeropplevelsen.

Tilbakemeldingene på det nye søknadsskjemaet har vært meget positive.

Saksbehandlingssystemet for Forskningsrådet og Innovasjon Norge ble oppdatert i samme periode som søknadsskjemaet. De viktigste endringene er effektivisering og forenkling av Innovasjon Norges prosedyre i saksbehandlingen, tilpasning til det nye søknadsskjemaet, og enklere involvering i saksbehandlingen fra Forskningsrådets øvrige fagpersoner.

5.6.2 SkatteFUNNs kommunikasjonsstrategi

SkatteFUNNs kommunikasjonsstrategi er en del av Forskningsrådets overordnede strategi for å nå alle deler av næringslivet med de virkemidler som er relevante.

Strategien handler overordnet om å øke kjennskap til og kunnskap om SkatteFUNN, slik at bedriftene øker sine ambisjoner for målrettet innovasjonsarbeid. Målet er at alle norske bedrifter skal kjenne til hvilke muligheter de har til finansiering gjennom SkatteFUNN, i forbindelse med utvikling av nye eller bedre varer, tjenester og produksjonsprosesser.

Arbeidsformen er et kontinuerlig utviklingsarbeid for å:

- forenkle forståelsen av rutiner og regler
- dyktiggjøre alliansepartnere (som Innovasjon Norge og Siva)
- tydeliggjøre hva som kan støttes gjennom SkatteFUNN, blant annet gjennom variert informasjonsmateriell.

Prosjekteksempler fikk en sentral plass i SkatteFUNNs arbeid for å lage bedre informasjonsmateriell til bedriftene, og til aktører som jobber tett med bedrifter (for eksempel bransjeorganisasjoner, Innovasjon Norge, Siva og fylkeskommunene). Prosjekteksempler som film, tekst og bilder brukes i alle kanaler for å øke relevansen og motivasjonen hos bedriftene.

Ny grafisk profil for SkatteFUNN ble utviklet i 2012, for å øke gjenkjenneligheten av merkevaren SkatteFUNN. Bevisst bruk av bilder for å øke relevansen for alle bransjer, ble også gjennomført. SkatteFUNNs nettside fikk seg et visuelt løft i 2012, men arbeidet med å gjøre nettsiden til et delikat, nyttig og enkelt verktøy for bedriftene fortsetter, og helt ny nettside lanseres i 2013.

De grønne bladene er blitt ikoniske for SkatteFUNN. Foto: Agendum/Forskningsrådet.

Flere filmer ble laget i 2012. Informasjonsfilmen «Slik søker du», tar søkeren gjennom søknadsskjemaet på en tydelig måte. Tilbakemeldingene er at filmen har gjort terskelen lavere for å gå i gang med en søknad. Også filmer om bedriftenes erfaringer med å bruke SkatteFUNN, finnes på SkatteFUNNs nettside.

SkatteFUNN er en del av Forskningsrådets strategi for bruk av sosiale medier, og vi begynte i løpet av 2012 systematisk arbeid med sosiale medier som et ledd i kommunikasjonsarbeidet for å lytte, informere og involvere.

Målrettet bruk av medier

SkatteFUNN holder øye med mediedekningen av ordningen gjennom Forskningsrådets overvåkingsverktøy, som registrerer journalistiske artikler fra papir- og elektroniske medier (ekskl. sosiale medier), hvor ordet «SkatteFUNN» forekommer.

Bransjene viser økende interesse

Overvåkingsverktøyet registrerte 234 nyhetsartikler i 2012 (163 i 2011), hvor SkatteFUNN var nevnt. Artiklene var publisert av 128 ulike kilder. Blant kildene var andelen bransje- og fagblader langt høyere i 2012 enn tidligere: 55 %, mot 35 % i 2011 og 25 % i 2010. Generelle nyhetsmedier utgjorde 40 % av kildene, mens de resterende 5 % var offentlige etater og politiske organisasjoner.

Av de totalt 234 artiklene i 2012, sto bransje- og fagbladene for 59 %, som er en merkbar økning sammenlignet med 2011 (32 % bransjerelaterte medieoppslag).

Den relativt store økningen i antall bransjemedier med interesse for SkatteFUNN, og andelen bransjerelaterte artikler der SkatteFUNN er nevnt, kan delvis forklares med en bevisst satsing fra SkatteFUNN-sekretariatet på informasjon rettet direkte mot bransjeorganisasjoner, næringsaktører og næringsansvarlige over hele landet.

En annen sannsynlig årsak er det kommende stortingsvalget høsten 2013: Av de 234 artiklene, hadde 95 artikler et rent næringspolitisk innhold der SkatteFUNN-ordningen ble debattert.

6 Samspill i virkemiddelapparatet

SkatteFUNN har flere samarbeidspartnere i det offentlige virkemiddelapparatet. Under følger en kort omtale av noen andre relevante aktører, og samspillet mellom disse og SkatteFUNN.

6.1 Forskningsrådet

SkatteFUNN mottar søknader fra alle bransjer, og har prosjekter med varierte problemstillinger innenfor alle fagområder.

SkatteFUNN-avdelingen benytter Forskningsrådets fagpersoner for å dele kunnskap på tvers, og for å spørre flere til råds når prosjektene problemstillinger går utenfor den kompetanse som avdelingens 13 fagpersoner besitter.

I forbindelse med utvikling av nytt søknadsskjema og saksbehandlervertøy for SkatteFUNN, ble det også lagt til rette for en mer effektiv innhenting og dokumentasjon av vurderinger fra Forskningsrådets øvrige fagpersoner. Dette verktøyet ble ferdig i 2012.

6.2 Innovasjon Norge

Innovasjon Norge har fått oppdatert og tilpasset informasjonsmaterieell om SkatteFUNN, slik at de enkelt kan ta SkatteFUNN med til sine målgrupper. Representanter fra SkatteFUNN-sekretariatet deltar på møter og seminarer i regi av Innovasjon Norge, når målgruppen er bedrifter som kan ha FoU-prosjekter, og der det er hensiktsmessig å gjennomføre dette sammen.

Innovasjon Norge og Forskningsrådet gjennomførte i 2012 et webseminar sammen, som en del av informasjonskampanjen før søknadsfristen. Det er også gjennomført interne webmøter mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norges SkatteFUNN-ansvarlige. Innovasjon Norge var også involvert i arbeidet med oppdatering av søknadsbehandlingsverktøyet.

SkatteFUNN inngår ofte som en del av en finansieringspakke sammen med andre tilskudd fra Innovasjon Norge. Siden Innovasjon Norges øvrige tilskudds-virkemidler er en begrenset ressurs, vil en slik delfinansiering i stor grad bidra til å tøye rammene og bidra til realisering av langt flere FoU-prosjekter enn det som ellers ville vært tilfelle. I stor grad gjøres saksbehandlingen av SkatteFUNN-søknadene parallelt med behandling av søknader om øvrig finansiering fra Innovasjon Norge. I IFU/OFU-prosjekter har Innovasjon Norge som policy at det skal være en samfinansiering med SkatteFUNN.

6.3 Designrådet: Designdrevet innovasjonsprogram (DIP)

SkatteFUNN og Designrådet har i mange år søkt felles læring rundt problemstillinger i skjæringsfeltet mellom design og FoU, og jobber aktivt med å samkjøre relevant kommunikasjon til felles målgrupper.

Designdrevet innovasjonsprogram (DIP) administreres av Norsk designråd. SkatteFUNN-administrasjonen i Forskningsrådet har siden 2009 inngått i teamet rundt søknadsvurderinger og utbetaling av tilskudd fra *Design Pilot*, et delprogram under DIP. Design Pilot gir økonomisk støtte til bedrifter som ønsker å jobbe designmetodisk med idéfasen i prosjekter.

I 2012 fikk 16 prosjekter støtte fra Design Pilot, med en samlet bevilgning på ca. 7 millioner kroner. 4,7 millioner kroner av samlet beløp ble utbetalt gjennom Forskningsrådets systemer i 2012, og resterende beløp utbetales til bedriftene når prosjektene er gjennomført.

7 Vedlegg

7.1 Aktive prosjekter i 2012 per fylke fordelt på sektorer

7.1.1 Akershus

Fylke: Akershus	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	16	0	2	500	61403	9829
Annet	43	10	9	7280	164680	17714
Bygg/Anlegg	11	0	5	4100	31645	5115
Helse	53	29	19	43258	167118	24297
IKT	90	13	12	14682	311269	53350
Jordbruk/Mat	23	5	15	3224	51114	10774
Kraft/Energi	32	10	17	22777	140352	19584
Kultur/Underholdning	4	0	0	0	21542	3121
Marin/Sjømat	15	7	10	7884	42137	8064
Maritim	15	0	3	1500	57021	9398
Metall	1	1	1	300	7600	1160
Miljø	24	8	6	6045	57919	10683
Petroleum/Olje og gass	29	0	8	27444	164265	19450
Reiseliv/Turisme	2	0	0	0	5081	1016
Skog/Tre	4	1	3	1400	12360	2004
Transport	16	0	2	3200	56847	8212
Totalsum	378	84	112	143594	1352353	203771

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjetterte prosjektkostnader i millioner kroner,
BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.2 Aust-Agder

Fylke: Aust-Agder	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	3719	744
Annet	6	0	0	0	46658	4672
Bygg/Anlegg	1	1	0	0	1250	250
Helse	12	2	2	30	11051	2132
IKT	8	0	1	600	25987	3239
Jordbruk/Mat	4	0	4	1370	6329	931
Kraft/Energi	1	0	1	400	6100	1062
Kultur/Underholdning	2	0	0	0	5450	1090
Marin/Sjømat	1	0	1	150	2122	424
Maritim	12	0	6	1370	20028	3976
Miljø	2	0	0	0	340	68
Petroleum/Olje og gass	1	0	0	0	5750	1100
Reiseliv/Turisme	0	0	0	0	0	0
Skog/Tre	1	0	0	0	2079	416
Transport	2	0	0	0	9634	1607
Totalsum	54	3	15	3920	146497	21711

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.3 Buskerud

Fylke: Buskerud	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	4	0	0	0	14513	2702
Annet	23	2	6	3250	43931	8013
Bygg/Anlegg	14	0	3	805	34915	6804
Helse	17	2	11	990	24968	5101
IKT	23	1	4	175	70311	12113
Jordbruk/Mat	7	1	2	40	9722	1953
Kraft/Energi	23	5	8	2684	70893	13599
Kultur/Underholdning	3	0	1	750	6395	1279
Maritim	9	1	3	1500	47330	5708
Metall	6	2	3	6850	23357	4599
Miljø	15	4	8	2704	83028	7143
Petroleum/Olje og gass	7	0	1	1800	29522	2557
Reiseliv/Turisme	3	0	1	150	4835	915
Skog/Tre	5	0	0	0	18382	3450
Transport	12	0	3	1700	36470	7450
Totalsum	171	18	54	23398	518572	83386

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.4 Finnmark

Fylke: Finnmark	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Bygg/Anlegg	1	0	0	0	730	146
IKT	2	0	0	0	3977	576
Kraft/Energi	1	0	0	0	7774	1399
Marin/Sjømat	9	3	7	3671	28018	4339
Maritim	2	0	0	0	7016	1240
Miljø	1	0	0	0	4200	840
Petroleum/Olje og gass	1	0	0	0	312	0
Totalsum	17	3	7	3671	52027	8540

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.5 Hedmark

Fylke: Hedmark	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	1200	240
Annet	7	1	4	305	10059	1907
Bygg/Anlegg	5	0	3	790	4940	788
Helse	1	1	1	100	820	164
IKT	15	3	2	801	27591	4885
Jordbruk/Mat	15	5	11	7707	36677	7020
Kraft/Energi	3	0	0	0	4542	909
Marin/Sjømat	2	0	1	150	1160	183
Maritim	2	0	1	200	1700	260
Metall	8	3	7	5460	14838	2616
Miljø	1	0	0	0	1179	230
Skog/Tre	3	0	1	540	10769	1942
Transport	4	1	3	710	17771	2133
Totalsum	67	14	33	16763	133246	23277

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.6 Hordaland

Fylke: Hordaland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	9	0	1	750	42538	6873
Annet	19	2	3	1050	60784	9459
Bygg/Anlegg	12	0	7	5575	40865	8086
Helse	20	6	6	17348	88798	13251
IKT	51	2	3	5050	151019	25085
Jordbruk/Mat	8	0	5	520	15483	2893
Kraft/Energi	28	6	12	26924	138534	22081
Kultur/Underholdning	6	0	0	0	53623	3563
Marin/Sjømat	82	27	61	23385	160440	30900
Maritim	44	4	12	14780	124223	24238
Metall	9	1	5	2290	27402	4960
Miljø	14	3	3	1075	49177	9691
Petroleum/Olje og gass	70	4	33	22464	240917	43408
Reiseliv/Turisme	2	0	1	400	11980	2280
Skog/Tre	1	0	0	0	4500	900
Transport	10	0	1	1900	41615	9075
Totalsum	385	55	153	123511	1251898	216743

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.7 Møre og Romsdal

Fylke: Møre og Romsdal	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	8	0	1	375	18985	3643
Annet	17	1	5	1460	38569	4882
Bygg/Anlegg	9	2	6	2121	20886	2864
Helse	7	1	3	2094	25708	4265
IKT	15	1	3	1600	68204	11025
Jordbruk/Mat	6	0	4	271	4245	833
Kraft/Energi	6	1	0	1000	12121	2275
Kultur/Underholdning	3	0	0	0	12500	2500
Marin/Sjømat	90	8	49	9891	166253	30416
Maritim	79	2	27	15950	172478	31848
Metall	9	0	0	0	11885	2057
Miljø	7	1	1	386	13073	2524
Petroleum/Olje og gass	15	0	1	50	29025	7421
Skog/Tre	1	0	0	0	1800	360
Transport	4	0	1	0	12660	2272
Totalsum	276	17	101	35198	608392	109185

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.8 Nordland

Fylke: Nordland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	2	0	0	0	5227	1045
Annet	9	0	2	400	9212	1672
Bygg/Anlegg	12	1	8	1580	17780	3274
Helse	4	0	0	0	5041	1391
IKT	18	0	3	524	56508	10331
Jordbruk/Mat	4	2	2	2000	7118	1361
Kraft/Energi	11	2	6	2360	20792	3628
Kultur/Underholdning	3	1	0	0	3805	641
Marin/Sjømat	56	19	30	17957	139901	26575
Maritim	15	0	2	1589	25453	4687
Metall	3	0	2	1200	13400	2680
Miljø	9	0	2	2050	32204	6203
Petroleum/Olje og gass	4	1	3	875	8981	2021
Reiseliv/Turisme	2	0	2	290	6190	1270
Transport	3	0	1	120	3715	863
Totalsum	155	26	63	30945	355327	67642

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.9 Nord-Trøndelag

Fylke: Nord-Trøndelag	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	3	0	0	0	10350	2070
Annet	6	0	3	500	11137	2225
Bygg/Anlegg	10	0	4	930	19340	3667
Helse	8	2	3	2400	13168	2577
IKT	7	0	1	0	10730	2026
Jordbruk/Mat	10	0	7	1325	15138	3027
Kraft/Energi	14	1	6	3560	51838	9493
Kultur/Underholdning	2	0	1	0	1648	369
Marin/Sjømat	13	5	8	4565	33111	6604
Maritim	3	0	2	100	7547	1749
Metall	5	1	1	2000	23861	4580
Miljø	10	2	5	4050	35318	6924
Petroleum/Olje og gass	3	0	1	500	11345	2269
Reiseliv/Turisme	1	0	1	100	3732	746
Skog/Tre	1	0	1	375	600	100
Transport	2	0	2	330	5380	1076
Totalsum	98	11	46	20735	254243	49502

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.10 Oppland

Fylke: Oppland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Annet	18	5	10	15340	88820	12977
Bygg/Anlegg	7	0	6	1140	12749	2572
Helse	4	2	2	2000	10101	1755
IKT	7	0	0	0	18656	3545
Jordbruk/Mat	9	1	4	835	15527	3104
Kraft/Energi	3	0	3	570	4848	980
Kultur/Underholdning	4	0	1	505	15655	3091
Marin/Sjømat	4	1	2	4267	23922	3521
Maritim	2	0	1	200	6190	1248
Metall	10	1	8	9310	33533	6005
Miljø	3	1	2	1150	5850	1160
Petroleum/Olje og gass	3	0	1	300	11590	1892
Reiseliv/Turisme	2	0	0	0	619	0
Skog/Tre	3	0	2	0	1401	280
Transport	3	0	0	0	8000	1200
Totalsum	82	11	42	35617	257461	43330

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.11 Oslo

Fylke: Oslo	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	47	1	3	850	165818	27629
Annet	59	6	12	5585	151089	26640
Bygg/Anlegg	26	3	9	4912	65591	10015
Helse	117	68	44	102594	629935	84474
IKT	265	33	21	17391	873297	159517
Jordbruk/Mat	25	7	15	10304	61797	9210
Kraft/Energi	44	18	22	57259	154159	25071
Kultur/Underholdning	22	1	1	15	65946	12768
Marin/Sjømat	19	12	14	5994	45369	8137
Maritim	17	1	4	1400	37612	6689
Metall	8	3	5	13050	39766	5489
Miljø	29	6	4	3200	83047	14729
Petroleum/Olje og gass	27	6	10	20530	114847	19043
Reiseliv/Turisme	6	0	0	0	18033	3434
Skog/Tre	4	1	0	0	7740	1458
Transport	27	1	8	4651	68268	11972
Totalsum	742	167	172	247735	2582314	426275

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.12 Rogaland

Fylke: Rogaland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	8	0	2	391	18144	3539
Annet	14	1	0	100	60190	10580
Bygg/Anlegg	26	0	9	1305	80618	14759
Helse	10	3	1	0	18294	3618
IKT	38	0	8	2380	91848	17695
Jordbruk/Mat	15	5	5	4570	42867	8161
Kraft/Energi	15	5	8	5826	60361	11563
Kultur/Underholdning	4	0	0	0	11010	2176
Marin/Sjømat	46	12	28	27640	123944	21216
Maritim	32	0	5	3190	74230	13618
Metall	8	3	5	5630	25261	4286
Miljø	10	1	1	100	26356	5261
Petroleum/Olje og gass	111	17	42	65249	588041	81040
Reiseliv/Turisme	1	0	1	550	5950	1190
Skog/Tre	1	0	0	0	1700	340
Transport	5	0	0	0	17785	3229
Totalsum	344	47	115	116931	1246599	202271

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.13 Sogn og Fjordane

Fylke: Sogn og Fjordane	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Annet	7	2	2	225	17618	3443
Bygg/Anlegg	3	0	2	500	2972	594
Helse	2	0	0	0	9000	1000
IKT	6	0	1	3426	22997	4589
Jordbruk/Mat	1	0	0	0	980	132
Kraft/Energi	2	0	0	0	3800	764
Kultur/Underholdning	2	0	1	100	4650	880
Marin/Sjømat	17	5	12	3560	63231	12537
Maritim	4	0	1	500	20034	4087
Metall	6	0	1	100	16942	3388
Miljø	2	0	1	240	3340	668
Petroleum/Olje og gass	6	0	2	400	32957	5578
Transport	2	0	0	500	3050	610
Totalsum	60	7	23	9551	201571	38270

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.14 Sør-Trøndelag

Fylke: Sør-Trøndelag	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	10	0	4	3754	41629	7691
Annet	23	2	8	2398	41753	8127
Bygg/Anlegg	20	0	14	2810	42922	7796
Helse	19	13	8	5300	108118	14282
IKT	65	14	14	17234	252352	41908
Jordbruk/Mat	18	10	14	4425	28204	5369
Kraft/Energi	42	9	23	31692	216124	25143
Kultur/Underholdning	6	0	0	50	18606	3709
Marin/Sjømat	33	7	20	8195	80044	13973
Maritim	27	0	7	5110	65754	12293
Metall	6	1	3	7100	21333	3800
Miljø	14	4	4	30868	92428	8929
Petroleum/Olje og gass	60	14	26	34699	245255	35416
Reiseliv/Turisme	4	0	0	0	5532	1150
Skog/Tre	1	0	1	625	3175	635
Transport	11	0	3	1245	25904	4951
Totalsum	359	74	149	155505	1289133	195172

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.15 Telemark

Fylke: Telemark	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	2	0	0	0	4793	805
Annet	9	1	1	300	18283	3569
Bygg/Anlegg	15	0	5	2290	43668	8438
Helse	14	7	8	9038	50996	9394
IKT	12	2	1	1075	41888	7821
Jordbruk/Mat	4	1	4	1300	12750	2550
Kraft/Energi	10	1	5	660	51080	4339
Kultur/Underholdning	2	0	0	0	862	168
Marin/Sjømat	2	0	1	0	366	71
Maritim	12	1	3	700	17685	3331
Metall	5	1	1	2500	18244	2492
Miljø	8	0	4	610	10785	2151
Petroleum/Olje og gass	11	1	7	2500	24556	3862
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	440	123
Skog/Tre	5	1	5	2220	18862	2868
Transport	6	1	1	5085	38230	4218
Totalsum	118	17	46	28278	353488	56200

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.16 Troms

Fylke: Troms	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	588	118
Annet	9	1	3	685	12305	2523
Bygg/Anlegg	1	0	0	0	1350	270
Helse	21	18	13	31760	96182	14893
IKT	18	1	4	2288	48851	8553
Jordbruk/Mat	10	0	2	77	21232	2703
Kraft/Energi	6	0	1	300	46181	3315
Kultur/Underholdning	1	0	1	125	269	54
Marin/Sjømat	18	7	16	17984	59601	11321
Maritim	5	1	2	1400	11751	2305
Metall	1	1	1	100	700	140
Miljø	6	0	2	350	7809	1556
Petroleum/Olje og gass	2	0	0	0	5852	1171
Reiseliv/Turisme	2	1	0	0	2237	447
Transport	1	0	0	0	400	80
Totalsum	102	30	45	55069	315308	49449

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.17 Vest-Agder

Fylke: Vest-Agder	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	5	0	0	0	6826	1276
Annet	5	0	0	0	3432	660
Bygg/Anlegg	11	0	2	65	19851	4102
Helse	5	1	1	800	7180	1181
IKT	18	0	4	740	47008	9570
Jordbruk/Mat	2	0	0	0	5435	1087
Kraft/Energi	15	4	5	12299	53490	8641
Kultur/Underholdning	4	0	2	151	14316	2682
Marin/Sjømat	1	0	1	200	1750	350
Maritim	9	0	5	1229	20350	3446
Metall	16	4	9	9907	88870	10638
Miljø	2	1	2	1300	5100	940
Petroleum/Olje og gass	16	2	5	9600	77918	11761
Reiseliv/Turisme	3	0	0	0	1672	331
Skog/Tre	2	0	1	0	1300	260
Transport	1	0	0	0	1000	200
Totalsum	115	12	37	36291	355498	57125

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.18 Vestfold

Fylke: Vestfold	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	3	0	0	0	11562	2217
Annet	13	0	1	600	21048	4114
Bygg/Anlegg	12	0	3	1050	29308	4950
Helse	10	1	2	460	24854	4470
IKT	35	6	3	5790	175551	22389
Jordbruk/Mat	12	1	6	512	26406	5086
Kraft/Energi	12	3	3	2670	37305	6112
Kultur/Underholdning	1	0	1	100	5803	1120
Marin/Sjømat	4	1	2	100	11466	2288
Maritim	23	1	9	3340	84477	15219
Metall	1	0	0	0	385	77
Miljø	14	0	7	4700	34909	6777
Petroleum/Olje og gass	16	0	5	2630	37705	6166
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	1866	330
Skog/Tre	4	0	3	100	5565	1047
Transport	10	0	1	400	22131	4335
Totalsum	171	13	46	22452	530341	86697

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.1.19 Østfold

Fylke: Østfold	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	2	0	0	0	3082	436
Annet	16	4	8	7215	53671	9149
Bygg/Anlegg	10	1	2	250	21141	3742
Helse	11	6	3	1164	24931	4484
IKT	18	1	2	4200	67676	12948
Jordbruk/Mat	8	0	2	0	9685	2010
Kraft/Energi	12	3	5	7768	40766	5232
Kultur/Underholdning	3	0	0	0	10640	2051
Marin/Sjømat	3	1	1	1052	11352	1680
Maritim	8	0	1	1500	17637	3446
Metall	2	0	0	0	2850	525
Miljø	7	3	2	2543	26210	4965
Petroleum/Olje og gass	10	0	5	2600	23426	4720
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	1611	290
Skog/Tre	3	0	2	200	7800	1116
Transport	3	0	0	0	18843	2319
Totalsum	117	19	33	28492	341321	59113

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2 Aktive prosjekter i 2012 per sektor fordelt på fylker

7.2.1 Administrasjon

Sektor: Administrasjon	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	16	0	2	500	61403	9829
Aust-Agder	1	0	0	0	3719	744
Buskerud	4	0	0	0	14513	2702
Hedmark	1	0	0	0	1200	240
Hordaland	9	0	1	750	42538	6873
Møre og Romsdal	8	0	1	375	18985	3643
Nordland	2	0	0	0	5227	1045
Nord-Trøndelag	3	0	0	0	10350	2070
Oslo	47	1	3	850	165818	27629
Rogaland	8	0	2	391	18144	3539
Sør-Trøndelag	10	0	4	3754	41629	7691
Telemark	2	0	0	0	4793	805
Troms	1	0	0	0	588	118
Vest-Agder	5	0	0	0	6826	1276
Vestfold	3	0	0	0	11562	2217
Østfold	2	0	0	0	3082	436
Totalsum	122	1	13	6620	410377	70857

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.2 Annet

Sektor: Annet	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	43	10	9	7280	164680	17714
Aust-Agder	6	0	0	0	46658	4672
Buskerud	23	2	6	3250	43931	8013
Hedmark	7	1	4	305	10059	1907
Hordaland	19	2	3	1050	60784	9459
Møre og Romsdal	17	1	5	1460	38569	4882
Nordland	9	0	2	400	9212	1672
Nord-Trøndelag	6	0	3	500	11137	2225
Oppland	18	5	10	15340	88820	12977
Oslo	59	6	12	5585	151089	26640
Rogaland	14	1	0	100	60190	10580
Sogn og Fjordane	7	2	2	225	17618	3443
Sør-Trøndelag	23	2	8	2398	41753	8127
Telemark	9	1	1	300	18283	3569
Troms	9	1	3	685	12305	2523
Vest-Agder	5	0	0	0	3432	660
Vestfold	13	0	1	600	21048	4114
Østfold	16	4	8	7215	53671	9149
Totalsum	303	38	77	46693	853239	132326

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.3 Bygg/Anlegg

Sektor: Bygg/Anlegg	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	11	0	5	4100	31645	5115
Aust-Agder	1	1	0	0	1250	250
Buskerud	14	0	3	805	34915	6804
Finnmark	1	0	0	0	730	146
Hedmark	5	0	3	790	4940	788
Hordaland	12	0	7	5575	40865	8086
Møre og Romsdal	9	2	6	2121	20886	2864
Nordland	12	1	8	1580	17780	3274
Nord-Trøndelag	10	0	4	930	19340	3667
Oppland	7	0	6	1140	12749	2572
Oslo	26	3	9	4912	65591	10015
Rogaland	26	0	9	1305	80618	14759
Sogn og Fjordane	3	0	2	500	2972	594
Sør-Trøndelag	20	0	14	2810	42922	7796
Telemark	15	0	5	2290	43668	8438
Troms	1	0	0	0	1350	270
Vest-Agder	11	0	2	65	19851	4102
Vestfold	12	0	3	1050	29308	4950
Østfold	10	1	2	250	21141	3742
Totalsum	206	8	88	30223	492521	88232

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.4 Helse

Sektor: Helse	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	53	29	19	43258	167118	24297
Aust-Agder	12	2	2	30	11051	2132
Buskerud	17	2	11	990	24968	5101
Hedmark	1	1	1	100	820	164
Hordaland	20	6	6	17348	88798	13251
Møre og Romsdal	7	1	3	2094	25708	4265
Nordland	4	0	0	0	5041	1391
Nord-Trøndelag	8	2	3	2400	13168	2577
Oppland	4	2	2	2000	10101	1755
Oslo	117	68	44	102594	629935	84474
Rogaland	10	3	1	0	18294	3618
Sogn og Fjordane	2	0	0	0	9000	1000
Sør-Trøndelag	19	13	8	5300	108118	14282
Telemark	14	7	8	9038	50996	9394
Troms	21	18	13	31760	96182	14893
Vest-Agder	5	1	1	800	7180	1181
Vestfold	10	1	2	460	24854	4470
Østfold	11	6	3	1164	24931	4484
Totalsum	335	162	127	219336	1316263	192729

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.2.5 IKT

Sektor: IKT	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	90	13	12	14682	311269	53350
Aust-Agder	8	0	1	600	25987	3239
Buskerud	23	1	4	175	70311	12113
Finnmark	2	0	0	0	3977	576
Hedmark	15	3	2	801	27591	4885
Hordaland	51	2	3	5050	151019	25085
Møre og Romsdal	15	1	3	1600	68204	11025
Nordland	18	0	3	524	56508	10331
Nord-Trøndelag	7	0	1	0	10730	2026
Oppland	7	0	0	0	18656	3545
Oslo	265	33	21	17391	873297	159517
Rogaland	38	0	8	2380	91848	17695
Sogn og Fjordane	6	0	1	3426	22997	4589
Sør-Trøndelag	65	14	14	17234	252352	41908
Telemark	12	2	1	1075	41888	7821
Troms	18	1	4	2288	48851	8553
Vest-Agder	18	0	4	740	47008	9570
Vestfold	35	6	3	5790	175551	22389
Østfold	18	1	2	4200	67676	12948
Totalsum	711	77	87	77956	2365720	411165

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.6 Jordbruk/Mat

Sektor: Jordbruk/Mat	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	23	5	15	3224	51114	10774
Aust-Agder	4	0	4	1370	6329	931
Buskerud	7	1	2	40	9722	1953
Hedmark	15	5	11	7707	36677	7020
Hordaland	8	0	5	520	15483	2893
Møre og Romsdal	6	0	4	271	4245	833
Nordland	4	2	2	2000	7118	1361
Nord-Trøndelag	10	0	7	1325	15138	3027
Oppland	9	1	4	835	15527	3104
Oslo	25	7	15	10304	61797	9210
Rogaland	15	5	5	4570	42867	8161
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	980	132
Sør-Trøndelag	18	10	14	4425	28204	5369
Telemark	4	1	4	1300	12750	2550
Troms	10	0	2	77	21232	2703
Vest-Agder	2	0	0	0	5435	1087
Vestfold	12	1	6	512	26406	5086
Østfold	8	0	2	0	9685	2010
Totalsum	181	38	102	38480	370709	68204

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.7 Kraft/Energi

Sektor: Kraft/Energi	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	32	10	17	22777	140352	19584
Aust-Agder	1	0	1	400	6100	1062
Buskerud	23	5	8	2684	70893	13599
Finnmark	1	0	0	0	7774	1399
Hedmark	3	0	0	0	4542	909
Hordaland	28	6	12	26924	138534	22081
Møre og Romsdal	6	1	0	1000	12121	2275
Nordland	11	2	6	2360	20792	3628
Nord-Trøndelag	14	1	6	3560	51838	9493
Oppland	3	0	3	570	4848	980
Oslo	44	18	22	57259	154159	25071
Rogaland	15	5	8	5826	60361	11563
Sogn og Fjordane	2	0	0	0	3800	764
Sør-Trøndelag	42	9	23	31692	216124	25143
Telemark	10	1	5	660	51080	4339
Troms	6	0	1	300	46181	3315
Vest-Agder	15	4	5	12299	53490	8641
Vestfold	12	3	3	2670	37305	6112
Østfold	12	3	5	7768	40766	5232
Totalsum	280	68	125	178749	1121060	165190

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.8 Kultur/Underholdning

Sektor: Kultur/Underholdning	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	4	0	0	0	21542	3121
Aust-Agder	2	0	0	0	5450	1090
Buskerud	3	0	1	750	6395	1279
Hordaland	6	0	0	0	53623	3563
Møre og Romsdal	3	0	0	0	12500	2500
Nordland	3	1	0	0	3805	641
Nord-Trøndelag	2	0	1	0	1648	369
Oppland	4	0	1	505	15655	3091
Oslo	22	1	1	15	65946	12768
Rogaland	4	0	0	0	11010	2176
Sogn og Fjordane	2	0	1	100	4650	880
Sør-Trøndelag	6	0	0	50	18606	3709
Telemark	2	0	0	0	862	168
Troms	1	0	1	125	269	54
Vest-Agder	4	0	2	151	14316	2682
Vestfold	1	0	1	100	5803	1120
Østfold	3	0	0	0	10640	2051
Totalsum	72	2	9	1796	252720	41262

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.9 Marin/Sjømat

Sektor: Marin/Sjømat	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	15	7	10	7884	42137	8064
Aust-Agder	1	0	1	150	2122	424
Finnmark	9	3	7	3671	28018	4339
Hedmark	2	0	0	150	1160	183
Hordaland	82	27	61	23385	160440	30900
Møre og Romsdal	90	8	49	9891	166253	30416
Nordland	56	19	30	17957	139901	26575
Nord-Trøndelag	13	5	8	4565	33111	6604
Oppland	4	1	2	4267	23922	3521
Oslo	19	12	14	5994	45369	8137
Rogaland	46	12	28	27640	123944	21216
Sogn og Fjordane	17	5	12	3560	63231	12537
Sør-Trøndelag	33	7	20	8195	80044	13973
Telemark	2	0	1	0	366	71
Troms	18	7	16	17984	59601	11321
Vest-Agder	1	0	1	200	1750	350
Vestfold	4	1	2	100	11466	2288
Østfold	3	1	1	1052	11352	1680
Totalsum	415	115	263	136645	994187	182599

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.10 Maritim

Sektor: Maritim	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	15	0	3	1500	57021	9398
Aust-Agder	12	0	6	1370	20028	3976
Buskerud	9	1	3	1500	47330	5708
Finnmark	2	0	0	0	7016	1240
Hedmark	2	0	1	200	1700	260
Hordaland	44	4	12	14780	124223	24238
Møre og Romsdal	79	2	27	15950	172478	31848
Nordland	15	0	2	1589	25453	4687
Nord-Trøndelag	3	0	2	100	7547	1749
Oppland	2	0	1	200	6190	1248
Oslo	17	1	4	1400	37612	6689
Rogaland	32	0	5	3190	74230	13618
Sogn og Fjordane	4	0	1	500	20034	4087
Sør-Trøndelag	27	0	7	5110	65754	12293
Telemark	12	1	3	700	17685	3331
Troms	5	1	2	1400	11751	2305
Vest-Agder	9	0	5	1229	20350	3446
Vestfold	23	1	9	3340	84477	15219
Østfold	8	0	1	1500	17637	3446
Totalsum	320	11	94	55558	818516	148786

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.11 Metall

Sektor: Metall	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	1	1	1	300	7600	1160
Buskerud	6	2	3	6850	23357	4599
Hedmark	8	3	7	5460	14838	2616
Hordaland	9	1	5	2290	27402	4960
Møre og Romsdal	9	0	0	0	11885	2057
Nordland	3	0	2	1200	13400	2680
Nord-Trøndelag	5	1	1	2000	23861	4580
Oppland	10	1	8	9310	33533	6005
Oslo	8	3	5	13050	39766	5489
Rogaland	8	3	5	5630	25261	4286
Sogn og Fjordane	6	0	1	100	16942	3388
Sør-Trøndelag	6	1	3	7100	21333	3800
Telemark	5	1	1	2500	18244	2492
Troms	1	1	1	100	700	140
Vest-Agder	16	4	9	9907	88870	10638
Vestfold	1	0	0	0	385	77
Østfold	2	0	0	0	2850	525
Totalsum	104	22	52	65797	370227	59492

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.12 Miljø

Sektor: Miljø	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	24	8	6	6045	57919	10683
Aust-Agder	2	0	0	0	340	68
Buskerud	15	4	8	2704	83028	7143
Finnmark	1	0	0	0	4200	840
Hedmark	1	0	0	0	1179	230
Hordaland	14	3	3	1075	49177	9691
Møre og Romsdal	7	1	1	386	13073	2524
Nordland	9	0	2	2050	32204	6203
Nord-Trøndelag	10	2	5	4050	35318	6924
Oppland	3	1	2	1150	5850	1160
Oslo	29	6	4	3200	83047	14729
Rogaland	10	1	1	100	26356	5261
Sogn og Fjordane	2	0	1	240	3340	668
Sør-Trøndelag	14	4	4	30868	92428	8929
Telemark	8	0	4	610	10785	2151
Troms	6	0	2	350	7809	1556
Vest-Agder	2	1	2	1300	5100	940
Vestfold	14	0	7	4700	34909	6777
Østfold	7	3	2	2543	26210	4965
Totalsum	178	34	54	61371	572272	91442

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.13 Petroleum/Olje og gass

Sektor: Petroleum/Olje og gass	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	29	0	8	27444	164265	19450
Aust-Agder	1	0	0	0	5750	1100
Buskerud	7	0	1	1800	29522	2557
Finnmark	1	0	0	0	312	0
Hordaland	70	4	33	22464	240917	43408
Møre og Romsdal	15	0	1	50	29025	7421
Nordland	4	1	3	875	8981	2021
Nord-Trøndelag	3	0	1	500	11345	2269
Oppland	3	0	1	300	11590	1892
Oslo	27	6	10	20530	114847	19043
Rogaland	111	17	42	65249	588041	81040
Sogn og Fjordane	6	0	2	400	32957	5578
Sør-Trøndelag	60	14	26	34699	245255	35416
Telemark	11	1	7	2500	24556	3862
Troms	2	0	0	0	5852	1171
Vest-Agder	16	2	5	9600	77918	11761
Vestfold	16	0	5	2630	37705	6166
Østfold	10	0	5	2600	23426	4720
Totalsum	392	45	150	191641	1652264	248875

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.2.14 Reiseliv/Turisme

Sektor: Reiseliv/Turisme	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	2	0	0	0	5081	1016
Buskerud	3	0	1	150	4835	915
Hordaland	2	0	1	400	11980	2280
Nordland	2	0	2	290	6190	1270
Nord-Trøndelag	1	0	1	100	3732	746
Oppland	2	0	0	0	619	0
Oslo	6	0	0	0	18033	3434
Rogaland	1	0	1	550	5950	1190
Sør-Trøndelag	4	0	0	0	5532	1150
Telemark	1	0	0	0	440	123
Troms	2	1	0	0	2237	447
Vest-Agder	3	0	0	0	1672	331
Vestfold	1	0	0	0	1866	330
Østfold	1	0	0	0	1611	290
Totalsum	31	1	6	1490	69778	13522

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.2.15 Skog/Tre

Sektor: Skog/Tre	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	4	1	3	1400	12360	2004
Aust-Agder	1	0	0	0	2079	416
Buskerud	5	0	0	0	18382	3450
Hedmark	3	0	1	540	10769	1942
Hordaland	1	0	0	0	4500	900
Møre og Romsdal	1	0	0	0	1800	360
Nord-Trøndelag	1	0	1	375	600	100
Oppland	3	0	2	0	1401	280
Oslo	4	1	0	0	7740	1458
Rogaland	1	0	0	0	1700	340
Sør-Trøndelag	1	0	1	625	3175	635
Telemark	5	1	5	2220	18862	2868
Vest-Agder	2	0	1	0	1300	260
Vestfold	4	0	3	100	5565	1047
Østfold	3	0	2	200	7800	1116
Totalsum	39	3	19	5460	98033	17176

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.2.16 Transport

Sektor: Transport	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	16	0	2	3200	56847	8212
Aust-Agder	2	0	0	0	9634	1607
Buskerud	12	0	3	1700	36470	7450
Hedmark	4	1	3	710	17771	2133
Hordaland	10	0	1	1900	41615	9075
Møre og Romsdal	4	0	1	0	12660	2272
Nordland	3	0	1	120	3715	863
Nord-Trøndelag	2	0	2	330	5380	1076
Oppland	3	0	0	0	8000	1200
Oslo	27	1	8	4651	68268	11972
Rogaland	5	0	0	0	17785	3229
Sogn og Fjordane	2	0	0	500	3050	610
Sør-Trøndelag	11	0	3	1245	25904	4951
Telemark	6	1	1	5085	38230	4218
Troms	1	0	0	0	400	80
Vest-Agder	1	0	0	0	1000	200
Vestfold	10	0	1	400	22131	4335
Østfold	3	0	0	0	18843	2319
Totalsum	122	3	26	19841	387703	65802

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3 Nye prosjekter i 2012 per fylke fordelt på sektorer

7.3.1 Akershus

Fylke: Akershus	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	11	0	2	500	45183	7335
Annet	21	6	3	450	115039	8049
Bygg/Anlegg	3	0	2	200	3855	771
Helse	19	8	6	2156	23385	4555
IKT	42	7	5	3950	139604	24633
Jordbruk/Mat	7	1	4	1394	13695	2615
Kraft/Energi	10	3	5	3832	51155	5128
Marin/Sjømat	9	6	7	1000	11644	2254
Maritim	8	0	2	200	23900	3859
Miljø	9	5	4	1320	14104	2630
Petroleum/Olje og gass	13	0	4	15704	80377	9995
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	4346	869
Skog/Tre	1	1	0	0	7400	1100
Transport	6	0	0	0	26738	2748
Totalsum	160	37	44	30706	560425	76541

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.2 Aust-Agder

Fylke: Aust-Agder	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	3719	744
Annet	1	0	0	0	0	0
Bygg/Anlegg	1	1	0	0	1250	250
Helse	4	1	2	30	2880	576
IKT	5	0	1	600	18127	1787
Jordbruk/Mat	2	0	2	750	4089	688
Kultur/Underholdning	2	0	0	0	5450	1090
Maritim	7	0	5	770	12048	2315
Petroleum/Olje og gass	1	0	0	0	5750	1100
Skog/Tre	1	0	0	0	2079	416
Totalsum	25	2	10	2150	55392	8966

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.3 Buskerud

Fylke: Buskerud	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	2	0	0	0	4776	955
Annet	10	1	1	2000	23814	4181
Bygg/Anlegg	7	0	2	200	21239	4090
Helse	3	0	1	25	2050	410
IKT	7	1	1	150	37002	5599
Jordbruk/Mat	2	0	0	0	4092	848
Kraft/Energi	7	0	2	357	16181	2695
Kultur/Underholdning	1	0	0	0	1645	329
Maritim	2	0	0	0	17330	2266
Metall	4	2	3	6850	20883	4104
Miljø	3	2	2	904	5954	1151
Petroleum/Olje og gass	3	0	0	0	14988	598
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	1820	364
Skog/Tre	2	0	0	0	8462	1570
Transport	6	0	1	0	11698	2340
Totalsum	60	6	13	10486	191934	31500

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.4 Finnmark

Fylke: Finnmark	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Marin/Sjømat	6	2	4	1941	19899	2779
Maritim	2	0	0	0	7016	1240
Petroleum/Olje og gass	1	0	0	0	312	0
Totalsum	9	2	4	1941	27227	4019

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.5 Hedmark

Fylke: Hedmark	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	1200	240
Annet	3	1	1	150	5414	978
Bygg/Anlegg	3	0	2	700	3200	440
Helse	1	1	1	100	820	164
IKT	9	2	1	601	11046	1684
Jordbruk/Mat	6	1	5	1957	12413	2625
Kraft/Energi	2	0	0	0	4053	811
Marin/Sjømat	1	0	0	0	700	100
Maritim	2	0	1	200	1700	260
Metall	4	1	3	4035	8860	1686
Miljø	1	0	0	0	1179	230
Skog/Tre	1	0	0	0	6300	1100
Transport	1	1	1	690	13976	1238
Totalsum	35	7	15	8433	70861	11556

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.3.6 Hordaland

Fylke: Hordaland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	5	0	0	0	16863	3303
Annet	13	1	2	850	32392	5916
Bygg/Anlegg	5	0	4	3275	11749	2349
Helse	9	4	3	16550	57757	7473
IKT	24	0	1	500	56215	9414
Jordbruk/Mat	4	0	3	300	7020	1269
Kraft/Energi	9	1	5	7189	44912	7389
Kultur/Underholdning	1	0	0	0	1035	207
Marin/Sjømat	24	9	18	8115	50533	10327
Maritim	20	3	5	2380	51251	10778
Metall	3	0	2	1480	10415	1973
Miljø	3	0	0	0	11606	2177
Petroleum/Olje og gass	28	0	9	6100	92433	16139
Reiseliv/Turisme	1	0	1	400	5980	1180
Skog/Tre	1	0	0	0	4500	900
Transport	3	0	0	0	12437	1975
Totalsum	153	18	53	47139	467098	82769

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.3.7 Møre og Romsdal

Fylke: Møre og Romsdal	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	3	0	0	0	13680	2626
Annet	10	0	4	460	23449	2297
Bygg/Anlegg	5	2	4	1421	9767	1558
Helse	2	0	0	0	4993	999
IKT	10	0	2	600	38251	6183
Jordbruk/Mat	1	0	0	0	725	145
Kraft/Energi	2	0	0	0	1666	333
Kultur/Underholdning	2	0	0	0	8500	1700
Marin/Sjømat	39	5	19	3525	62511	10378
Maritim	45	1	16	9448	79320	14225
Metall	5	0	0	0	6085	974
Miljø	5	1	1	86	10048	1933
Petroleum/Olje og gass	9	0	0	0	10863	2120
Transport	2	0	0	0	8465	1500
Totalsum	140	9	46	15540	278323	46971

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.8 Nordland

Fylke: Nordland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	1500	300
Annet	8	0	2	400	8958	1621
Bygg/Anlegg	9	1	6	1460	14150	2548
Helse	4	0	0	0	5041	1391
IKT	8	0	2	524	33448	5901
Jordbruk/Mat	1	1	1	0	300	60
Kraft/Energi	4	0	0	0	8185	1107
Kultur/Underholdning	2	0	0	0	2405	481
Marin/Sjømat	36	13	20	14028	73257	13473
Maritim	9	0	1	1500	20675	3768
Metall	1	0	0	0	2400	480
Miljø	4	0	1	350	11154	2198
Petroleum/Olje og gass	1	0	1	0	460	92
Transport	2	0	0	0	1440	408
Totalsum	90	15	34	18262	183373	33828

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.9 Nord-Trøndelag

Fylke: Nord-Trøndelag	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	1550	310
Annet	5	0	3	500	7137	1425
Bygg/Anlegg	8	0	3	430	11034	2063
Helse	5	1	3	1400	7088	1271
IKT	2	0	0	0	3325	665
Jordbruk/Mat	5	0	3	1050	10493	2098
Kraft/Energi	5	0	1	60	10269	2055
Kultur/Underholdning	2	0	1	0	1648	369
Marin/Sjømat	3	2	2	240	6450	1290
Metall	2	0	0	0	9011	1760
Miljø	7	2	3	3550	26407	5161
Petroleum/Olje og gass	3	0	1	500	11345	2269
Skog/Tre	1	0	1	375	600	100
Transport	1	0	1	330	380	76
Totalsum	50	5	22	8435	106737	20912

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.10 Oppland

Fylke: Oppland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Annet	8	2	4	9890	40903	6760
Bygg/Anlegg	3	0	3	710	8246	1660
Helse	2	1	1	200	3910	610
IKT	2	0	0	0	4850	930
Jordbruk/Mat	3	0	1	30	3551	710
Marin/Sjømat	2	0	0	0	10900	1620
Maritim	2	0	1	200	6190	1248
Metall	4	1	3	5550	10950	1990
Miljø	1	0	1	1000	4100	820
Petroleum/Olje og gass	2	0	0	0	10084	1620
Reiseliv/Turisme	2	0	0	0	619	0
Skog/Tre	3	0	2	0	1401	280
Transport	2	0	0	0	4500	500
Totalsum	36	4	16	17580	110204	18748

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.11 Oslo

Fylke: Oslo	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	22	0	0	0	58167	11106
Annet	33	4	6	1160	73386	13941
Bygg/Anlegg	13	3	5	4432	35557	5116
Helse	44	23	13	13060	258620	28344
IKT	106	11	3	1175	313866	58882
Jordbruk/Mat	10	2	5	3694	30370	3980
Kraft/Energi	14	6	6	4065	24414	4615
Kultur/Underholdning	7	1	1	15	23715	4743
Marin/Sjømat	6	5	5	558	3179	436
Maritim	6	0	2	150	16520	2519
Metall	2	2	2	150	1706	329
Miljø	16	4	2	1000	49230	8172
Petroleum/Olje og gass	15	4	4	8040	46058	7825
Reiseliv/Turisme	4	0	0	0	10683	1974
Skog/Tre	1	0	0	0	5210	1042
Transport	9	1	2	1950	33580	5352
Totalsum	308	66	56	39449	984261	158376

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.12 Rogaland

Fylke: Rogaland	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	3	0	1	346	8402	1679
Annet	3	0	0	0	10120	1964
Bygg/Anlegg	11	0	5	200	23973	4605
Helse	3	0	0	0	4914	982
IKT	18	0	4	360	29046	5542
Jordbruk/Mat	7	1	2	500	13858	2752
Kraft/Energi	2	2	2	1450	7273	1455
Kultur/Underholdning	3	0	0	0	10100	1994
Marin/Sjømat	17	9	13	17828	67282	10314
Maritim	16	0	2	1740	21661	3442
Metall	3	0	1	230	10219	1956
Miljø	4	0	1	100	15008	3001
Petroleum/Olje og gass	46	2	15	7586	188553	28393
Skog/Tre	1	0	0	0	1700	340
Transport	3	0	0	0	10925	1857
Totalsum	140	14	46	30340	423034	70276

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.13 Sogn og Fjordane

Fylke: Sogn og Fjordane	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Annet	4	2	0	0	8243	1568
Bygg/Anlegg	1	0	1	350	927	185
Helse	1	0	0	0	4000	0
IKT	1	0	0	0	6788	1357
Kraft/Energi	1	0	0	0	800	224
Marin/Sjømat	3	1	1	1290	8130	1626
Maritim	2	0	0	0	2710	682
Metall	3	0	0	0	11042	2208
Miljø	1	0	0	0	2500	500
Petroleum/Olje og gass	2	0	1	0	8066	1612
Transport	1	0	0	0	1300	260
Totalsum	20	3	3	1640	54506	10222

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.14 Sør-Trøndelag

Fylke: Sør-Trøndelag	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	5	0	1	110	17010	3303
Annet	9	0	1	50	16052	3045
Bygg/Anlegg	13	0	10	2060	28142	4740
Helse	5	1	2	200	22017	3520
IKT	31	7	7	2937	100885	17079
Jordbruk/Mat	7	5	6	1700	9080	1725
Kraft/Energi	16	7	10	9430	43309	7828
Kultur/Underholdning	4	0	0	0	13286	2645
Marin/Sjømat	12	2	8	3310	24569	4235
Maritim	12	0	4	2625	17735	3459
Metall	3	1	2	7100	15343	2650
Miljø	6	2	2	28350	64320	4584
Petroleum/Olje og gass	32	4	15	12033	124433	19718
Reiseliv/Turisme	2	0	0	0	4577	916
Transport	3	0	0	0	7471	1494
Totalsum	160	29	68	69905	508229	80941

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.3.15 Telemark

Fylke: Telemark	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	4025	805
Annet	3	0	0	0	6163	1168
Bygg/Anlegg	7	0	3	2090	17276	3159
Helse	3	1	1	150	6145	1229
IKT	5	1	0	0	11392	2080
Jordbruk/Mat	3	0	3	500	9450	1890
Kraft/Energi	3	0	1	400	6121	1175
Marin/Sjømat	1	0	0	0	66	11
Maritim	5	0	1	0	6885	1286
Metall	2	1	1	2500	14406	1721
Miljø	1	0	0	0	900	180
Petroleum/Olje og gass	7	1	3	250	16981	2347
Skog/Tre	2	1	2	755	7135	1064
Transport	3	0	0	0	7710	1541
Totalsum	46	5	15	6645	114655	19656

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.3.16 Troms

Fylke: Troms	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	588	118
Annet	6	0	1	500	9045	1921
Helse	8	7	6	3600	23696	5190
IKT	8	0	2	879	18731	3453
Jordbruk/Mat	3	0	0	0	13103	1074
Kraft/Energi	1	0	1	200	36238	999
Kultur/Underholdning	1	0	1	125	269	54
Marin/Sjømat	7	3	7	6984	21984	4112
Maritim	2	0	1	50	3400	680
Petroleum/Olje og gass	1	0	0	0	4202	841
Reiseliv/Turisme	2	1	0	0	2237	447
Transport	1	0	0	0	400	80
Totalsum	41	11	19	12338	133893	18969

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.3.17 Vest-Agder

Fylke: Vest-Agder	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	3	0	0	0	1655	241
Annet	2	0	0	0	682	127
Bygg/Anlegg	3	0	0	0	7465	1493
Helse	2	0	0	0	4475	895
IKT	9	0	1	440	17343	3427
Jordbruk/Mat	1	0	0	0	3805	761
Kraft/Energi	3	1	0	0	2996	566
Kultur/Underholdning	4	0	2	151	14316	2682
Maritim	3	0	2	604	2024	339
Metall	9	1	7	8570	73530	7690
Petroleum/Olje og gass	10	0	3	1750	44480	7532
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	1526	305
Skog/Tre	2	0	1	0	1300	260
Transport	1	0	0	0	1000	200
Totalsum	53	2	16	11515	176597	26518

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.3.18 Vestfold

Fylke: Vestfold	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	5979	1100
Annet	8	0	0	0	10148	1994
Bygg/Anlegg	3	0	1	50	8219	1401
Helse	6	1	0	0	22478	4057
IKT	17	3	1	0	61682	9754
Jordbruk/Mat	4	1	2	162	6945	1389
Kraft/Energi	2	0	1	460	4650	770
Kultur/Underholdning	1	0	1	100	5803	1120
Marin/Sjømat	2	1	0	0	6401	1280
Maritim	13	1	4	2020	50099	8549
Miljø	3	0	2	600	4480	570
Petroleum/Olje og gass	4	0	1	500	13723	1864
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	1866	330
Skog/Tre	1	0	1	50	750	150
Transport	5	0	1	400	9769	1937
Totalsum	71	7	15	4342	212992	36265

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettert FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettert prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettert skattefradrag i millioner kroner

7.3.19 Østfold

Fylke: Østfold	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Administrasjon	1	0	0	0	1432	286
Annet	8	3	4	3675	25428	4731
Bygg/Anlegg	5	0	0	0	10367	1827
Helse	4	2	1	500	6688	1315
IKT	10	1	0	0	29466	5873
Jordbruk/Mat	4	0	0	0	4620	924
Kraft/Energi	3	1	3	7288	19801	1152
Kultur/Underholdning	1	0	0	0	470	94
Marin/Sjømat	2	0	0	0	7160	632
Maritim	5	0	0	0	12153	2349
Metall	1	0	0	0	616	123
Miljø	6	2	1	1043	18883	3705
Petroleum/Olje og gass	4	0	2	2000	10685	2052
Reiseliv/Turisme	1	0	0	0	1611	290
Skog/Tre	1	0	0	0	7100	990
Transport	1	0	0	0	12747	1100
Totalsum	57	9	11	14506	169227	27443

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4 Nye prosjekter i 2012 per sektor fordelt på fylker

7.4.1 Administrasjon

Sektor: Administrasjon	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	11	0	2	500	45183	7335
Aust-Agder	1	0	0	0	3719	744
Buskerud	2	0	0	0	4776	955
Hedmark	1	0	0	0	1200	240
Hordaland	5	0	0	0	16863	3303
Møre og Romsdal	3	0	0	0	13680	2626
Nordland	1	0	0	0	1500	300
Nord-Trøndelag	1	0	0	0	1550	310
Oslo	22	0	0	0	58167	11106
Rogaland	3	0	1	346	8402	1679
Sør-Trøndelag	5	0	1	110	17010	3303
Telemark	1	0	0	0	4025	805
Troms	1	0	0	0	588	118
Vest-Agder	3	0	0	0	1655	241
Vestfold	1	0	0	0	5979	1100
Østfold	1	0	0	0	1432	286
Totalsum	62	0	4	956	185729	34451

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.2 Annet

Sektor: Annet	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	21	6	3	450	115039	8049
Aust-Agder	1	0	0	0	0	0
Buskerud	10	1	1	2000	23814	4181
Hedmark	3	1	1	150	5414	978
Hordaland	13	1	2	850	32392	5916
Møre og Romsdal	10	0	4	460	23449	2297
Nordland	8	0	2	400	8958	1621
Nord-Trøndelag	5	0	3	500	7137	1425
Oppland	8	2	4	9890	40903	6760
Oslo	33	4	6	1160	73386	13941
Rogaland	3	0	0	0	10120	1964
Sogn og Fjordane	4	2	0	0	8243	1568
Sør-Trøndelag	9	0	1	50	16052	3045
Telemark	3	0	0	0	6163	1168
Troms	6	0	1	500	9045	1921
Vest-Agder	2	0	0	0	682	127
Vestfold	8	0	0	0	10148	1994
Østfold	8	3	4	3675	25428	4731
Totalsum	155	20	32	20085	416373	61686

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.3 Bygg/Anlegg

Sektor: Bygg/Anlegg	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	3	0	2	200	3855	771
Aust-Agder	1	1	0	0	1250	250
Buskerud	7	0	2	200	21239	4090
Hedmark	3	0	2	700	3200	440
Hordaland	5	0	4	3275	11749	2349
Møre og Romsdal	5	2	4	1421	9767	1558
Nordland	9	1	6	1460	14150	2548
Nord-Trøndelag	8	0	3	430	11034	2063
Oppland	3	0	3	710	8246	1660
Oslo	13	3	5	4432	35557	5116
Rogaland	11	0	5	200	23973	4605
Sogn og Fjordane	1	0	1	350	927	185
Sør-Trøndelag	13	0	10	2060	28142	4740
Telemark	7	0	3	2090	17276	3159
Vest-Agder	3	0	0	0	7465	1493
Vestfold	3	0	1	50	8219	1401
Østfold	5	0	0	0	10367	1827
Totalsum	100	7	51	17578	216416	38255

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.4 Helse

Sektor: Helse	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	19	8	6	2156	23385	4555
Aust-Agder	4	1	2	30	2880	576
Buskerud	3	0	1	25	2050	410
Hedmark	1	1	1	100	820	164
Hordaland	9	4	3	16550	57757	7473
Møre og Romsdal	2	0	0	0	4993	999
Nordland	4	0	0	0	5041	1391
Nord-Trøndelag	5	1	3	1400	7088	1271
Oppland	2	1	1	200	3910	610
Oslo	44	23	13	13060	258620	28344
Rogaland	3	0	0	0	4914	982
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	4000	0
Sør-Trøndelag	5	1	2	200	22017	3520
Telemark	3	1	1	150	6145	1229
Troms	8	7	6	3600	23696	5190
Vest-Agder	2	0	0	0	4475	895
Vestfold	6	1	0	0	22478	4057
Østfold	4	2	1	500	6688	1315
Totalsum	125	51	40	37971	460957	62981

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.5 IKT

Sektor: IKT	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	42	7	5	3950	139604	24633
Aust-Agder	5	0	1	600	18127	1787
Buskerud	7	1	1	150	37002	5599
Hedmark	9	2	1	601	11046	1684
Hordaland	24	0	1	500	56215	9414
Møre og Romsdal	10	0	2	600	38251	6183
Nordland	8	0	2	524	33448	5901
Nord-Trøndelag	2	0	0	0	3325	665
Oppland	2	0	0	0	4850	930
Oslo	106	11	3	1175	313866	58882
Rogaland	18	0	4	360	29046	5542
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	6788	1357
Sør-Trøndelag	31	7	7	2937	100885	17079
Telemark	5	1	0	0	11392	2080
Troms	8	0	2	879	18731	3453
Vest-Agder	9	0	1	440	17343	3427
Vestfold	17	3	1	0	61682	9754
Østfold	10	1	0	0	29466	5873
Totalsum	314	33	31	12716	931067	164243

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.6 Jordbruk/Mat

Sektor: Jordbruk/Mat	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	7	1	4	1394	13695	2615
Aust-Agder	2	0	2	750	4089	688
Buskerud	2	0	0	0	4092	848
Hedmark	6	1	5	1957	12413	2625
Hordaland	4	0	3	300	7020	1269
Møre og Romsdal	1	0	0	0	725	145
Nordland	1	1	1	0	300	60
Nord-Trøndelag	5	0	3	1050	10493	2098
Oppland	3	0	1	30	3551	710
Oslo	10	2	5	3694	30370	3980
Rogaland	7	1	2	500	13858	2752
Sør-Trøndelag	7	5	6	1700	9080	1725
Telemark	3	0	3	500	9450	1890
Troms	3	0	0	0	13103	1074
Vest-Agder	1	0	0	0	3805	761
Vestfold	4	1	2	162	6945	1389
Østfold	4	0	0	0	4620	924
Totalsum	70	12	37	12037	147609	25553

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.7 Kraft/Energi

Sektor: Kraft/Energi	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	10	3	5	3832	51155	5128
Buskerud	7	0	2	357	16181	2695
Hedmark	2	0	0	0	4053	811
Hordaland	9	1	5	7189	44912	7389
Møre og Romsdal	2	0	0	0	1666	333
Nordland	4	0	0	0	8185	1107
Nord-Trøndelag	5	0	1	60	10269	2055
Oslo	14	6	6	4065	24414	4615
Rogaland	2	2	2	1450	7273	1455
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	800	224
Sør-Trøndelag	16	7	10	9430	43309	7828
Telemark	3	0	1	400	6121	1175
Troms	1	0	1	200	36238	999
Vest-Agder	3	1	0	0	2996	566
Vestfold	2	0	1	460	4650	770
Østfold	3	1	3	7288	19801	1152
Totalsum	84	21	37	34731	282023	38302

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.8 Kultur/Underholdning

Sektor: Kultur/Underholdning	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Aust-Agder	2	0	0	0	5450	1090
Buskerud	1	0	0	0	1645	329
Hordaland	1	0	0	0	1035	207
Møre og Romsdal	2	0	0	0	8500	1700
Nordland	2	0	0	0	2405	481
Nord-Trøndelag	2	0	1	0	1648	369
Oslo	7	1	1	15	23715	4743
Rogaland	3	0	0	0	10100	1994
Sør-Trøndelag	4	0	0	0	13286	2645
Troms	1	0	1	125	269	54
Vest-Agder	4	0	2	151	14316	2682
Vestfold	1	0	1	100	5803	1120
Østfold	1	0	0	0	470	94
Totalsum	31	1	6	391	88642	17508

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.9 Marin/Sjømat

Sektor: Marin/Sjømat	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	9	6	7	1000	11644	2254
Finnmark	6	2	4	1941	19899	2779
Hedmark	1	0	0	0	700	100
Hordaland	24	9	18	8115	50533	10327
Møre og Romsdal	39	5	19	3525	62511	10378
Nordland	36	13	20	14028	73257	13473
Nord-Trøndelag	3	2	2	240	6450	1290
Oppland	2	0	0	0	10900	1620
Oslo	6	5	5	558	3179	436
Rogaland	17	9	13	17828	67282	10314
Sogn og Fjordane	3	1	1	1290	8130	1626
Sør-Trøndelag	12	2	8	3310	24569	4235
Telemark	1	0	0	0	66	11
Troms	7	3	7	6984	21984	4112
Vestfold	2	1	0	0	6401	1280
Østfold	2	0	0	0	7160	632
Totalsum	170	58	104	58819	374665	64867

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.10 Maritim

Sektor: Maritim	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	8	0	2	200	23900	3859
Aust-Agder	7	0	5	770	12048	2315
Buskerud	2	0	0	0	17330	2266
Finnmark	2	0	0	0	7016	1240
Hedmark	2	0	1	200	1700	260
Hordaland	20	3	5	2380	51251	10778
Møre og Romsdal	45	1	16	9448	79320	14225
Nordland	9	0	1	1500	20675	3768
Oppland	2	0	1	200	6190	1248
Oslo	6	0	2	150	16520	2519
Rogaland	16	0	2	1740	21661	3442
Sogn og Fjordane	2	0	0	0	2710	682
Sør-Trøndelag	12	0	4	2625	17735	3459
Telemark	5	0	1	0	6885	1286
Troms	2	0	1	50	3400	680
Vest-Agder	3	0	2	154	1840	315
Vestfold	13	1	4	2020	50099	8549
Østfold	5	0	0	0	12153	2349
Totalsum	161	5	47	21437	352433	63240

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.11 Metall

Sektor: Metall	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Buskerud	4	2	3	6850	20883	4104
Hedmark	4	1	3	4035	8860	1686
Hordaland	3	0	2	1480	10415	1973
Møre og Romsdal	5	0	0	0	6085	974
Nordland	1	0	0	0	2400	480
Nord-Trøndelag	2	0	0	0	9011	1760
Oppland	4	1	3	5550	10950	1990
Oslo	2	2	2	150	1706	329
Rogaland	3	0	1	230	10219	1956
Sogn og Fjordane	3	0	0	0	11042	2208
Sør-Trøndelag	3	1	2	7100	15343	2650
Telemark	2	1	1	2500	14406	1721
Vest-Agder	9	1	7	8570	73530	7690
Østfold	1	0	0	0	616	123
Totalsum	46	9	24	36465	195466	29644

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.12 Miljø

Sektor: Miljø	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	9	5	4	1320	14104	2630
Buskerud	3	2	2	904	5954	1151
Hedmark	1	0	0	0	1179	230
Hordaland	3	0	0	0	11606	2177
Møre og Romsdal	5	1	1	86	10048	1933
Nordland	4	0	1	350	11154	2198
Nord-Trøndelag	7	2	3	3550	26407	5161
Oppland	1	0	1	1000	4100	820
Oslo	16	4	2	1000	49230	8172
Rogaland	4	0	1	100	15008	3001
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	2500	500
Sør-Trøndelag	6	2	2	28350	64320	4584
Telemark	1	0	0	0	900	180
Vestfold	3	0	2	600	3070	614
Østfold	6	2	1	1043	18883	3705
Totalsum	70	18	20	38303	238463	37056

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.13 Petroleum/Olje og gass

Sektor: Petroleum/Olje og gass	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	13	0	4	15704	80377	9995
Aust-Agder	1	0	0	0	5750	1100
Buskerud	3	0	0	0	14988	598
Finnmark	1	0	0	0	312	0
Hordaland	28	0	9	6100	92433	16139
Møre og Romsdal	9	0	0	0	10863	2120
Nordland	1	0	1	0	460	92
Nord-Trøndelag	3	0	1	500	11345	2269
Oppland	2	0	0	0	10084	1620
Oslo	15	4	4	8040	46058	7825
Rogaland	46	2	15	7586	188553	28393
Sogn og Fjordane	2	0	1	0	8066	1612
Sør-Trøndelag	32	4	15	12033	124433	19718
Telemark	7	1	3	250	16981	2347
Troms	1	0	0	0	4202	841
Vest-Agder	10	0	3	1750	44480	7532
Vestfold	4	0	1	500	13723	1864
Østfold	4	0	2	2000	10685	2052
Totalsum	182	11	59	54463	683793	106117

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp, BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner, BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.14 Reiseliv/Turisme

Sektor: Reiseliv/Turisme	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	1	0	0	0	4346	869
Buskerud	1	0	0	0	1820	364
Hordaland	1	0	1	400	5980	1180
Oppland	2	0	0	0	619	0
Oslo	4	0	0	0	10683	1974
Sør-Trøndelag	2	0	0	0	4577	916
Troms	2	1	0	0	2237	447
Vest-Agder	1	0	0	0	1526	305
Vestfold	1	0	0	0	1866	330
Østfold	1	0	0	0	1611	290
Totalsum	16	1	1	400	35265	6675

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.15 Skog/Tre

Sektor: Skog/Tre	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	1	1	0	0	7400	1100
Aust-Agder	1	0	0	0	2079	416
Buskerud	2	0	0	0	8462	1570
Hedmark	1	0	0	0	6300	1100
Hordaland	1	0	0	0	4500	900
Nord-Trøndelag	1	0	1	375	600	100
Oppland	3	0	2	0	1401	280
Oslo	1	0	0	0	5210	1042
Rogaland	1	0	0	0	1700	340
Telemark	2	1	2	755	7135	1064
Vest-Agder	2	0	1	0	1300	260
Vestfold	1	0	1	50	750	150
Østfold	1	0	0	0	7100	990
Totalsum	18	2	7	1180	53937	9312

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.4.16 Transport

Sektor: Transport	A	IF	FoU	BFoU	BPK	BSF
Akershus	6	0	0	0	26738	2748
Buskerud	6	0	1	0	11698	2340
Hedmark	1	1	1	690	13976	1238
Hordaland	3	0	0	0	12437	1975
Møre og Romsdal	2	0	0	0	8465	1500
Nordland	2	0	0	0	1440	408
Nord-Trøndelag	1	0	1	330	380	76
Oppland	2	0	0	0	4500	500
Oslo	9	1	2	1950	33580	5352
Rogaland	3	0	0	0	10925	1857
Sogn og Fjordane	1	0	0	0	1300	260
Sør-Trøndelag	3	0	0	0	7471	1494
Telemark	3	0	0	0	7710	1541
Troms	1	0	0	0	400	80
Vest-Agder	1	0	0	0	1000	200
Vestfold	5	0	1	400	9769	1937
Østfold	1	0	0	0	12747	1100
Totalsum	50	2	6	3370	164536	24606

A= Antall prosjekter, IF= Antall klassifisert som industriell forskning, FoU= Antall med FoU-innkjøp,
 BFoU= Budsjettet FoU-innkjøp i millioner kroner, BPK= Budsjettet prosjektkostnader i millioner kroner,
 BSF= Budsjettet skattefradrag i millioner kroner

7.5 Kvinneandel ledere – Aktive prosjekter

7.5.1 Sektorvis fordeling

Sektor	Antall aktive prosjekter	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder	Andel med kvinnelig daglig leder	Antall prosjekter med kvinnelig prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig prosjektansvarlig	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig
Administrasjon	122	10	8,2 %	17	13,9 %	20	16,4 %
Annet	303	20	6,6 %	37	12,2 %	43	14,2 %
Bygg/anlegg	206	14	6,8 %	16	7,8 %	23	11,2 %
Helse	335	64	19,1 %	81	24,2 %	110	32,8 %
IKT	711	42	5,9 %	48	6,8 %	68	9,6 %
Jordbruk/mat	181	10	5,5 %	36	19,9 %	41	22,7 %
Kraft/energi	280	16	5,7 %	14	5,0 %	26	9,3 %
Kultur/Underholdning	72	13	18,1 %	8	11,1 %	14	19,4 %
Marin/sjømat	415	20	4,8 %	47	11,3 %	60	14,5 %
Maritim	320	14	4,4 %	8	2,5 %	18	5,6 %
Metall	104	3	2,9 %	5	4,8 %	7	6,7 %
Miljø	178	22	12,4 %	19	10,7 %	33	18,5 %
Petroleum/ Olje og gass	392	19	4,8 %	22	5,6 %	33	8,4 %
Reiseliv/turisme	31	6	19,4 %	4	12,9 %	8	25,8 %
Skog/tre	39	2	5,1 %	4	10,3 %	5	12,8 %
Transport	122	4	3,3 %	4	3,3 %	6	4,9 %
Totalsum	3811	279	7,3 %	370	9,7 %	515	13,5 %

7.5.2 Fylkesvis fordeling

Fylke	Antall aktive prosjekter	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder	Andel med kvinnelig daglig leder	Antall prosjekter med kvinnelig prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig prosjektansvarlig	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig
Akershus	382	26	6,9 %	29	7,6 %	45	11,8 %
Aust-Agder	55	4	7,4 %	6	10,9 %	7	12,7 %
Buskerud	171	12	7,0 %	18	10,5 %	24	14 %
Finnmark	17	1	5,9 %	2	11,7 %	3	17,6 %
Hedmark	67	9	13,4 %	8	11,9 %	12	17,9 %
Hordaland	385	29	7,5 %	26	6,7 %	45	11,7 %
Møre og Romsdal	276	10	3,6 %	28	10,1 %	30	10,8 %
Nordland	153	13	8,4 %	22	14,3 %	30	19,6 %
Nord-Trøndelag	98	9	9,2 %	16	16,3 %	17	17,3 %
Oppland	83	6	7,3 %	7	8,4 %	9	10,8 %
Oslo	740	66	8,9 %	86	11,6 %	125	16,9 %
Rogaland	344	18	5,2 %	18	5,2 %	29	8,4 %
Sogn og Fjordane	60	6	10,0 %	4	6,7 %	7	11,6 %
Sør-Trøndelag	360	26	7,2 %	44	12,2 %	55	15,3 %
Telemark	118	16	13,6 %	11	9,3 %	21	17,8 %
Troms	102	4	3,9 %	8	7,8 %	9	8,9 %
Vest-Agder	112	10	8,7 %	9	8,0 %	11	9,8 %
Vestfold	173	7	4,1 %	16	9,2 %	20	11,6 %
Østfold	115	7	6,0 %	12	10,4 %	16	13,9 %
Totalsum	3811	279	7,3 %	370	9,7 %	515	13,5 %

7.6 Kvinneandel ledere – Nye prosjekter

7.6.1 Sektorvis fordeling

Sektor	Antall nye prosjekter	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder	Andel med kvinnelig daglig leder	Antall prosjekter med kvinnelig prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig prosjektansvarlig	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig
Administrasjon	62	5	8,1 %	7	11,3 %	8	12,9 %
Annet	155	11	7,1 %	19	12,3 %	23	14,8 %
Bygg/anlegg	100	7	7,0 %	5	5,0 %	8	8,0 %
Helse	125	25	20,0 %	36	28,8 %	46	36,8 %
IKT	314	19	6,1 %	20	6,4 %	28	8,9 %
Jordbruk/mat	70	6	8,6 %	12	17,1 %	15	21,4 %
Kraft/energi	84	5	6,0 %	4	4,8 %	8	9,5 %
Kultur/Underholdning	31	6	19,4 %	3	9,7 %	6	19,4 %
Marin/sjømat	170	8	4,7 %	20	11,8 %	26	15,3 %
Maritim	161	10	6,2 %	4	2,5 %	11	6,8 %
Metall	46	1	2,2 %	2	4,3 %	3	6,5 %
Miljø	70	10	14,3 %	5	7,1 %	12	17,1 %
Petroleum/ Olje og gass	182	11	6,0 %	11	6,0 %	16	8,8 %
Reiseliv/turisme	16	3	18,8 %	3	18,8 %	5	31,3 %
Skog/tre	18	2	11,1 %	4	22,2 %	5	27,8 %
Transport	50	2	4,0 %	0	0,0 %	2	4,0 %
Totalsum	1654	131	7,9 %	155	9,4 %	222	13,4 %

7.6.2 Fylkesvis fordeling

Fylke	Antall nye prosjekter	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder	Andel med kvinnelig daglig leder	Antall prosjekter med kvinnelig prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig prosjektansvarlig	Antall prosjekter med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig	Andel med kvinnelig daglig leder eller prosjektansvarlig
Akershus	160	9	5,6 %	15	9,4 %	21	13,1 %
Aust-Agder	25	2	8,0 %	4	16,0 %	5	20,0 %
Buskerud	60	7	11,7 %	5	8,3 %	11	18,3 %
Finnmark	9	0	0,0 %	1	11,1 %	1	11,1 %
Hedmark	35	4	11,4 %	3	8,6 %	4	11,4 %
Hordaland	153	10	6,5 %	11	7,2 %	17	11,1 %
Møre og Romsdal	140	5	3,6 %	9	6,4 %	11	7,9 %
Nordland	90	8	8,9 %	16	17,8 %	21	23,3 %
Nord-Trøndelag	50	6	12,0 %	10	20,0 %	10	20,0 %
Oppland	36	3	8,3 %	3	8,3 %	4	11,1 %
Oslo	308	32	10,4 %	33	10,7 %	51	16,6 %
Rogaland	140	9	6,4 %	6	4,3 %	12	8,6 %
Sogn og Fjordane	20	1	5,0 %	0	0,0 %	1	5,0 %
Sør-Trøndelag	160	11	6,9 %	17	10,6 %	22	13,8 %
Telemark	46	7	15,2 %	5	10,9 %	9	19,6 %
Troms	41	3	7,3 %	2	4,9 %	3	7,3 %
Vest-Agder	53	8	15,1 %	7	13,2 %	8	15,1 %
Vestfold	71	2	2,8 %	3	4,2 %	5	7,0 %
Østfold	57	4	7,0 %	5	8,8 %	6	10,5 %
Totalsum	1654	131	7,9 %	155	9,4 %	222	13,4 %

Publikasjonen kan bestilles på
www.forskningsradet.no/publikasjoner

Norges forskningsråd

Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Telefon +47 22 03 70 00
Telefaks +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Utgiver:

© Norges forskningsråd
SkatteFUNN
www.skattefunn.no

April 2013
ISBN 978-82-12-03206-4 (trykksak)
ISBN 978-82-12-03207-1 (pdf)

Opplag: 450
Trykk: 07 Gruppen AS
Design: www.melkeveien.no
Foto: Sverre Jarild, Beate Nicoline Andersen,
Sørlandsbadet, Sjømatrådet, Shutterstock